

TRA1 MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM ÖĞRETMEN PROFİLİ ARAŞTIRMASI

T.C.
KUZEYDOĞU ANADOLU KALKINMA AJANSI

TRA1
MESLEKÎ VE TEKNİK EĞİTİM
ÖĞRETMEN PROFİLİ
ARAŞTIRMASI

TRA1
2019
Her hakkı saklıdır.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	3
ŞEKİLLER VE TABLOLAR	4
YÖNETİCİ ÖZETİ	5
1. GİRİŞ	12
2. TÜRKİYE'DE MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM SİSTEMİ	15
2.1. Türkiye'de Meslekî ve Teknik Eğitim Sisteminin Gelişimi	15
2.2. Meslekî ve Teknik Eğitim Sisteminin Amaç ve Öncelikleri	16
2.3. Meslekî ve Teknik Ortaöğretim	17
3. BÖLGESEL VERİLER	19
4. ANKET ANALİZİ	22
4.1. Bayburt	23
4.2. Erzincan	41
4.3. Erzurum	64
5. DEĞERLENDİRMELER	87
KAYNAKÇA	95
EK: ANKET FORMU	96

Şekiller

Şekil 1 Bayburt Anketi - Cinsiyet Dağılımı.....	23
Şekil 2 Bayburt Anketi - Yaş Dağılımı	24
Şekil 3 Bayburt Anketi Eğitim Durumu	24
Şekil 4 Bayburt Anketi - Meslekî Deneyim Süresi.....	25
Şekil 5 Bayburt Anketi - Alınan Lise Eğitimi ve Eğitimin Mesleki Bilgi Düzeyine Katkısı	27
Şekil 6 Bayburt Anketi - Yükseköğretimde Alınan Eğitimin Meslekî Bilgi Düzeyine Katkısı.....	28
Şekil 7 Bayburt Anketi – Yükseköğretim Sonrası Eğitim Alma Durumu ve Eğitimin Mesleki Bilgi Düzeyine Katkısı	29
Şekil 8 Bayburt Anketi - Alınan Meslekî Eğitimlerin Güncelliği.....	30
Şekil 9 Bayburt Anketi - Alınan Meslekî Eğitimlerin Kullanılabilirliği.....	31
Şekil 10 Bayburt Anketi - Mevcut Eğitim Araçlarının Daha Önce Alınan Eğitimlerle Örtüşme Durumu	32
Şekil 11 Bayburt Anketi - Özel Sektör Tecrübesi Varlığı ve Süresi	33
Şekil 12 Bayburt Anketi - Yeni Gelişmeleri Takip Etme Durumu	34
Şekil 13 Bayburt Anketi - Yeni Teknolojilerin Okullarda Uygulanabilme Durumu	35
Şekil 14 Bayburt Anketi - Yeni Teknolojileri Eğitime Yansıtma Konusunda Güçlük Çekme Durumu ve Nedeni	36
Şekil 15 Bayburt Anketi - Patent vb. Tescil Çalışması Varlığı	37
Şekil 16 Bayburt Anketi - Yeni Ekipmanları Kullanmada Zorluk Çekme Sıklığı	38
Şekil 17 Bayburt Anketi - Eğitimlerin Düzenlenmesi İstenilen Dönemler	39
Şekil 18 Erzincan Anketi - Cinsiyet Dağılımı.....	42
Şekil 19 Erzincan Anketi - Yaş Dağılımı	43
Şekil 20 Erzincan Anketi - Eğitim Durumu	43
Şekil 21 Erzincan Anketi - Meslekî Deneyim Süresi	44
Şekil 22 Erzincan Anketi - Alınan Lise Eğitimi ve Eğitimin Mesleki Bilgi Düzeyine Katkısı	46
Şekil 23 Erzincan Anketi - Yükseköğretimde Alınan Eğitimin Meslekî Bilgi Düzeyine Katkısı	48
Şekil 24 Erzincan Anketi – Yükseköğretim Sonrası Eğitim Alma Durumu ve Eğitimin Mesleki Bilgi Düzeyine Katkısı.....	49
Şekil 25 Erzincan Anketi - Alınan Meslekî Eğitimlerin Güncelliği.....	50
Şekil 26 Erzincan Anketi - Alınan Meslekî Eğitimlerin Kullanılabilirliği	51
Şekil 27 Erzincan Anketi -Mevcut Eğitim Araçlarının Daha Önce Alınan Eğitimlerle Örtüşme Durumu	52
Şekil 28 Erzincan Anketi - Özel Sektör Tecrübesi Varlığı ve Süresi	53
Şekil 29 Erzincan Anketi - Yeni Gelişmeleri Takip Etme Durumu	54
Şekil 30 Erzincan Anketi - Yeni Teknolojilerin Okullarda Uygulanabilme Durumu.....	55
Şekil 31 Erzincan Anketi - Yeni Teknolojileri Eğitime Yansıtma Konusunda Güçlük Çekme Durumu ve Nedeni	56
Şekil 32 Erzincan Anketi - Patent vb. Tescil Çalışması Varlığı	57
Şekil 33 Erzincan Anketi - Yeni Ekipmanları Kullanmada Zorluk Çekme Sıklığı.....	58
Şekil 34 Erzincan Anketi - Eğitimlerin Düzenlenmesi İstenilen Dönemler.....	59
Şekil 35 Erzurum Anketi - Cinsiyet Dağılımı.....	64
Şekil 36 Erzurum Anketi - Yaş Dağılımı	65
Şekil 37 Erzurum Anketi - Eğitim Durumu	65
Şekil 38 Erzurum Anketi - Meslekî Deneyim Süresi.....	66

Şekil 39 Erzurum Anketi - Alınan Lise Eğitimi ve Eğitimin Mesleki Bilgi Düzeyine Katkısı	68
Şekil 40 Erzurum Anketi - Yükseköğretimde Alınan Eğitimin Meslekî Bilgi Düzeyine Katkısı	70
Şekil 41 Erzurum Anketi – Yükseköğretim Sonrası Eğitim Alma Durumu ve Eğitimin Mesleki Bilgi Düzeyine Katkısı.....	71
Şekil 42 Erzurum Anketi - Alınan Meslekî Eğitimlerin Güncelliği.....	72
Şekil 43 Erzurum Anketi - Alınan Meslekî Eğitimlerin Kullanılabilirliği	73
Şekil 44 Erzurum Anketi -Mevcut Eğitim Araçlarının Daha Önce Alınan Eğitimlerle Örtüşme Durumu	74
Şekil 45 Erzurum Anketi - Özel Sektör Tecrübesi Varlığı ve Süresi	75
Şekil 46 Erzurum Anketi - Yeni Gelişmeleri Takip Etme Durumu	76
Şekil 47 Erzurum Anketi - Yeni Teknolojilerin Okullarda Uygulanabilme Durumu.....	77
Şekil 48 Erzurum Anketi - Yeni Teknolojileri Eğitime Yansıtma Konusunda Güçlük Çekme Durumu ve Nedeni	78
Şekil 49 Erzurum Anketi - Patent vb. Tescil Çalışması Varlığı	79
Şekil 50 Erzurum Anketi - Yeni Ekipmanları Kullanmada Zorluk Çekme Sıklığı.....	80
Şekil 51 Erzurum Anketi - Eğitimlerin Düzenlenmesi İstenilen Dönemler.....	81

Tablolar

Tablo 1: İllere Göre Meslekî ve Teknik Eğitim Alan Öğrencilerin Ortaöğretim Öğrencileri İçindeki Oranı (2018-2019)	20
Tablo 2 İllere Göre Meslekî Eğitim Kurumlarının Döner Sermaye Gelirleri.....	20
Tablo 3 TRA1 Ortaöğretim Brüt ve Net Okullaşma Oranları (2017-2018).....	21
Tablo 4 Bayburt Anketi - Okul Dağılımı	26
Tablo 5 Bayburt Anketi - Branş Dağılımı	26
Tablo 6 Bayburt Anketi - Önerilen Eğitim Konuları	40
Tablo 7 Bayburt Anketi - Meslekî ve Teknik Eğitimde Öğretmen Niteliklerinin Geliştirilmesine Yönelik Öneriler.....	41
Tablo 8 Erzincan Anketi - Okul Dağılımı.....	45
Tablo 9 Erzincan Anketi - Branş Dağılımı	45
Tablo 10 Erzincan Anketi - Önerilen Eğitim Konuları.....	59
Tablo 11 Erzincan Anketi - Meslekî ve Teknik Eğitimde Öğretmen Niteliklerinin Geliştirilmesine Yönelik Öneriler.....	62
Tablo 12 Erzurum Anketi - Okul Dağılımı.....	67
Tablo 13 Erzurum Anketi - Branş Dağılımı	68
Tablo 14 Erzurum Anketi - Önerilen Eğitim Konuları.....	81
Tablo 15 Erzurum Anketi - Meslekî ve Teknik Eğitimde Öğretmen Niteliklerinin Geliştirilmesine Yönelik Öneriler.....	84

- I. Nitelikli insan kaynağı kalkınmanın en önemli sacayaklarından biridir. Bir ülkede insan kaynağının niteliğini etkileyen pek çok faktör vardır. Eğitim sistemi bu faktörlerin başında gelmektedir.
- II. Mesleki ve teknik eğitim faaliyetleri, ihtiyaç duyulan nitelikli insan kaynağının yetiştirilmesinde büyük önem taşımaktadır. Ülkemiz açısından da meslekî ve teknik eğitimin çağın gerekleri ve geleceğin paradigmalarına göre iyileştirilmesi bir zorunluluktur.
- III. Meslekî ve teknik eğitimin iyileştirilmesi ülkemizin üst ölçekli planlama çalışmalarında da önemli bir yer tutmaktadır. 11. Kalkınma Planı ve Türkiye 2023 Eğitim Vizyonu bu çalışmalar arasında sayılabilir.
- IV. 11. Kalkınma Planı “İmalat sanayiinde yaşanan dijital dönüşümün gerektirdiği becerilerin işgücüne kazandırılması, mesleki eğitimin ve yüksek öğretimin iş dünyası ile entegre edilmesi”ne vurgu yaparken Türkiye 2023 Eğitim Vizyonu da meslekî ve teknik eğitime ilişkin çeşitli hedefler belirlemiştir.
- V. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları için 2019 yılı teması olarak “meslekî ve teknik eğitim”i belirlemiş ve Türkiye 2023 Eğitim Vizyon Belgesi’nde meslekî ve teknik eğitime yönelik olarak belirlenmiş olan hedefleri destekleyecek şekilde Ajanslar tarafından çeşitli faaliyetlerin yürütülmesini öngörmüştür. Erzurum, Erzincan ve Bayburt illerinde faaliyet gösteren Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı (KUDAKA) da Meslekî ve Teknik Eğitim teması çerçevesinde çeşitli faaliyetler yürütmektedir.
- VI. Meslekî ve Teknik Eğitim faaliyetlerinin niteliğini etkileyen en önemli unsurlardan biri bu kapsamda görev yapan öğretmenlerdir. KUDAKA tarafından meslekî ve teknik eğitim kapsamında yürütülen faaliyetlerin etkinliğini arttırmak, bölgede bu alanda çalışan paydaşlara veri oluşturmak,

Türkiye 2023 Eğitim Vizyonu'nda belirtilen ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Kalkınma Ajansları 2019 Yılı Mesleki ve Teknik Eğitim Teması Uygulama Çerçevesi'nde de yer verilen "eğitim ortamları ve insan kaynaklarının geliştirilmesi" hedefine hizmet etmek amacıyla TRA1 Meslekî ve Teknik Eğitim Öğretmen Profili Araştırması yapılmıştır. Bu çalışma kapsamında bölgede meslekî ve teknik eğitim alanında faaliyet gösteren okullardaki meslek öğretmenlerine yönelik bir anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Anket çalışmasına bölge genelinde toplam 392 öğretmen katılmış olup çalışmada önemli bir örneklem büyüklüğüne ulaşılmıştır.

- VII. TRA1 Düzey 2 Bölgesi Meslekî ve Teknik Eğitim Öğretmenleri Anket Çalışması'nda meslek öğretmenlerine meslekî ve teknik eğitim kapsamında almış oldukları eğitimlere, yaptıkları çalışmalara ve eğitim ihtiyaçlarına ilişkin değerlendirmeleri sorulmuştur. Yapılan anket çalışmasının sonuçları analiz edilerek meslekî ve teknik eğitimle ilgili paydaşlara ve karar vericilere katkı sağlanması amaçlanmıştır. Söz konusu çalışma meslekî ve teknik eğitime yönelik branşlarda görev yapan öğretmenlerin mevcut durumuna ve öğretmen niteliklerine ilişkin gelişim alanlarına yönelik önemli sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Anket çalışmasının ortaya çıkardığı birtakım veriler aşağıdaki maddelerde sıralanmıştır.
- VIII. Çalışmaya katılan öğretmenlerin %43'ü kadın, %57'si erkektir. Katılımcıların %47'si 31-40 yaş aralığındadır. Bu da meslek öğretmenlerinin neredeyse yarısının 30'lu yaşlarda olduğunu göstermektedir.
- IX. Anket sonuçlarına göre bölgede meslek öğretmenlerinin %88'i lisans mezunu iken %10'u yüksek lisans mezunudur. Meslek öğretmenleri arasında %1 oranında önlisans ve yine %1 oranında doktora mezunu bulunmaktadır.
- X. Bölgedeki meslek öğretmenlerinin %47'si 5 yıl veya daha az meslekî deneyime sahiptir. 15 yıldan fazla meslekî deneyime sahip olan meslek öğretmenlerinin oranı ise %26'dır.

- XI. Ankete katılan meslek öğretmenlerinin %64'ü branşı ile ilgili lisede eğitim aldığını belirtmiş olup lisede branşı ile ilgili eğitim almış olan öğretmenler, almış oldukları bu eğitimlerin meslekî bilgi düzeylerine katkısını oldukça yüksek olarak değerlendirmişlerdir. 5 puan üzerinden puanlama yapılan soruya lisede branşı ile ilgili eğitim almış olan öğretmenlerin %45'i 5, %27'si ise 4 puan vermiştir.
- XII. Anket sonuçları incelendiğinde meslek öğretmenlerinin yükseköğretimde aldıkları eğitimin mevcut meslekî bilgi düzeylerine katkısını da yüksek olarak değerlendirdikleri görülmektedir. İlgili soruya ankete katılan öğretmenlerin %40'ı 5, %32'si 4 puan vermiştir
- XIII. Anket çalışmasına katılım sağlayan meslek öğretmenlerinin %41'i branşı ile ilgili yükseköğretim sonrasında da eğitim almış olduğunu, %59'u ise bu aşamada herhangi bir eğitim almadığını beyan etmiştir. Bölgede meslek öğretmenlerinin neredeyse %60'ının yükseköğretim sonrasında alanı ile ilgili eğitim almamış olması kayda değer bir sonuç olarak göze çarpmaktadır. Yükseköğretim sonrası alınan eğitimin öğretmenin mevcut meslekî bilgi ve tecrübesine katkısı sorusuna ise eğitim aldığını söyleyen öğretmenlerin %31'i 5 puan, %43'ü ise 4 puan vermiştir.
- XIV. Bölgede branşı ile ilgili yükseköğretim sonrası eğitim alan öğretmenlerin oranı istenen seviyede değildir. Ancak eğitim alan öğretmenlerin dörtte üçü bu eğitimlerin meslekî bilgilerine katkısını 5 veya 4 puan olarak puanlamışlardır. Bu oran lise ve yükseköğretim seviyelerinde alınan eğitimler için yapılan puanlamalarda da dörtte üçe yakındır. Bu durum, hangi kademedeki eğitim alınır alınsın, meslek öğretmenlerinin bu eğitimleri oldukça faydalı bulduklarını göstermektedir. Meslek öğretmenlerinin hizmetiçi eğitimlerin arttırılmasına yönelik önerileri de farklı kademelerde alınan eğitimlerin değerlendirilmesine yönelik bu üç anket sorusuna verilen cevapları destekler niteliktedir.

- XV. Bölgeden ankete katılan meslek öğretmenlerinin yarıdan fazlası daha önce almış oldukları meslekî eğitimlerin günümüz teknolojisi ve sektör ihtiyaçlarına uygunluğunu 5 veya 4 puan olarak puanlamışlardır. Daha önce alınan meslekî eğitimlerin mevcut durumda kullanılabilirliğine yönelik soruya verilen yanıtlarda da benzer bir tablo karşımıza çıkmaktadır.
- XVI. Anket katılımcılarından, günümüzde meslekî eğitimde kullanılan doküman, modül ve diğer eğitim materyallerinin daha önce almış oldukları eğitimlerle örtüşme düzeyini değerlendirmeleri istenmiştir. Soruya verilen yanıtlar öğretmenlerin daha önce almış oldukları meslekî eğitimlerle ilgili güncellik ve kullanılabilirlik yönünden yaşanan sıkıntılardan daha fazla sıkıntının meslekî eğitimde mevcut durumda kullanılan doküman, modül ve diğer araçlarla örtüşme yönünden yaşandığını göstermektedir.
- XVII. Çalışmaya katılan meslek öğretmenlerinin %50'sinin özel sektör deneyimi bulunmaktadır. Bölgede özel sektör deneyimi olan meslek öğretmenlerinin %61'inin deneyim süresi 3 yıl veya daha azdır.
- XVIII. Bölge genelinde ankete katılan meslek öğretmenlerinin %86'sı branşları ile ilgili yeni gelişme ve teknolojileri genellikle ya da her zaman takip ettiğini belirtmiştir.
- XIX. Meslek öğretmenlerinden, branşları ile ilgili yeni gelişme ve teknolojilerin okullarında uygulanabilirliğini değerlendirmelerinin istendiği soruya verilen yanıtlar yeni gelişme ve teknolojilerin okullarda uygulanabilirliğinin istenilen düzeyde olmadığını göstermektedir. Bölgede ilgili soruya 5 veya 4 puan verenlerin toplam oranı %42 olarak gerçekleşmiştir.
- XX. Bölgeden ankete katılan meslek öğretmenlerinin %65'i branşı ile ilgili yeni gelişme ve teknolojileri verdiği eğitime yansıtma konusunda güçlük çektiğini belirtmiş olup birden fazla seçeneğin işaretlenebildiği güçlük çekme nedenine ilişkin soruyu yanıtlayan 238 öğretmenin 211'i altyapı ve donanım eksikliği

seçeneğini işaretlemiştir Bu oran %89'a tekabül etmektedir. Tecrübe eksikliği seçeneğini de 238 öğretmenin 89'u işaretlemiş olup bu oran ise %37 olarak gerçekleşmiştir. Dolayısıyla hem altyapı ve donanım eksikliği hem de tecrübe eksikliği çok önemli iki sorun alanı olarak ortaya çıkmaktadır. Ayrıca öğrencilerle ilgili problemler de yeni teknolojileri eğitime yansıtma konusunda güçlük çekme nedenleri arasında öne çıkmaktadır.

XXI. Meslek öğretmenleri tarafından branşları ile ilgili gerçekleştirilen patent, faydalı model vb. tescil çalışmalarına yönelik soruya verilen yanıtlara bakıldığında katılımcıların %96'sının böyle bir çalışmasının olmadığı görülmüştür. Bölgede toplam 14 katılımcı bu soruya "Evet" yanıtını vermiş olup bu katılımcılardan ikisi çalışmanın türünü belirtmemiştir. Türü belirtilen çalışmalardan 1'i patent (konusu belirtilmemiş), 5'i proje (hayata bağlayan bileklik, arıtma sistemleri, çay atıklarından yonga levha üretimi, çok fonksiyonlu masa, akıllı ütü), 2'si TÜBİTAK ve sosyal sorumluluk projeleri, 2'si makale, 1'i tez (ilk yardım), 1'i ise etkinlik (yemek yarışması) şeklindedir. Soruya verilen cevaplar, Bölge'deki meslek öğretmenleri arasında patent, faydalı model vb. tescil çalışması yapma oranının yeterli düzeyde olmadığını göstermektedir. Ancak öğretmenler arasında özellikle proje bazında yapılan çalışmalarda bir artış olduğu göze çarpmaktadır.

XXII. Yeni çıkan ekipmanları kullanmada zorluk çekme sıklığına yönelik soruya verilen yanıtlara bakıldığında katılımcıların yarısına yakınının yeni ekipmanları kullanmada bazen ya da genellikle güçlük çektiği görülmüştür.

XXIII. Meslek öğretmenlerine alanları ile ilgili eğitimlerin hangi dönemlerde düzenlenmesinin daha faydalı olacağı sorulmuştur. Bölgede çalışan meslek öğretmenlerinin yaklaşık dörtte üçü branşlarına yönelik eğitimlerin seminer dönemlerinde düzenlenmesini talep etmiştir. Ancak öğretmenler bu eğitimlerin seminer dönemleri ile sınırlı kalmamasını, uygun diğer zamanlarda da gerçekleştirilmesini talep etmektedirler.

- XXIV. Meslekî ve Teknik Eğitim Öğretmen Anketi'nde meslek öğretmenleri tarafından çok sayıda eğitim konusu önerilmiştir. Önerilen eğitim konuları incelendikten sonra kategorize edilerek çeşitli başlıklar altında toplanmıştır. Meslekî alan eğitimleri en fazla talebin olduğu eğitim kategorisi olmuştur. Öğretmenler kendi alan ve dalları ile ilgili uygulamalı ve işbaşında eğitim almak istemektedirler.
- XXV. Güncel pedagojik eğitimler yoğun talebin olduğu bir başka eğitim kategorisi olmuştur. Öğretmenler hem teknolojinin eğitimde etkin kullanımı gibi güncel eğitim teknik ve uygulamalarını öğrenmek istemekte, hem de öğrenci psikolojisi, sınıf yönetimi gibi eğitim bilimleri alanına giren eğitimleri talep etmektedirler.
- XXVI. Kişisel gelişim eğitimleri de öne çıkan eğitim kategorileri arasında yer almıştır. Öğretmenler özellikle etkili iletişim, hitabet ve diksiyon gibi konularda eğitim talep etmektedirler.
- XXVII. Yazılım ve kodlama eğitimleri, yapay zeka gibi geleceğin teknolojilerine yönelik eğitimler ve bilgisayar tabanlı çizim vb. programlarına ilişkin eğitimler de sıklıkla talep edilen eğitim başlıkları arasında yer almıştır.
- XXVIII. Bölgeden ankete katılan öğretmenlerin meslekî ve teknik eğitimde öğretmen niteliklerinin geliştirilmesine yönelik başlıca önerisi hizmetiçi eğitimlerin geliştirilmesidir. Meslek öğretmenleri daha çok ve daha nitelikli hizmetiçi eğitim talep etmektedirler. Bu eğitimlere yönelik en temel talepler söz konusu eğitimlerin branşlara yönelik, uygulamalı ve sahada gerçekleştirilmesidir.
- XXIX. Anket sonuçlarına göre okulların donanım olarak geliştirilmesi de öğretmen niteliklerinin geliştirilmesi noktasında önemlidir. Ayrıca müfredat ve modüllerle ilgili sorunların giderilmesi, modüllerin günümüz koşullarına göre güncellenmesi, modül içeriklerinde pratiğe önemli düzeyde yer verilmesi,

güncellenen modüllerin hizmetiçi eğitimlerle öğretmenlere daha iyi anlatılması öğretmen niteliklerinin geliştirilmesine yönelik talepler arasında yer almıştır.

- XXX. Anket sonuçlarına göre özel sektörle işbirliği öğretmen niteliklerinin geliştirilmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Özel sektörle işbirliği, ankette öne çıkan bir başka öneri olan öğretmenlere alanları ile ilgili saha tecrübesi kazandırılması noktasında da önem taşımaktadır. Ayrıca üniversitelerle de eğitim vb. konularda işbirliklerinin geliştirilmesi fayda sağlayacaktır.
- XXXI. Bölgeden anket çalışmasına katılan meslek öğretmenleri mesleki eğitimde sistemin/alanların güncellenmesi hususunda taleplerde bulunmuşlardır. Çok programlı liselerde mesleki eğitimin kaldırılması bu konuya ilişkin gelen öneriler arasında yer almıştır.
- XXXII. Ankette üst düzey kararların alındığı mekanizmalara öğretmenlerin de dâhil edilerek yönetişimin sağlanması, öğretmenlerin statüsünün ve özlük haklarının iyileştirilmesi, öğretmenler için alan sınavları düzenlenerek bu sınavlarda başarılı olanların teşvik edilmesi, öğretmenlerin üniversite öğrenimi sırasında daha nitelikli bir eğitim almalarının sağlanması gibi öneriler de dile getirilmiştir.

1. GİRİŞ

Bir ülkenin kalkınması, yetiştirebildiği nitelikli insan kaynağı ile doğru orantılıdır. Nitelikli insan kaynağına sahip ülkeler hem daha verimli çalışmakta hem de ürün ve hizmet üretiminde daha yüksek katma değer oluşturarak vatandaşlarının refah düzeylerini yükseltmektedirler. Aynı zamanda nitelikli insan kaynağına sahip olan ülkelerde eğitimin kalitesi de bununla paralel olarak yüksek olduğundan bu gibi ülkelerin sahip oldukları avantaj daha uzun vadeye yayılmaktadır.

Nitelikli insan kaynağının yetiştirilmesi çok farklı disiplinleri ilgilendiren girift bir meseledir. Bir ülkenin insan kaynağının niteliği yalnızca o ülkede mevcut olan eğitim sistemi ile açıklanamaz. Ancak eğitim sistemi bu noktada en önemli sacayaklarının başında gelmektedir.

İhtiyaç duyulan nitelikli insan kaynağını yetiştirebilmenin en önemli araçlarından biri mesleki ve teknik eğitim faaliyetleridir. Bu faaliyetlerin önemi Sanayi Devrimi sonrası artmış, teknoloji devrimi ile çok daha ileri bir noktaya taşınmıştır.

Ülkemizin daha rekabetçi ve daha müreffeh bir konuma ulaşabilmesi için mevcut meslekî ve teknik eğitim sistemini çağın gerekleri ve geleceğin paradigmalarına göre iyileştirmesi elzemdir. Mesleki ve teknik eğitimin niteliğinin geliştirilmesi ulusal kalkınma planlarında en fazla vurgulanan hususlardan biridir. 11. Kalkınma Planı'nda Rekabetçi Üretim ve Verimlilik başlığı altında belirtilen yatay politika alanlarından biri olan İnsan Kaynağı başlığında "İmalat sanayiinde yaşanan dijital dönüşümün gerektirdiği becerilerin işgücüne kazandırılması, mesleki eğitimin ve yüksek öğretimin iş dünyası ile entegre edilmesi" amaç olarak yer bulmuştur.

Milli Eğitim Bakanlığı Türkiye 2023 Eğitim Vizyonu çerçevesinde meslekî ve teknik eğitimin geliştirilmesine büyük önem atfetmektedir. Bu doğrultuda Vizyon Belgesi'nde çeşitli hedef ve faaliyetler tanımlanmıştır. Türkiye 2023 Eğitim Vizyonu

Belgesi'nde Meslekî ve Teknik Eğitim çerçevesinde yedi hedef belirlenmiştir. Bunlar şu şekilde sıralanmıştır:

- Mesleki ve Teknik Eğitime Atfedilen Değerin Artırılması sağlanacak,
- Mesleki ve Teknik Eğitimde Rehberlik Erişim İmkânları Artırılacak
- Yeni Nesil Müfredatlar Geliştirilecek
- Eğitim Ortamları ve İnsan Kaynakları Geliştirilecek
- Yurt Dışında Yatırım Yapan İş İnsanlarının İhtiyaç Duyduğu Meslek Elemanları Yetiştirilecek
- Mesleki ve Teknik Eğitimde Eğitim-İstihdam-Üretim İlişkisi Güçlendirilecek
- Yerli ve Millî Savunma Sanayinin İhtiyaç Duyduğu Nitelikli İnsan Gücü Yetiştirilecek (T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, 2018)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı nezdinde de meslekî ve teknik eğitim faaliyetleri, önemle üzerinde durulan hususlar arasında yer almaktadır. Kalkınma Ajanslarının ulusal düzeyde koordinasyonu görevinin Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına verilmesinin ardından Bakanlık tarafından Kalkınma Ajansları için her yıl bir tema belirlenmesi ve her Ajansın bu tema doğrultusunda birtakım faaliyetler gerçekleştirmesi söz konusu olmuştur. Bu doğrultuda 2019 yılı için Bakanlık tarafından belirlenen tema Mesleki ve Teknik Eğitim'dir. Erzurum, Erzincan ve Bayburt illerinde faaliyet gösteren Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı (KUDAKA) da Meslekî ve Teknik Eğitim teması çerçevesinde çeşitli faaliyetler yürütmektedir.

Meslekî ve Teknik Eğitim faaliyetlerinin niteliğini etkileyen en önemli unsurlardan biri bu kapsamda görev yapan öğretmenlerdir. Bu doğrultuda, KUDAKA tarafından meslekî ve teknik eğitim kapsamında yürütülen faaliyetlerin etkinliğini arttırmak ve bölgede bu alanda çalışan paydaşlara veri oluşturmak amacıyla TRA1 Meslekî ve Teknik Eğitim Öğretmen Profili Araştırması yapılmıştır. Bu çalışma kapsamında bölgede meslekî ve teknik eğitim alanında faaliyet gösteren okullardaki meslek öğretmenlerine yönelik bir anket çalışması yapılmıştır.

TRA1 Düzey 2 Bölgesi Meslekî ve Teknik Eğitim Öğretmenleri Anket Çalışması'nda meslek öğretmenlerine meslekî ve teknik eğitim kapsamında almış oldukları eğitimlere, yaptıkları çalışmalara ve eğitim ihtiyaçlarına ilişkin değerlendirmeleri sorulmuştur. Yapılan anket çalışmasının sonuçları analiz edilerek meslekî ve teknik eğitimle ilgili paydaşlara ve karar vericilere katkı sağlanması amaçlanmıştır.

2.1. Türkiye’de Meslekî ve Teknik Eğitim Sisteminin Gelişimi

Ülkemizde meslekî ve teknik eğitim faaliyetlerinin tarihsel gelişimi açısından Ahilik Teşkilatı ve sonrasında bu teşkilatın izdüşümü niteliğinde olan Lonca ve Gedik teşkilatları önemli yer tutmaktadır. Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde esnaf ve sanatkârların, mesleklerini çırak-usta-kalfa sistematiği içerisinde çok iyi bir şekilde öğrenmeleri, dayanışma içerisinde çalışmaları ve aynı zamanda dürüstlük ve cömertlik gibi temel insanî erdemlere sahip olarak yetişmeleri açısından Ahilik Teşkilatı çok ayrıcalıklı bir yere sahiptir.

19. yüzyıldan itibaren meslekî eğitim, örgün eğitim içerisinde kendisine yer bulmaya başlamıştır. Bu dönemde daha ziyade kimsesiz çocuklara meslek kazandırma amacıyla çeşitli meslekî eğitim faaliyetleri yürütülmüştür. 1879 yılında İstanbul’da açılan Kız Sanayi Mektepleri ise meslekî eğitim sistematiği içerisine kız öğrencilerin de dâhil edilmesi açısından önem arz etmektedir.

Cumhuriyet Dönemi’nde de meslekî ve teknik eğitime büyük önem verilmiştir. 1927’de meslekî ve teknik eğitim, Maarif Vekâletinin (Milli Eğitim Bakanlığı) görev alanına dâhil edilmiştir. 1934-1936 yılları arasında farklı Bakanlıkların ortak çalışması ile hazırlanan Meslekî Tedrisatın İnkişaf Planı meslekî eğitime yönelik planlama çalışmaları açısından oldukça değerlidir. Meslekî Tedrisat İnkişaf Planı doğrultusunda yürütülen eylemlerle birlikte ülkemizde meslekî ve teknik eğitim kapsamındaki öğrenci, öğretmen ve okul sayıları ciddi bir artış göstermiştir (T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, 2018).

1986 yılında çıkartılan ve çırak, kalfa ve ustaların eğitimi ile okullarda, yükseköğretim kurumlarında ve işletmelerde yapılacak meslekî eğitime ilişkin esasları düzenlemeyi amaçlayan Meslekî Eğitim Kanunu ülkemizde meslekî eğitim sistemini bütüncül olarak ele alan önemli bir dönüm noktasıdır.

1992 yılında çıkartılan 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamında farklı Genel Müdürlük ve Daire Başkanlıkları altında yapılandırılan meslekî ve teknik eğitimden sorumlu birimler 2011 tarihli 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü (MTEGM) altında toplanmıştır. Açık öğretim ve yaygın meslekî eğitim kurumları ise Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne (HBÖGM) bağlı olarak yapılandırılmıştır (T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, 2018).

2.2. Meslekî ve Teknik Eğitim Sisteminin Amaç ve Öncelikleri

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan Türkiye’de Meslekî ve Teknik Eğitimin Görünümü çalışmasında Mesleki ve Teknik Eğitimin Amaçları şu şekilde tanımlanmıştır:

“Meslekî ve teknik eğitim sosyal ve ekonomik sektörler ile iş birliği içinde ulusal ve uluslararası meslekî yeterliliğe, meslek ahlakına ve meslekî değerlere sahip, yenilikçi, girişimci, üretken, ekonomiye değer katan ehil iş gücü yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Meslekî ve teknik eğitim ile bireylerin ilgi, yetenek ve mizaçları doğrultusunda uygun öğrenme fırsatlarının sunulduğu, iş ve meslek ahlakını merkeze alan yenilikçi, istihdama hazırlayan, iktisadi ve sosyal sektörlerin ihtiyaçlarına göre geliştirilen ve paydaşlarla iş birliği içinde sürekli yenilenen bir meslekî ve teknik eğitim sistemi oluşturulması amaçlanmaktadır.” (T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, 2018)

Söz konusu çalışmada öğretmenlerin iş başında eğitim olanaklarının arttırılması, ulusal ve uluslararası sektör ve kamu finansal kaynaklarının kullanımı yoluyla okulların altyapı ve donanımının hızla değişen ve gelişen teknolojiye uyumlu hale getirilmesi ve mezunların kendi alanlarında yükseköğretime geçişlerini sağlayacak bütünlük bir yapının kurulması gibi başlıklar da 2023 hedefleri ile uyumlu bir sistem oluşturmak adına üzerinde durulan hususlar arasında sayılmıştır.

Türkiye’de Meslekî ve Teknik Eğitimin Görünümü çalışmasında belirtilen öncelikler ise şu şekildedir:

- *“İhtiyaç doğrultusunda **nitelikli iş gücü** yetiştirmek,*

- Meslekî ve teknik eğitimi **katılımcı bir anlayışla** yönetmek,
- Mezunların **üretime katılacak şekilde yetişmesini** sağlamak,
- Meslekî ve teknik eğitim sistemini sürekli **geliştirmek ve kalitesini yükseltmek**,
- İş piyasasının ihtiyaçlarına göre **modüler öğretim programları hazırlamak**,
- Ekonomide verimlilik ve rekabet gücünün artırılması için **eğitimin sosyal ve sektörel entegrasyonunu sağlamak**,
- Bireylere bir mesleğin gerektirdiği bilgi ve becerilerin yanı sıra **değişime uyum sağlaması için ihtiyaç duyulan yetkinlikleri kazandırmak**,
- Dijitalleşme süreciyle birlikte belirli alanlarda bireylere bilgi ve iletişim teknolojilerinde temel yetkinliklerin yanı sıra **üst düzey becerileri** de kazandırmak,
- Öğrencileri millî kültürümüzün temeli olan **ahilik anlayışıyla** ve bu anlayışa özgü iş ahlakı değerleriyle yetiştirmek,
- Meslekî ve teknik eğitim ile **insan odaklı kalkınmanın sağlanmasında** etkin yer almak,
- Sektörün dijital dönüşümü çerçevesinde yeni iş alanlarının oluşturulması ve istihdamın artırılmasında rol oynayan **girişimcilik anlayışının** kazandırılması.

Meslekî ve teknik eğitim, ihtiyaç duyan herkesin erişimine açık olmalı, bireylere ilgi ve yetenekleri doğrultusunda çağın şartlarına uygun yetkinlikleri kazandırmalı, bireylerin girişimcilik, ekip çalışması, karar verebilme, sorun çözebilme özelliklerini desteklemeli, ulusal ve uluslararası alanda tanınırlığını ve hareketliliğini sağlamalı ve bireyleri değişen sosyal ve ekonomik koşullara uyum sağlayabilen dinamik bir yapıda yetiştirmeli ve geliştirmelidir.” (T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, 2018)

2.3. Meslekî ve Teknik Ortaöğretim

Türkiye’de meslekî ve teknik eğitim örgün ve yaygın eğitim olarak ikiye ayrılmaktadır. Yaygın eğitim kapsamında Meslekî Açık Öğretim Liseleri bulunurken örgün eğitimde ise Meslekî ve Teknik Anadolu Liseleri, Çok Programlı Anadolu Liseleri ve Meslekî Eğitim Merkezleri yer almaktadır.

Anadolu meslek programında meslekî derslerin yanı sıra genel bilgi dersleri verilirken Anadolu teknik programında ise meslekî derslere ilaveten sayısal dersler de verilmektedir. Bu programlarda 9. sınıftaki ortak müfredatın devamında 10. sınıfta meslekî alan eğitimi, 11. ve 12. sınıflarda ise bu alanlara bağlı dal eğitimi sağlanmaktadır. 2023 Eğitim Vizyonu kapsamında meslekî eğitimin 9. sınıftan itibaren başlatılması hedeflenmektedir.

Çok Programlı Anadolu Liselerinde genel eğitim ile meslekî ve teknik eğitim gibi farklı programlar aynı okul bünyesinde uygulanmaktadır. Meslekî Eğitim Merkezlerinde ise kalfalık ve ustalık eğitimleri ile meslekî kurs programları uygulanmaktadır. (T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, 2018)

Milli Eğitim istatistiklerine göre 2017-2018 eğitim öğretim yılında Türkiye’de toplam 5.689.427 öğrenci ortaöğretim eğitimi almış olup bunların 1.987.282’si meslekî ve teknik ortaöğretim kurumlarında eğitim görmüştür. Bu da %35’lik bir orana tekabül etmektedir. Söz konusu eğitim öğretim yılında örgün öğretim kapsamında ise 1.642.635 öğrenci meslekî ve teknik ortaöğretim kurumlarında eğitim görmüştür. Bu öğrencilerin 1.541.599’u Meslekî ve Teknik Anadolu Liselerinde, 101.036’sı ise Meslekî Eğitim Merkezlerinde eğitim görmüştür. Meslekî ve teknik ortaöğretim kurumlarının toplam sayısı ise 3.636’dır. Bunların 2.552’si Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi, 762’si Çok Programlı Anadolu Lisesi, 322’si ise Meslekî Eğitim Merkezidir. (T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, 2018)

2017-2018 eğitim öğretim yılında Meslekî ve Teknik Anadolu Liselerinde eğitim gören öğrencilerin %56,08’i erkek, %43,92’si ise kızdır. Meslekî ve teknik ortaöğretim kurumlarında toplam 130.372 öğretmen 68.827 derslikte hizmet vermiş olup derslik başına 26 öğrenci, öğretmen başına ise 13 öğrenci düşmektedir. (T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, 2018)

Meslekî ve Teknik Anadolu Liseleri ve Meslekî Eğitim Merkezlerinde döner sermaye uygulamaları yapılmaktadır. Öğrenciler bu sayede çıktı odaklı uygulamalı eğitim alabilmekte ve sektöre yönelik beceri kazanmaktadırlar. Türkiye genelinde 2017 yılında toplam 774 okulda döner sermaye kapsamında üretim yapılmış olup bu üretimlerden toplam 217.197.959 TL gelir elde edilmiştir. 1 milyon TL’nin üzerinde döner sermaye geliri elde eden okul sayısı Türkiye genelinde 54 olarak gerçekleşmiştir. Ankara ve Antalya dörder okul, Isparta ve Şanlıurfa ise üçer okul ile bu alanda öne çıkan iller olmuştur. Türkiye’de 2017 yılında en fazla döner

sermaye geliri elde eden okul 5.455.491 TL ile Batman Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi olmuştur. (T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, 2018)

Türkiye genelinde Meslekî ve Teknik Anadolu Liselerinin %25,24'ü, Çok Programlı Anadolu Liselerinin %0,79'u, Meslekî Eğitim Merkezlerinin ise %7,72'si döner sermaye çalışmaları aracılığıyla gelir elde etmekte olup bu oranların düşük olması meslekî eğitim kapsamındaki okullarda üretilen katma değeri sınırlandırmaktadır. (T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, 2018).

Meslekî ve teknik eğitim verilen 54 alanın 31'inde döner sermaye faaliyetleri yürütülmüştür. Türkiye genelinde 2017 yılında en yüksek gelir elde edilen üç alan konaklama ve seyahat hizmetleri, mobilya ve iç mekân tasarımı, yiyecek içecek hizmetleri alanları olmuştur. Ülke çapında en yüksek miktarda gelir otel işletmeciliği faaliyetinden elde edilmiştir. (T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, 2018)

2018 yılı verilerine göre Türkiye'de meslekî ve teknik lise mezunlarının işgücüne katılım oranları genel lise mezunlarından yüksektir. Meslekî ve teknik eğitim mezunu erkeklerin işgücüne katılım oranı %82,3, kızların işgücüne katılım oranı ise %42,3 olarak gerçekleşmiştir. Meslekî ve teknik lise mezunlarının istihdam oranları da genel lise mezunlarından yüksek olarak gerçekleşmiştir. 2018 yılında meslekî veya teknik lise mezunlarının istihdam oranı %59,6 iken genel lise mezunlarının istihdam oranı %49,7 olmuştur. Meslekî ve teknik lise mezunu erkeklerde bu oran %76,4 iken kızlarda %33 olmuştur. (T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, 2018)

3. BÖLGESEL VERİLER

Türkiye'de illere göre meslekî ve teknik eğitim alan öğrencilerin ortaöğretim öğrencileri içindeki oranı Tablo 1'de gösterilmektedir.

Tablo 1: İllere Göre Meslekî ve Teknik Eğitim Alan Öğrencilerin Ortaöğretim Öğrencileri İçindeki Oranı (2018-2019) Kaynak: MEB, Türkiye’de Meslekî ve Teknik Eğitimin Görünümü

İl	Oran	Türkiye Sıralaması
Erzincan	%34	15
Bayburt	%28,46	47
Erzurum	%21,75	79
Ardahan	%41,99	1
Batman	%19,02	81

Tablo 1’e göre meslekî ve teknik eğitim kapsamında eğitim gören öğrencilerin ortaöğretim öğrencilerine oranı bakımından TRA1 bölgesi illeri arasında en yüksek değer Erzincan’a aittir. Erzincan’da bu oran 2018-2019 öğretim yılında %34 olarak gerçekleşmiş olup il bu alanda Türkiye’de 15. sırada yer almıştır. Bayburt %28,46 oranı ile 47. sırada yer alırken bu alanda TRA1 içerisinde en olumsuz tablo Erzurum’a aittir. Erzurum %21,75 oranı ile söz konusu öğretim yılında Türkiye’de sondan üçüncü sırada yer almıştır.

Tablo 2 İllere Göre Meslekî Eğitim Kurumlarının Döner Sermaye Gelirleri Kaynak: MEB, Türkiye’de Meslekî ve Teknik Eğitimin Görünümü

İl	Gelir (TL)	Türkiye Sıralaması
Erzurum	1.837.433	36
Bayburt	233.411	69
Erzincan	216.655	70
Ankara	16.651.297	1
Kırıkkale	86.780	77

İllerdeki meslekî eğitim kurumlarında elde edilen toplam döner sermaye gelirlerine bakıldığında ise farklı bir tablo karşımıza çıkmaktadır. Buna göre 2017 yılında Erzurum toplam döner sermaye gelirleri açısından Türkiye’de 36. sırada yer alırken Bayburt 69. Erzincan ise 70. sırada yer almıştır. Nüfus verilerine göre Erzurum Türkiye’nin 30. büyük şehri iken bu alanda Erzincan 70. Bayburt ise 81. sıradadır. Bu açıdan değerlendirildiğinde Erzurum kendi nüfus potansiyelinin altında bir performans göstermişken Erzincan nüfusu ile paralel, Bayburt ise nüfusuna göre daha iyi bir performans sergilemiştir. Türkiye’de dört ildeki meslekî eğitim kurumlarında 2017 yılında döner sermaye geliri elde edilmemiştir.

Erzurum’da 2017 yılında elde edilen döner sermaye gelirinin 1.160.291 TL’si masa, dolap, muhtelif mobilya imalatı bakım onarımı faaliyetinden, 517.197 TL’si ise otel işletmeciliği faaliyetinden elde edilmiştir. Masa, dolap, muhtelif mobilya imalatı bakım onarımı faaliyetinden Erzincan’da 90.284 TL, Bayburt’ ta ise 57.202 TL döner sermaye geliri elde edilmiştir.

Öğrenci başına düşen döner sermaye gelirlerine bakıldığında ise Türkiye ortalaması 686 TL olarak gerçekleşmiştir. TRA1 Bölgesi illeri ise bu ortalamanın altında kalmıştır. 2017 yılında Bayburt 554 TL, Erzurum 457 TL ve Erzincan 203 TL öğrenci başına döner sermaye geliri elde etmiştir. Öğretmen başına düşen döner sermaye gelirlerine bakıldığında ise Türkiye ortalaması 14.453 TL iken Erzurum 12.861 TL, Bayburt 12.210 TL, Erzincan ise 4.894 TL öğretmen başına döner sermaye geliri elde etmiştir. (T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, 2018)

Brüt Okullaşma Oranı, ilgili öğrenim türündeki tüm öğrencilerin, ait olduğu öğrenim türündeki teorik yaş grubunda bulunan toplam nüfusa bölünmesi ile elde edilir. Net Okullaşma Oranı ise ilgili öğrenim türündeki teorik yaş grubunda bulunan öğrencilerin, ait olduğu öğrenim türündeki teorik yaş grubunda bulunan toplam nüfusa bölünmesi ile elde edilir. (Milli Eğitim Bakanlığı, 2018) Örneğin ortaöğretimdeki brüt okullaşma oranı hesaplanırken ortaöğretim kademesinde eğitim gören tüm öğrencilerin sayısı, ilgili yaş grubundaki toplam nüfusa bölünerek bunun yüzdesi alınmaktadır. Net okullaşma oranı hesabında ise yalnızca ilgili yaş grubunda olup da ortaöğretim kademesinde eğitim gören öğrencilerin sayısı ilgili yaş grubundaki toplam nüfusa bölünerek bunun yüzdesi alınmaktadır.

Tablo 3 TRA1 Ortaöğretim Brüt ve Net Okullaşma Oranları (2017-2018)

	Genel Ortaöğretim			Meslekî ve Teknik Ortaöğretim		
	Toplam	Erkek	Kız	Toplam	Erkek	Kız
TRA1 Brüt Okullaşma Oranları	54,80	56,21	53,32	46,92	49,73	44,00

TRA1 Net Okullaşma Oranları	40,62	39,37	41,92	37,60	39,83	35,27
TÜRKİYE Brüt Okullaşma Oranı	56,62	56,03	57,24	51,77	56,04	47,26
TÜRKİYE Net Okullaşma Oranı	41,31	38,88	43,87	42,28	44,89	39,52

Ortaöğretim kademesinde ortaöğretim türüne göre brüt ve net okullaşma oranları Tablo 3'te yer almaktadır. Brüt ve net okullaşma oranları arasında farkın oluşmasının en önemli nedeni Açık Öğretim Liselerinde öğrenim gören öğrencilerin de hesaplamalara dâhil edilmesidir. Tabloya göre TRA1 Bölgesi'nde meslekî ve teknik ortaöğretimde brüt ve net okullaşma oranları genel ortaöğretimden düşüktür. Meslekî ve teknik ortaöğretimde yalnızca erkeklerde net okullaşma oranı genel ortaöğretime göre yüksek olmuştur. 2017-2018 eğitim öğretim döneminde TRA1 Bölgesi'nde meslekî ve teknik ortaöğretimdeki brüt ve net okullaşma oranları Türkiye ortalamasının altında seyretmiştir.

4. ANKET ANALİZİ

TRA1 Meslekî ve Teknik Eğitim Öğretmen Profili Araştırması kapsamında Erzurum, Erzincan ve Bayburt illerinde meslekî eğitim veren okullarda meslekî ve teknik eğitime yönelik branşlarda görev yapan öğretmenlerin mevcut durumunu belirlemek ve öğretmen niteliklerine ilişkin gelişim alanlarını ortaya koymak

amacıyla bir anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Yapılan anket çalışmasına Erzurum, Erzincan ve Bayburt illerinde meslekî ve teknik eğitim veren liselerde meslek derslerine giren toplam 392 öğretmen katılım sağlamıştır.

4.1.Bayburt

Bayburt'ta anket çalışmasına toplam 29 öğretmen katılım sağlamıştır. Millî Eğitim Bakanlığı Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğünün sitesinden derlenen verilere göre Bayburt'taki meslek liselerinde toplam 46 meslek öğretmeni çalışmaktadır. Bu verilerden hareketle Bayburt ilinde ankete katılım oranı %63 olarak gerçekleşmiş olup bu da genel durumu yansıtmaya açısından önemli bir örneklem büyüklüğüne tekabül etmektedir. Anket verilerine göre oluşturulan grafikler aşağıda yer almaktadır.

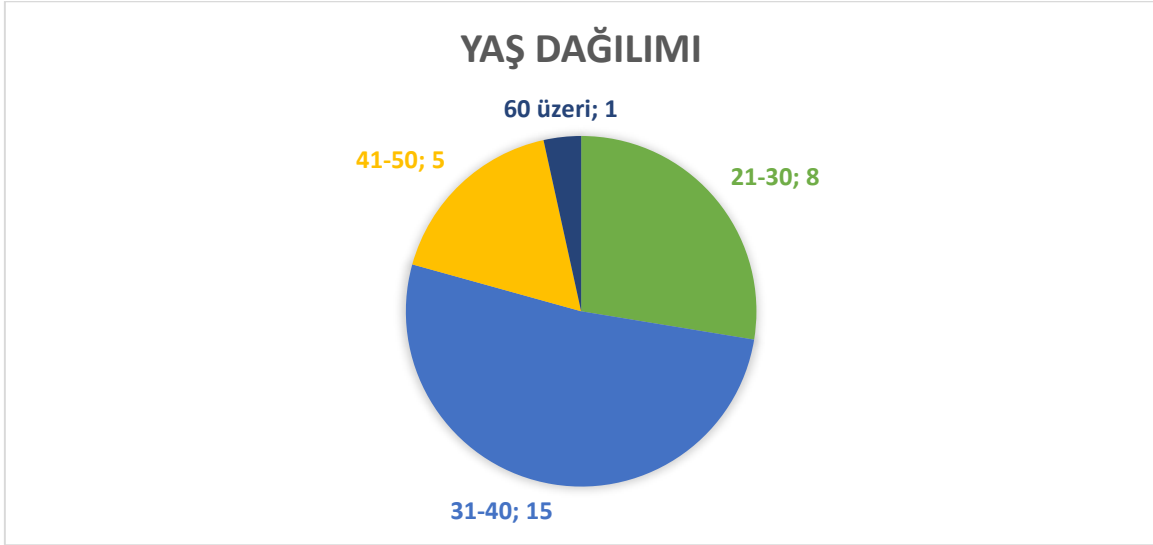
Şekil 1 Bayburt Anketi - Cinsiyet Dağılımı

Bayburt'tan ankete katılım sağlayan öğretmenlerin %35'i bayan %65'i erkektir.

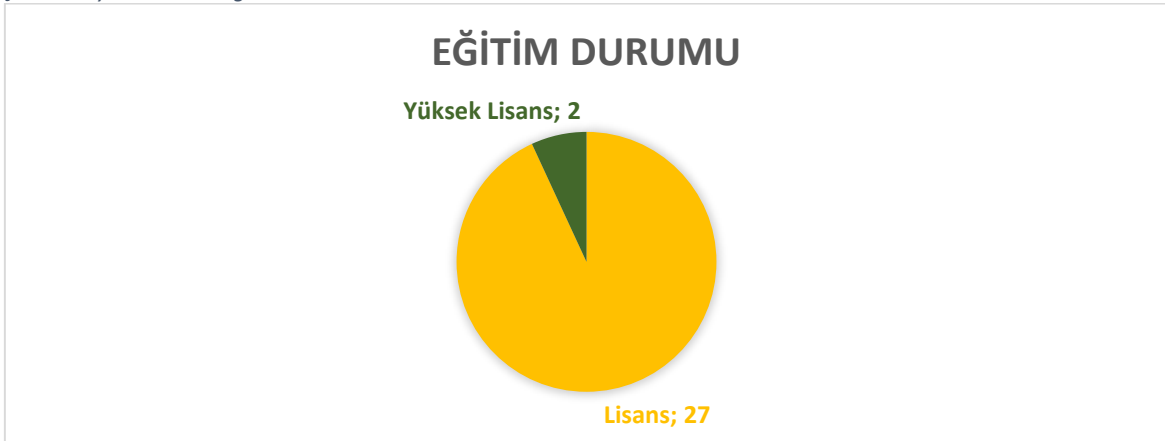

Şekil 2 Bayburt Anketi - Yaş Dağılımı

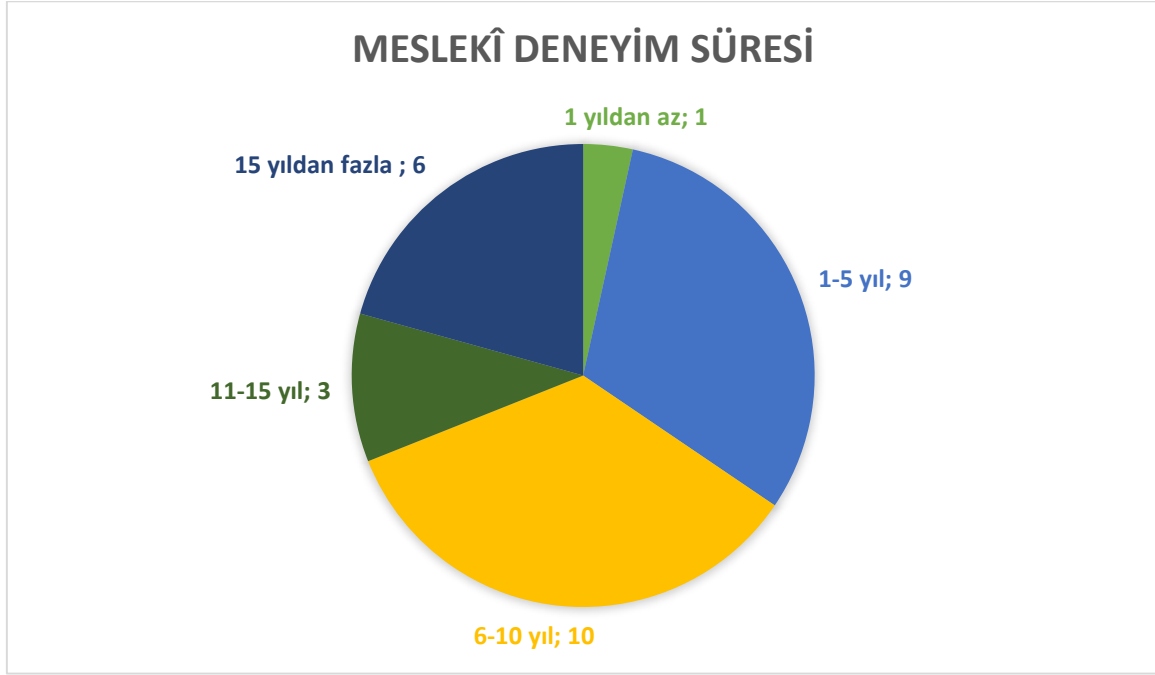
Bayburt'tan ankete katılım sağlayan öğretmenlerin %52'si 31-40 yaş, %28'i 21-30 yaş, %17'si 41-50 yaş aralığındadır. Bayburt katılımcıları arasında 60 yaş üzeri oranı %3 iken 51-60 yaş aralığında herhangi bir katılımcı yer almamıştır. Bayburt anketine göre meslek liselerindeki öğretmenlerin yaş profilinin 20 50 aralığında olduğu ve yarısından çoğunun 31-40 yaş aralığında bulunduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Şekil 3 Bayburt Anketi Eğitim Durumu

Bayburt'tan ankete katılım sağlayan öğretmenlerin %93'ü lisans mezunu iken %7'si yüksek lisans mezunudur. Bayburt katılımcıları arasında lise, önlisans ya da doktora mezunu bulunmamaktadır. Bayburt anketine göre meslek liselerindeki öğretmenlerin kahir ekseriyeti lisans mezunlarından oluşmakta olup yalnızca %7'si yüksek lisans yapmıştır.

Şekil 4 Bayburt Anketi - Meslekî Deneyim Süresi

Bayburt'tan ankete katılım sağlayan öğretmenlerin %35'i 6-10 yıl arası, %31'i 1-5 yıl arası, %21'i ise 15 yıldan fazla meslekî deneyime sahiptir. Bayburt katılımcıları arasında 11-15 yıl arası deneyime sahip olanların oranı %10 iken 1 yıldan az deneyime sahip olanların oranı %3'te kalmıştır. Bayburt anketine göre meslek liselerindeki öğretmenlerin üçte ikisi 1 yıl ila 15 yıl arası meslekî deneyime sahiptir.

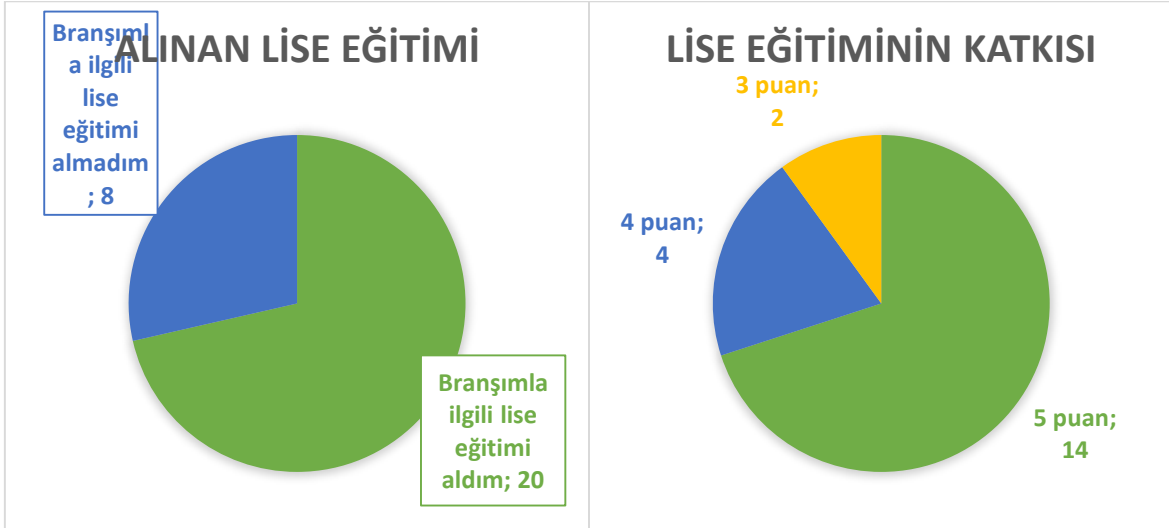
Tablo 4 Bayburt Anketi - Okul Dağılımı

Okul Adı	Ankete Katılan Öğretmen Sayısı
Bayburt Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	11
Ahi Evran Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	7
Çoruh Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	5
Bayburt Meslekî Eğitim Merkezi	3
Aydıntepe Çok Programlı Anadolu Lisesi	1
KOP Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	1
Mustafa Köseoğlu Çok Programlı Anadolu Lisesi	1

Tablo 5 Bayburt Anketi - Branş Dağılımı

Branş	Ankete Katılan Öğretmen Sayısı
Elektrik – Elektronik Teknolojisi	4
Mobilya ve İç Mekân Tasarımı	3
Bilişim Teknolojileri	3
Çocuk Gelişimi ve Eğitimi	3
Muhasebe ve Finansman	3
Adalet	2
El Sanatları Teknolojisi	2
Metal Teknolojisi	2
Aile ve Tüketici Hizmetleri	1
Hayvan Sağlığı ve Hayvan Yetiştiriciliği	1
Konaklama ve Seyahat Hizmetleri	1
Makine Teknolojisi	1
Yiyecek ve İçecek Hizmetleri	1
Branş Belirtmemiş	2

Şekil 5 Bayburt Anketi - Alınan Lise Eğitimi ve Eğitimin Mesleki Bilgi Düzeyine Katkısı

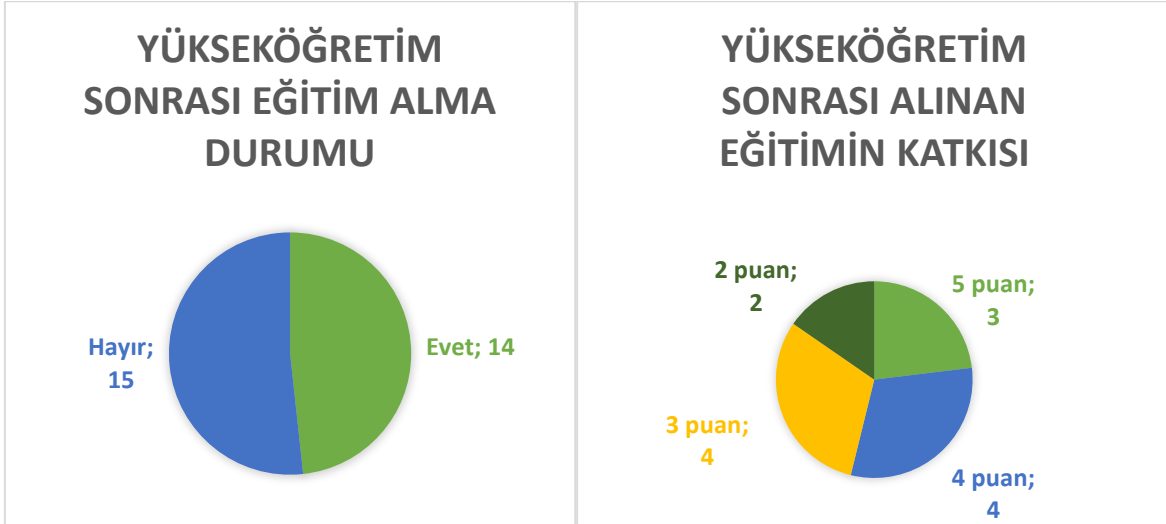
Bayburt anketine katılan meslek öğretmenlerinin %71'i branşı ile ilgili lisede eğitim aldığını, %29'u ise almadığını belirtmiştir. 1 katılımcı soruyu yanıtlamamıştır. Ankette, alınan lise eğitiminin öğretmenin mevcut meslekî bilgi ve tecrübesine katkısı da sorulmuş ve katılımcılardan 1 – en düşük, 5 – en yüksek olacak şekilde bir puanlama yapmaları istenmiştir. Bu soruya lisede branşı ile ilgili eğitim almış olan öğretmenlerin %70'i 5, %20'si 4, %10'u ise 3 puan vermiştir. Bu da Bayburt'ta branşı ile ilgili lisede eğitim almış olan meslek öğretmenlerinin lise döneminde aldıkları eğitimi oldukça faydalı bulduklarını göstermektedir.

Şekil 6 Bayburt Anketi - Yükseköğretimde Alınan Eğitimin Meslekî Bilgi Düzeyine Katkısı

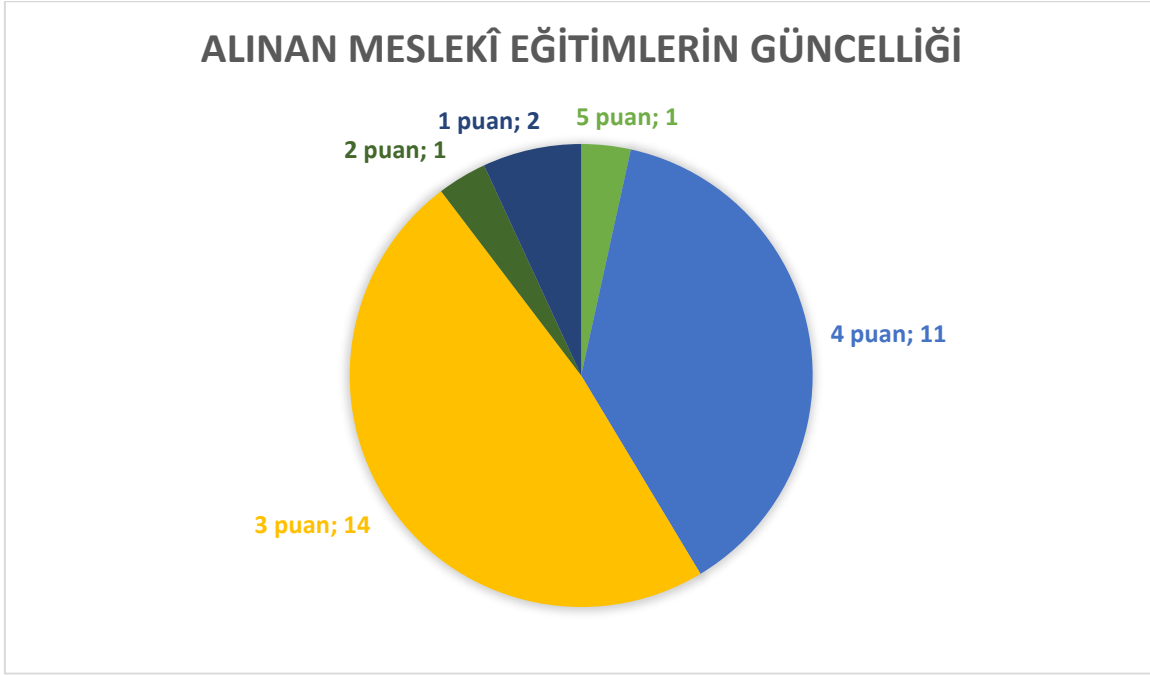
Ankette, yükseköğretimde alınan eğitimin öğretmenin mevcut meslekî bilgi ve tecrübesine katkısı sorulmuş ve katılımcılardan 1 – en düşük, 5 – en yüksek olacak şekilde bir puanlama yapmaları istenmiştir. Bu soruya öğretmenlerin %45'i 5, %24'ü 4, %17'si ise 3 puan vermiştir. Soruya 2 puan cevabını verenlerin oranı %10, 1 puan cevabını verenlerin oranı ise %4 olarak gerçekleşmiştir. Anket katılımcılarının %69'u yükseköğretimde aldıkları eğitimin katkısını 4 puan ve üzeri olarak değerlendirmişlerdir.

Şekil 7 Bayburt Anketi - Yükseköğretim Sonrası Eğitim Alma Durumu ve Eğitimin Mesleki Bilgi Düzeyine Katkısı

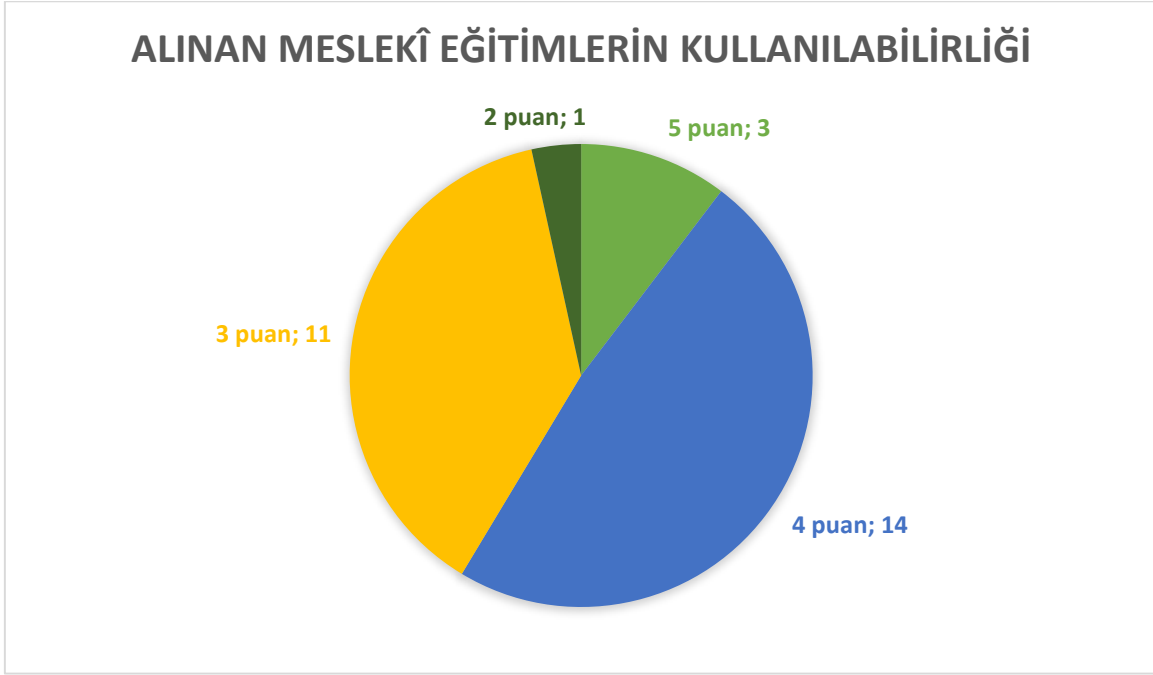
Bayburt'ta anket çalışmasına katılım sağlayan meslek öğretmenlerinin %48'i branşı ile ilgili yükseköğretim sonrasında da eğitim almış olduğunu, %52'si ise herhangi bir eğitim almadığını beyan etmiştir. İlde meslek öğretmenlerinin yarısından fazlasının yükseköğretim sonrasında alanı ile ilgili eğitim almamış olması kayda değer bir sonuç olarak göze çarpmaktadır. Yükseköğretim sonrası alınan eğitimin öğretmenin mevcut meslekî bilgi ve tecrübesine katkısı sorusuna ise eğitim aldığını söyleyen öğretmenlerin %23'ü 5 puan, %31'i 4 puan, %31'i 3 puan, %15'i ise 2 puan vermiştir. Bu soruya bir puan veren katılımcı olmamıştır. Bu sorudaki puanlamalar dikkate alındığında yükseköğretim sonrası alınan eğitimlerin meslekî bilgi düzeyine katkısının lise ve yükseköğretimde alınan eğitimlere göre daha düşük kaldığı göze çarpmaktadır. Bunun nedenlerinden biri bu eğitimlerin sürelerinin daha kısa olması olabilir.

Şekil 8 Bayburt Anketi - Alınan Meslekî Eğitimlerin Güncelliği

Bayburt'tan ankete katılım sağlayan meslek öğretmenleri şimdiye kadar almış oldukları tüm meslekî eğitimleri günümüz teknolojisi ve sektör ihtiyaçlarına uygunluk açısından değerlendirdiklerinde %3 oranında 5 puan, %38 oranında 4 puan, %49 oranında ise 3 puan vermişlerdir. Soruya 2 puan cevabını verenlerin oranı %3, 1 puan cevabını verenlerin oranı ise %7 olarak gerçekleşmiştir. Soruya verilen cevaplar, Bayburt özelinde şimdiye kadar öğretmenler tarafından alınmış olan meslekî eğitimlerin günümüz ihtiyaçlarını karşılama konusunda istenilen yeterlilik düzeyinde olmadığını göstermiştir.

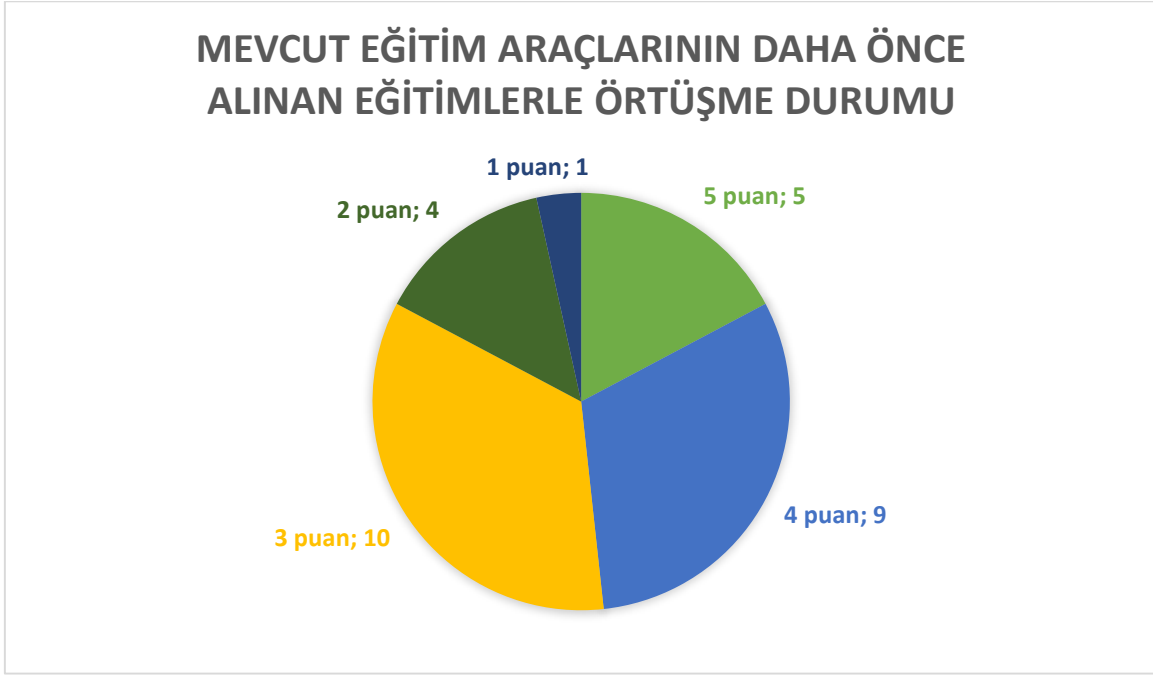
Şekil 9 Bayburt Anketi - Alınan Meslekî Eğitimlerin Kullanılabilirliği

Bayburt'tan ankete katılım sağlayan meslek öğretmenleri şimdiye kadar almış oldukları tüm meslekî eğitimleri kullanılabilirlik açısından değerlendirdiklerinde %10 oranında 5 puan, %48 oranında 4 puan, %38 oranında 3 puan, %4 oranında ise 2 puan vermişlerdir. Soruya 1 puan cevabını veren olmamıştır. Soruya verilen cevaplar, eğitimlerin güncelliğine ilişkin soruya verilen cevaplar ile örtüşmektedir. Anket katılımcılarının %86'sı ilgili soruya 3 ya da 4 puan vermiştir.

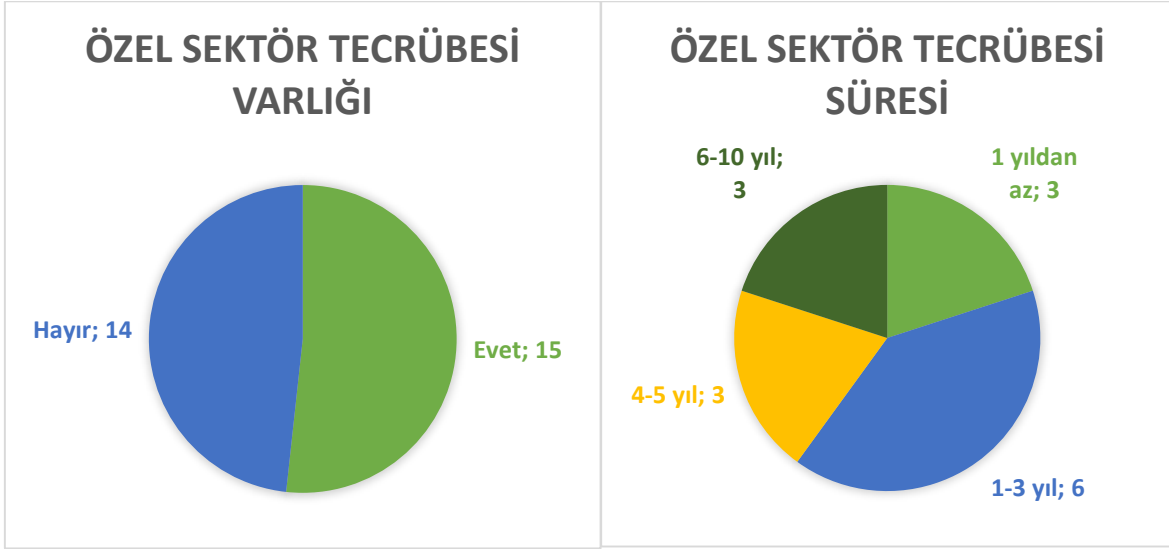

Şekil 10 Bayburt Anketi - Mevcut Eğitim Araçlarının Daha Önce Alınan Eğitimlerle Örtüşme Durumu

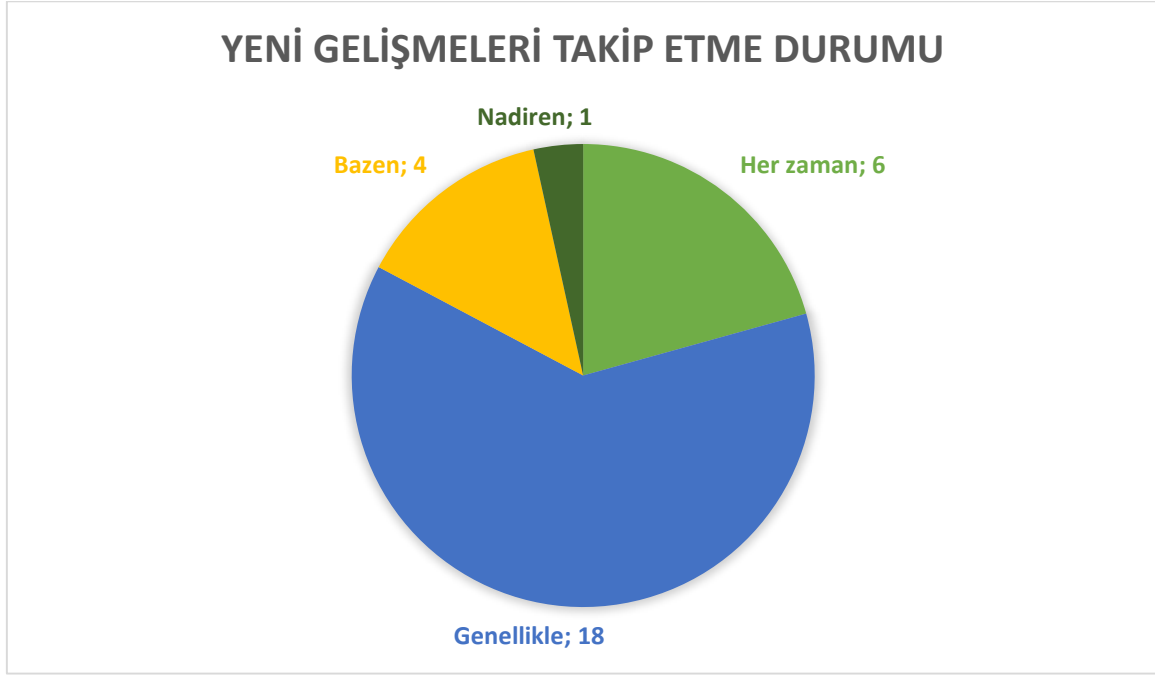
Anket katılımcılarından, günümüzde meslekî eğitimde kullanılan doküman, modül ve diğer eğitim materyallerinin daha önce almış oldukları eğitimlerle örtüşme düzeyini 1 ila 5 arasında değerlendirmeleri istenmiştir. Bayburt anketine katılım sağlayan meslek öğretmenlerinin %17'si 5 puan, %31'i 4 puan, %35'i ise 3 puan şeklinde değerlendirme yapmıştır. Soruya 2 puan yanıtını veren öğretmenlerin oranı %14, 1 puan yanıtını verenlerin oranı ise %3 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 11 Bayburt Anketi - Özel Sektör Tecrübesi Varlığı ve Süresi

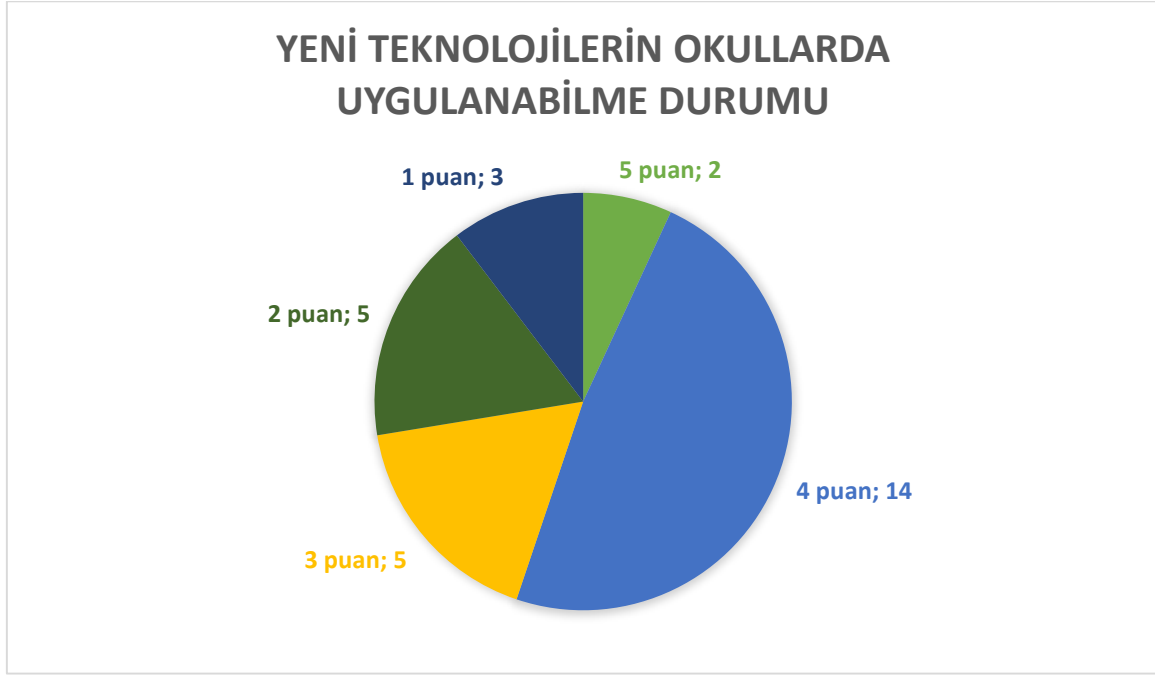

Anket katılımcılarına özel sektör deneyimlerinin olup olmadığı ve deneyimleri varsa bunun süresi sorulmuştur. Katılımcıların %52'si özel sektör deneyiminin olduğunu, %48'i ise olmadığını belirtmiştir. Meslek öğretmenlerinin özel sektör deneyim sürelerine bakıldığında ise %40'ının 1 ile 3 yıl arası, %20'sinin 1 yıldan az, %20'sinin 4-5 yıl, %20'sinin de 6-10 yıl arası tecrübeye sahip olduğu görülmektedir. Bayburt anketine katılan meslek öğretmenleri arasında 10 yıldan fazla özel sektör tecrübesi olan yoktur. Özetle, Bayburt katılımcılarının yarısının az ya da çok özel sektör deneyimi mevcuttur.

Şekil 12 Bayburt Anketi - Yeni Gelişmeleri Takip Etme Durumu

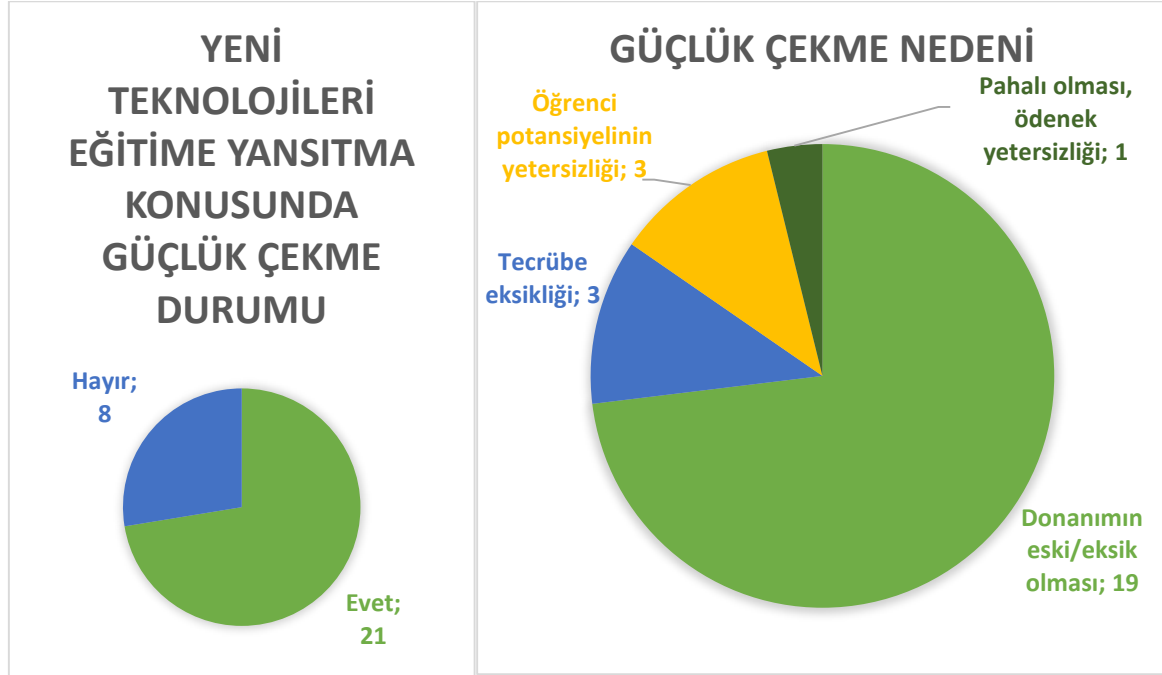

Anket katılımcılarına branşları ile ilgili yeni gelişme ve teknolojileri ne sıklıkla takip ettikleri sorulmuştur. Katılımcıların %21'i gelişmeleri her zaman, %62'si genellikle, %14'ü bazen, %3'ü ise nadiren takip ettiğini belirtmiştir. Anket verilerine göre katılımcıların %83'ü yeni gelişme ve teknolojileri genellikle ya da her zaman takip etmektedir.

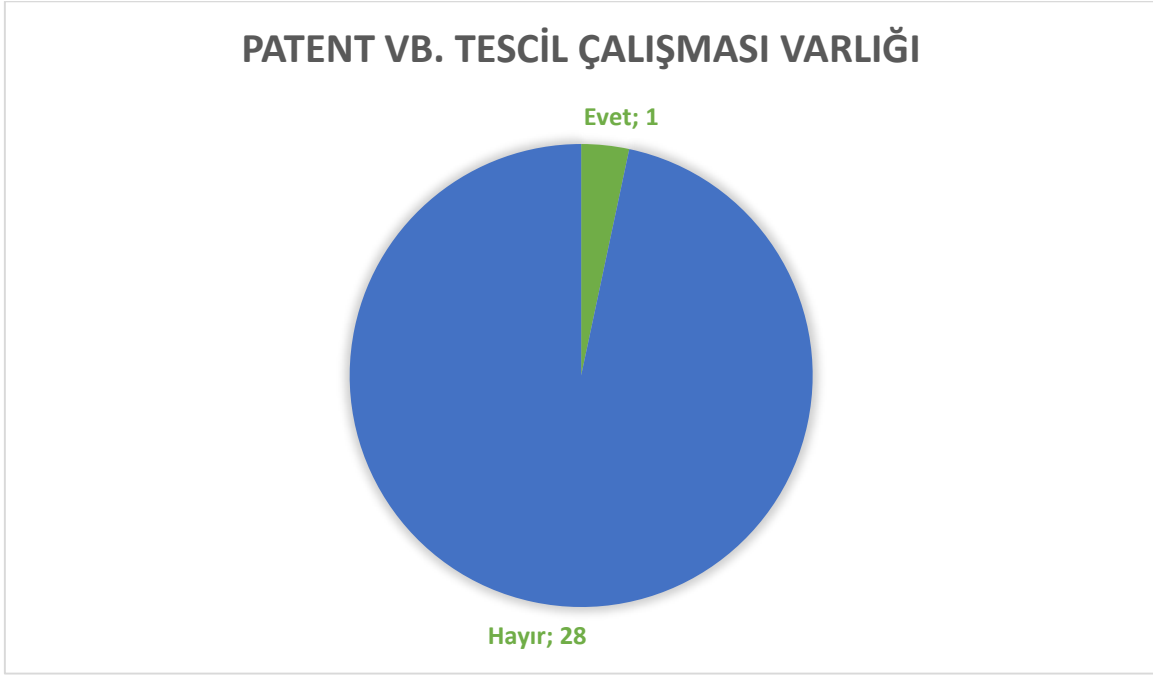
Bayburt'tan ankete katılım sağlayan meslek öğretmenleri, branşları ile ilgili yeni gelişme ve teknolojilerin okullarında uygulanabilirliğini değerlendirdiklerinde %7 oranında 5 puan, %48 oranında 4 puan, %17 oranında 3 puan ve %17 oranında 2 puan vermişlerdir. Soruya 1 puan cevabını verenlerin oranı ise %11 olmuştur. Soruya 4 ya da üzeri puan verenlerin oranı %55 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 14 Bayburt Anketi - Yeni Teknolojileri Eğitime Yansıtma Konusunda Güçlük Çekme Durumu ve Nedeni

Anket katılımcılarına, branşları ile ilgili yeni gelişme ve teknolojileri verdikleri eğitime yansıtma konusunda güçlük çekip çekmedikleri ve güçlük çekiyorlarsa bunun nedeni sorulmuştur. Katılımcıların %72'si güçlük çektiğini, %28'i ise güçlük çekmediğini belirtmiştir. Güçlük çekme nedenlerine ilişkin soruda katılımcılar tarafından birden fazla seçenek işaretlenebilmiştir. Meslek öğretmenlerinin, alanları ile ilgili gelişmeleri eğitime yansıtma konusunda güçlük çekme nedenlerine bakıldığında ise %73 oranında okuldaki altyapı ya da donanımın eski ya da eksik olması, %12 oranında söz konusu teknolojinin kullanımına ilişkin tecrübe eksikliği, %12 oranında öğrenci potansiyelinin yetersizliği, %3 oranında ise ilgili teknolojilerin pahalı olması ve ödenek yetersizliği belirtilmiştir. Esasen, **bir neden belirten 20 öğretmenin 19'u altyapı ve donanımın eski ya da eksik olması seçeneğini işaretlemiş olup bu oran %95'e tekabül etmektedir.** Anket sonucuna göre altyapı ve donanım sıkıntıları en fazla göze çarpan sorun alanı olmuştur.

Şekil 15 Bayburt Anketi - Patent vb. Tescil Çalışması Varlığı

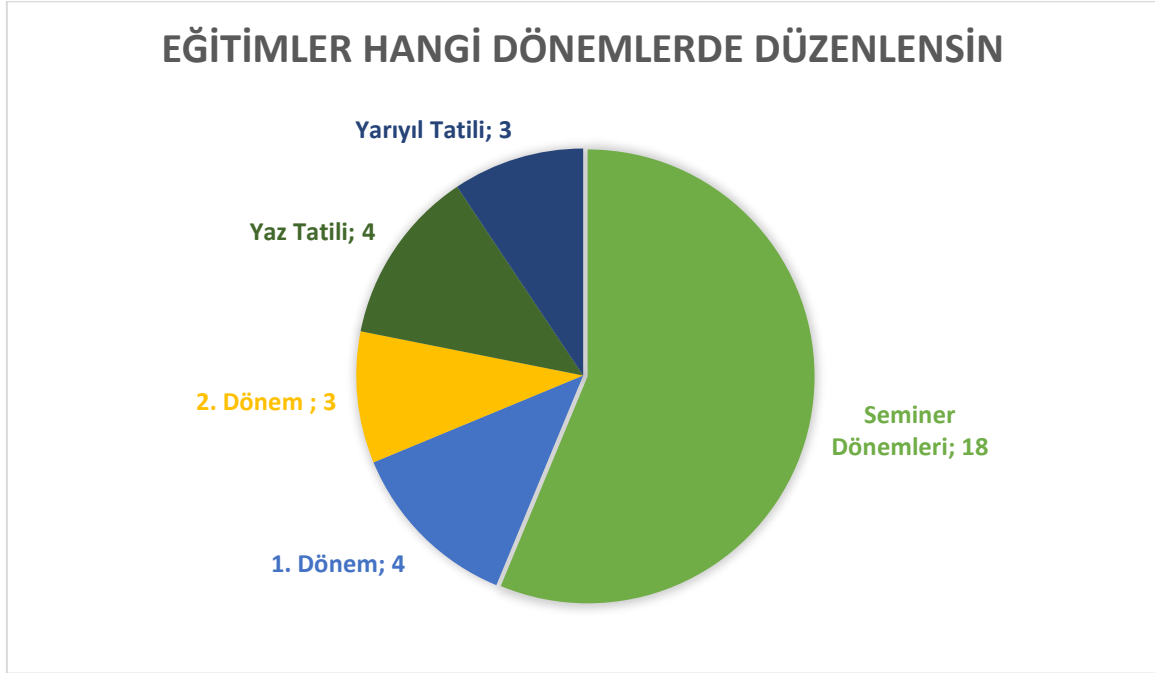

Ankette meslek öğretmenlerine branşları ile ilgili patent, faydalı model vb. herhangi bir tescil çalışmalarının olup olmadığı sorulmuştur. Katılımcıların %97'si böyle bir çalışmasının olmadığını belirtmiştir. Yalnızca bir katılımcı bu soruya “Evet” yanıtını vermiş ancak bu katılımcı da çalışmanın türünü belirtmemiştir. Soruya verilen cevaplar, Bayburt'taki meslek öğretmenleri arasında patent, faydalı model vb. tescil çalışması yapma oranının çok düşük olduğunu göstermektedir.

Şekil 16 Bayburt Anketi - Yeni Ekipmanları Kullanmada Zorluk Çekme Sıklığı

Anket katılımcılarına branşları ile ilgili yeni çıkan ekipmanları kullanmakta ne sıklıkla zorluk çektikleri sorulmuştur. İlgili soruya katılımcıların %45'i nadiren, %31'i bazen, %14'ü genellikle, %10'u ise hiçbir zaman cevabını vermiştir. Bu soruya "nadiren" ya da "hiçbir zaman" yanıtını verenlerin toplam oranı Bayburt anketi özelinde %55 olarak gerçekleşmiştir. Katılımcıların %45'i ise bazen ya da genellikle zorluk çektiğini ifade etmiş olup "her zaman" zorluk çektiğini ifade eden herhangi bir katılımcı olmamıştır.

Ankette meslek öğretmenlerine alanları ile ilgili eğitimlerin hangi dönemlerde düzenlenmesinin daha faydalı olacağını düşündükleri sorulmuştur. İlgili soruya katılımcılar birden fazla yanıt verebilmişlerdir. Soruya %56 oranında seminer dönemleri, %13 oranında eğitim öğretim yılı birinci dönemi, %9 oranında eğitim öğretim yılı ikinci dönemi, %13 oranında yaz tatili ve %9 oranında yarıyıl tatili cevabı verilmiştir. Esasen, soruyu yanıtlayan 29 öğretmenin 18'inin işaretlediği seçenekler arasında seminer dönemleri yer almakta olup bu oran %62'ye tekabül etmektedir.

Tablo 6 Bayburt Anketi - Önerilen Eğitim Konuları

Eğitim Konusu	Öneren Öğretmen Sayısı
Drama vb. alanla ilgili uygulamalı derslere ilişkin eğitimler	3
Sınıf Yönetimi	2
Materyal Geliştirme	1
Android ve IOS uygulamaları	1
Yapay zekâ	2
Nesnelerin interneti	2
Çizim programları	2
CNC tezgâh kullanımı	2
Yeni teknolojik gelişmelere ilişkin eğitimler	6
Arduino vb. Yazılım Eğitimleri	2
Mevzuat	2
Hukuk	1
Muhasebe paket programları	3
Muhasebe uygulama çalışmaları	3
Rehberlik hizmetleri	2
Meslekî Hizmetiçi eğitimler	3
Web tasarımı ASP-NET MVC eğitimi	1
CorelDRAW eğitimleri	1
Bilgisayar destekli desen tasarımı eğitimi	1
Özel eğitim	1
Hayvan yetiştiriciliği ve hayvan sağlığı	1
Robotik kaynakçılık	1
KUKA yazılımı	1
Lazer kaynakçılık	1
Ulusal ve uluslararası muhasebe standartları	1
Eğitim psikolojisi	1
Mekanik bakım - onarım	1

Bayburt anketinde meslek öğretmenleri tarafından önerilen eğitim konularına bakıldığında yeni teknolojik gelişmelere ilişkin eğitimler, çizim programları eğitimleri, yazılım eğitimleri, muhasebe program ve uygulama eğitimleri gibi eğitim konularının öne çıktığı görülmektedir. Öğretmenler sınıf yönetimi, materyal geliştirme, rehberlik ve eğitim psikolojisi gibi meslekî gelişime yönelik eğitimler de talep etmektedirler.

Tablo 7 Bayburt Anketi - Meslekî ve Teknik Eğitimde Öğretmen Niteliklerinin Geliştirilmesine Yönelik Öneriler

Öneri	Öneren Öğretmen Sayısı
Hizmetiçi eğitimlerin arttırılması	8
Hizmetiçi eğitimlerde branşa özgü eğitimlerin sağlanması	6
Okulların donanım noktasında geliştirilmesi	4
Döner sermaye ve proje çalışmalarının arttırılması	1
Branş atölyelerinin oluşturulması, eğitimlerin buralarda işinde usta kişilerce verilmesi	8
Öğretmenlerin, alanları ile ilgili özel sektör tecrübesi sahibi olmasının sağlanması	1
Mezun olanlara istihdam desteği sağlanması	1
Öğrencilerin yetenekleri doğrultusunda yönlendirilmesi	2
Öğretmenlik algısının iyileştirilmesi	1
Meslekî gelişim ve istihdam için firmalarla işbirliği yapılması	1
Hayvan yetiştiriciliği ve hayvan sağlığı alanında hizmetiçi eğitimler verilmesi	1
Sayısal ve mantık yeteneği olan öğrencilerin yönlendirilmesi	2
Meslekî eğitim okullarına atanacak öğretmenlerin seçici bir alan sınavından geçirilmesi	1
Eğitim denetimlerinin arttırılması	1
Öğretmen ve yöneticilerin her yıl ya da iki yılda bir meslekî durum değerlendirme sınavından geçirilmesi, bu sayede bilgi ve becerilerinin canlı tutulmasının sağlanması	1
Meslekî ve teknik okullar için öğretmen yetiştirilmesi amacıyla Teknik Eğitim Fakültelerinin yeniden açılması	1

Ankette meslek öğretmenlerine meslekî ve teknik eğitimde öğretmen niteliklerinin geliştirilmesine yönelik önerileri sorulmuştur. Hizmetiçi eğitimlerin arttırılması, bu eğitimlerin branşlara özgü olarak verilmesi, branş atölyelerinin oluşturulması ve okulların donanım noktasında iyileştirilmesi en çok öne çıkan öneriler olmuştur.

4.2. Erzincan

Erzincan'da anket çalışmasına toplam 130 öğretmen katılım sağlamıştır. Millî Eğitim Bakanlığı Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'nün sitesinden derlenen verilere göre Erzincan'daki meslek liselerinde toplam 188 meslek

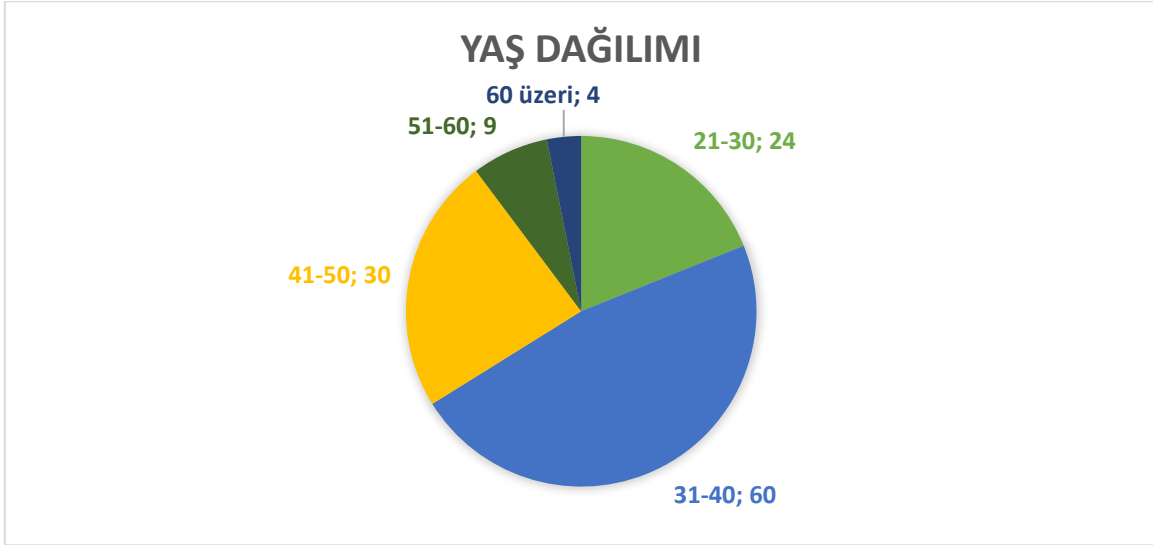
öğretmeni çalışmaktadır. Bu verilerden hareketle Erzincan ilinde ankete katılım oranı yaklaşık %69 olarak gerçekleşmiş olup bu da genel durumu yansıtmaya açısından önemli bir örneklem büyüklüğüne tekabül etmektedir. Her ne kadar Erzincan'dan anket çalışmasına meslekî branşlar dışındaki branşlarda derse giren birkaç öğretmen katılmışsa da bu öğretmenlerin katkı ve gözlemleri de değerli olduğundan anket çalışması kapsamında değerlendirmeye dâhil edilmiştir. Ayrıca söz konusu öğretmenler sayıca az olduklarından meslekî eğitime ilişkin sağlamış oldukları geri dönüşler genel tabloyu değiştirmemektedir. Anket verilerine göre oluşturulan grafikler aşağıda yer almaktadır.

Şekil 18 Erzincan Anketi - Cinsiyet Dağılımı

Erzincan'dan ankete katılım sağlayan öğretmenlerin %38'i bayan %62'si erkektir.

Şekil 19 Erzincan Anketi - Yaş Dağılımı

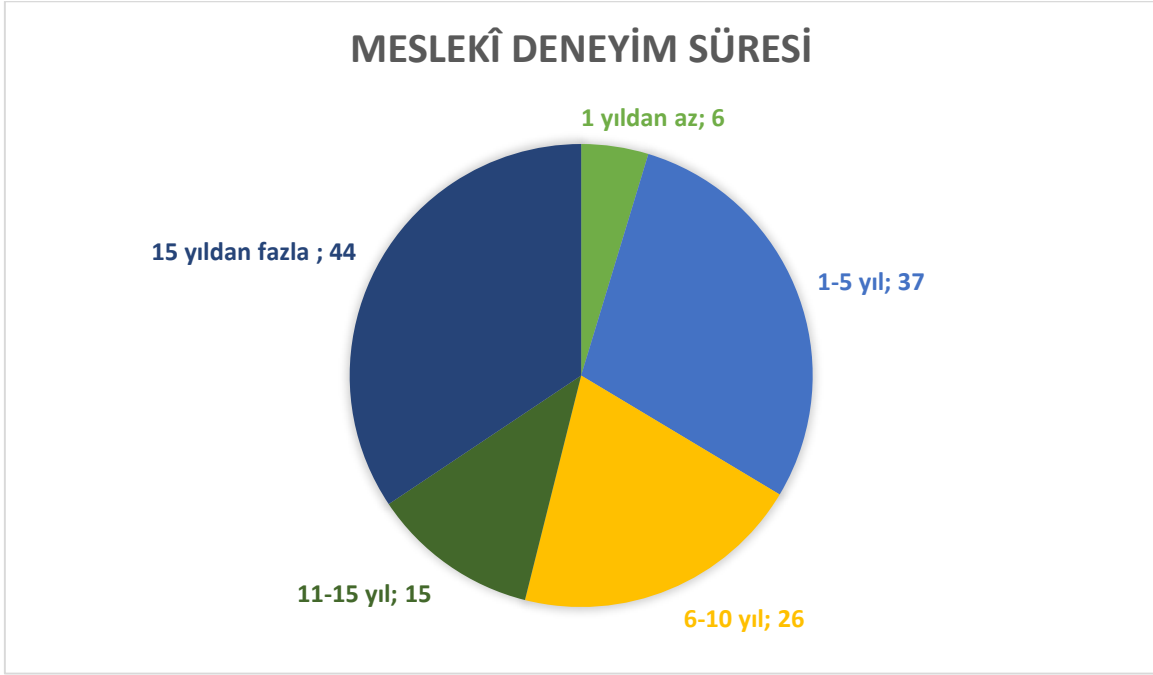
Erzincan'dan ankete katılım sağlayan öğretmenlerin %47'si 31-40 yaş, %19'u 21-30 yaş, %24'ü 41-50 yaş aralığındadır. Erzincan katılımcıları arasında 60 yaş üzeri oranı %3 iken 51-60 yaş aralığında olanların oranı %7 olmuş, katılımcıların üçü yaş aralığını belirtmemiştir. Erzincan anketine göre meslek liselerindeki öğretmenlerin yaş profilinin 20 50 aralığında olduğu ve yarısına yakınının 31-40 yaş aralığında bulunduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Şekil 20 Erzincan Anketi - Eğitim Durumu

Erzincan'dan ankete katılım sağlayan öğretmenlerin %89'u lisans mezunu iken %8'i yüksek lisans mezunudur. Erzincan katılımcıları arasında %2 oranında önlisans, %1 oranında ise doktora mezunu yer almış olup lise mezunu bulunmamaktadır. 4 katılımcı eğitim durumunu belirtmemiştir. Erzincan anketine göre meslek liselerindeki öğretmenlerin büyük çoğunluğu lisans mezunlarından oluşmaktadır.

Şekil 21 Erzincan Anketi - Meslekî Deneyim Süresi

Erzincan'dan ankete katılım sağlayan öğretmenlerin %20'si 6-10 yıl arası, %29'u 1-5 yıl arası, %34'ü ise 15 yıldan fazla meslekî deneyime sahiptir. Erzincan katılımcıları arasında 11-15 yıl arası deneyime sahip olanların oranı %12 iken 1 yıldan az deneyime sahip olanların oranı %5'te kalmıştır. 2 katılımcı meslekî deneyim süresini belirtmemiştir. Erzincan anketinde 15 yıldan fazla meslekî deneyime sahip olan öğretmenlerin oranının görece yüksek olduğu göze çarpmaktadır.

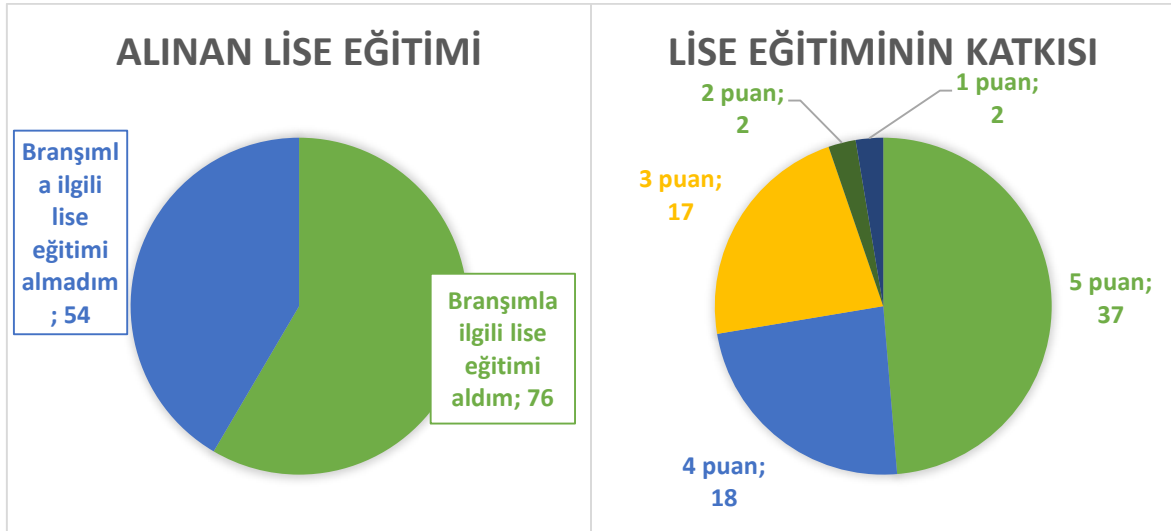
Tablo 8 Erzincan Anketi - Okul Dağılımı

Okul Adı	Ankete Katılan Öğretmen Sayısı
Erzincan Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	22
Fatih Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	19
İpekyolu Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	16
Hacı Ali Akın Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	14
Erzincan Meslekî Eğitim Merkezi	9
Hezarfen Ahmet Çelebi Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	8
Çağlayan Çok Programlı Anadolu Lisesi	7
Mustafa Kemal Atatürk Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	6
Refahiye Çok Programlı Anadolu Lisesi	6
Üzümlü Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	6
Hürriyet Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	5
Gül-Celal Toraman Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	4
Atatürk Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	4
Tercan Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	2
Çayırılı Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	1
Kemah Halk Eğitim Merkezi	1

Tablo 9 Erzincan Anketi - Branş Dağılımı

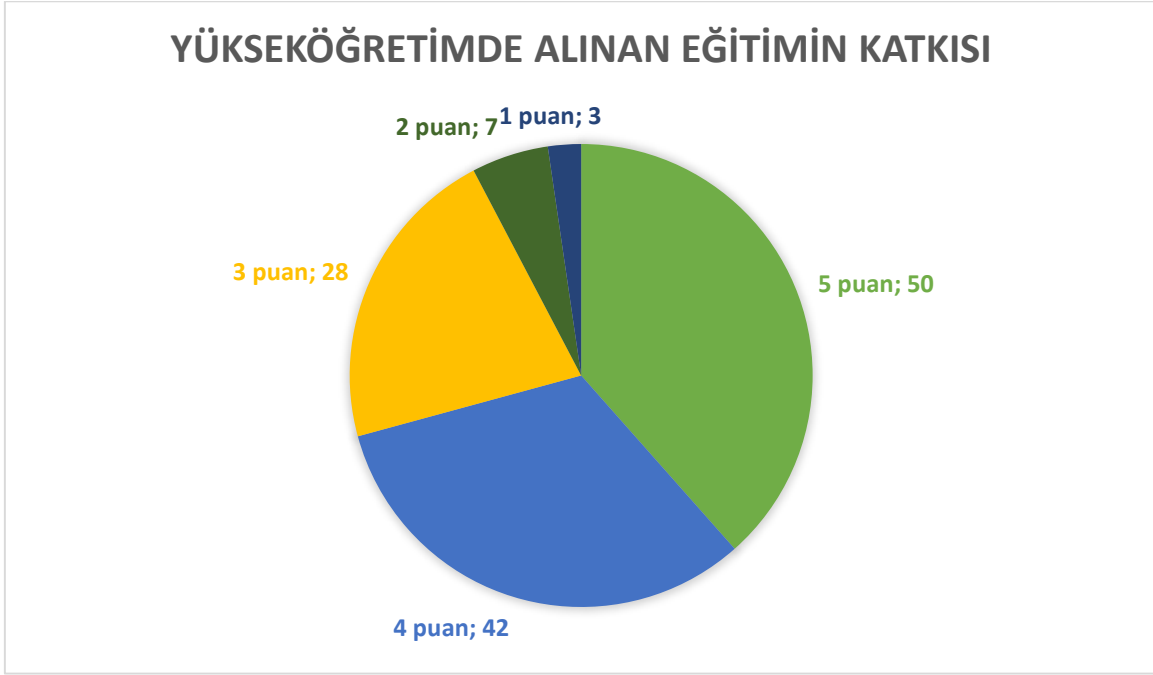
Branş	Ankete Katılan Öğretmen Sayısı
Bilişim Teknolojileri	16
Muhasebe ve Finansman	9
Raylı Sistemler Teknolojisi	9
Çocuk Gelişimi ve Eğitimi	7
Elektrik - Elektronik Teknolojisi	7
Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme	7
Metal Teknolojisi	5
Sağlık Hizmetleri	5
Uçak Bakım	5
Moda Tasarım Teknolojileri	4
Adalet	3
El Sanatları Teknolojisi	3
Harita-Tapu-Kadastro	3
İnşaat Teknolojisi	3
Konaklama ve Seyahat Hizmetleri	3
Mobilya ve İç Mekân Tasarımı	3
Yiyecek-İçecek Hizmetleri	3
Edebiyat	2
Hasta ve Yaşlı Hizmetleri	2
İngilizce	2
Makine Teknolojisi	2
Motorlu Araçlar Teknolojisi	2
Beden Eğitimi	1
Biyoloji-Kimya	1
Büro Yönetimi	1
Coğrafya	1
Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri	1
Grafik ve Fotoğraf	1
Hayvan Yetiştiriciliği ve Sağlığı	1
Matematik	1
Pazarlama ve Perakende	1
Tarım	1
Tekstil Teknolojisi	1
Branş Belirtmemiş	14

Şekil 22 Erzincan Anketi - Alınan Lise Eğitimi ve Eğitimin Mesleki Bilgi Düzeyine Katkısı

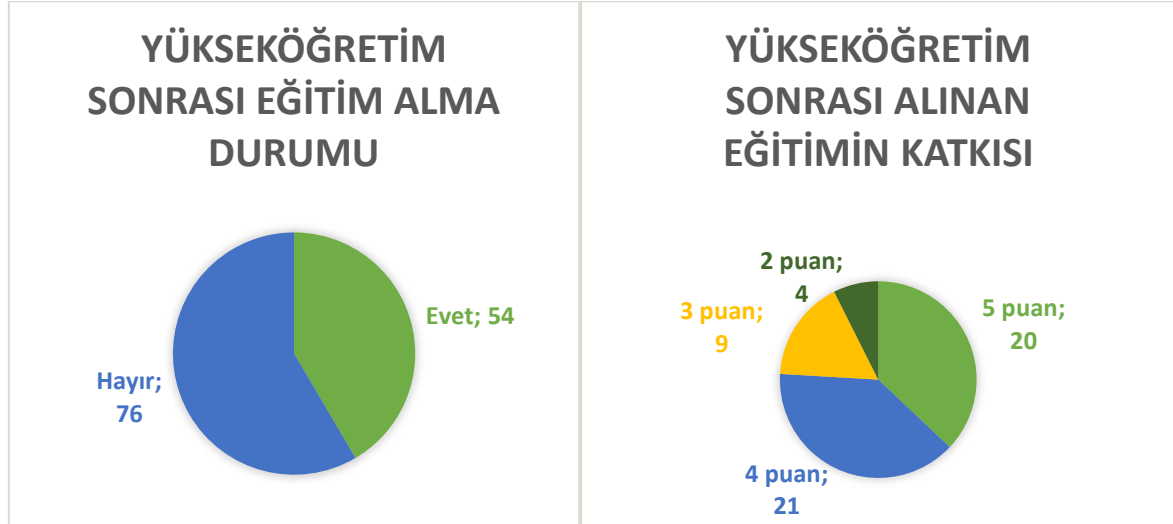
Erzincan anketine katılan meslek öğretmenlerinin %58'i branşı ile ilgili lisede eğitim aldığını, %42'si ise almadığını belirtmiştir. Ankette, alınan lise eğitiminin öğretmenin mevcut meslekî bilgi ve tecrübesine katkısı da sorulmuş ve katılımcılardan 1 – en düşük, 5 – en yüksek olacak şekilde bir puanlama yapmaları istenmiştir. Bu soruya lisede branşı ile ilgili eğitim almış olan öğretmenlerin %48'i 5, %24'ü 4, %22'si ise 3 puan vermiştir. Soruya 2 puan yanıtını verenlerin oranı %3, 1 puan yanıtını verenlerin oranı da aynı şekilde %3 olarak gerçekleşmiştir. Bu da Erzincan'da, branşı ile ilgili lisede eğitim almış olan meslek öğretmenlerinin bu eğitimi meslekî bilgileri açısından oldukça faydalı bulduklarını göstermektedir.

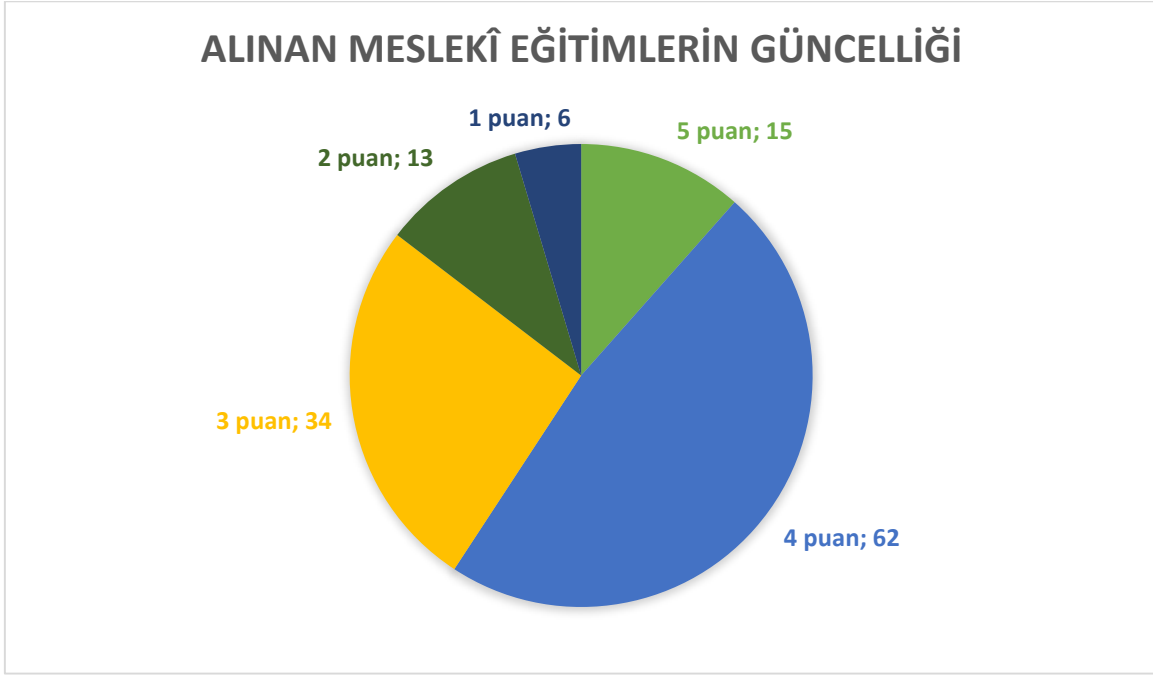
Ankette, yükseköğretimde alınan eğitimin öğretmenin mevcut meslekî bilgi ve tecrübesine katkısı sorulmuş ve katılımcılardan 1 – en düşük, 5 – en yüksek olacak şekilde bir puanlama yapmaları istenmiştir. Bu soruya öğretmenlerin %39'u 5, %32'si 4, %22'si ise 3 puan vermiştir. Soruya 2 puan cevabını verenlerin oranı %5, 1 puan cevabını verenlerin oranı ise %2 olarak gerçekleşmiştir. Erzincan'daki anket katılımcılarının %71'i yükseköğretimde aldıkları eğitimin katkısını 4 puan ve üzeri olarak değerlendirmişlerdir.

Şekil 24 Erzincan Anketi - Yükseköğretim Sonrası Eğitim Alma Durumu ve Eğitimin Mesleki Bilgi Düzeyine Katkısı

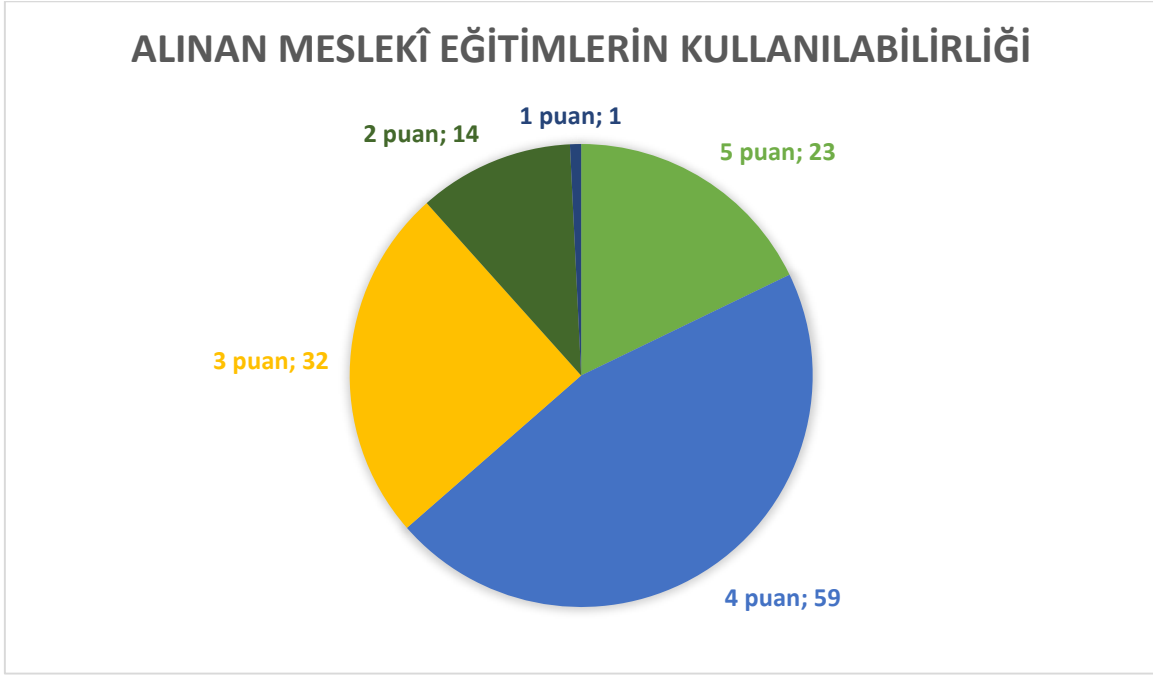
Erzincan'da anket çalışmasına katılım sağlayan meslek öğretmenlerinin %42'si branşı ile ilgili yükseköğretim sonrasında da eğitim almış olduğunu, %58'i ise herhangi bir eğitim olmadığını beyan etmiştir. İlde meslek öğretmenlerinin yarısından fazlasının yükseköğretim sonrasında alanı ile ilgili eğitim almamış olması kayda değer bir sonuç olarak göze çarpmaktadır. Yükseköğretim sonrası alınan eğitimin öğretmenin mevcut meslekî bilgi ve tecrübesine katkısı sorusuna ise eğitim aldığını söyleyen öğretmenlerin %37'si 5 puan, %39'u 4 puan, %17'si 3 puan, %7'si ise 2 puan vermiştir. Bu soruya bir puan veren katılımcı olmamıştır. Erzincan'da branşı ile ilgili yükseköğretim sonrası eğitim alan öğretmenlerin oranı düşüktür. Ancak eğitim alan öğretmenler genel itibarıyla aldıkları eğitimleri meslekleri açısından faydalı bulmuşlardır.

Şekil 25 Erzincan Anketi - Alınan Meslekî Eğitimlerin Güncelliği

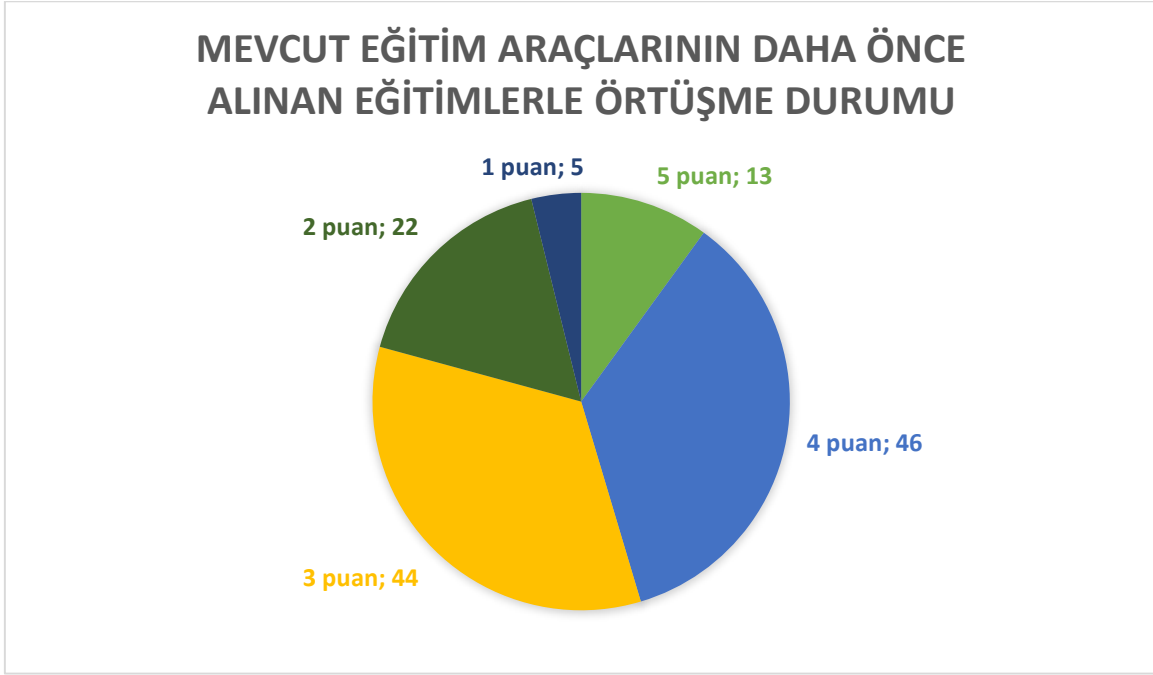

Erzincan'dan ankete katılım sağlayan meslek öğretmenleri şimdiye kadar almış oldukları tüm meslekî eğitimleri günümüz teknolojisi ve sektör ihtiyaçlarına uygunluk açısından değerlendirdiklerinde %12 oranında 5 puan, %48 oranında 4 puan, %26 oranında ise 3 puan vermişlerdir. Soruya 2 puan cevabını verenlerin oranı %10, 1 puan cevabını verenlerin oranı ise %4 olarak gerçekleşmiştir. Soruya verilen cevaplar, Erzincan özelinde şimdiye kadar öğretmenler tarafından alınmış olan meslekî eğitimlerin günümüz ihtiyaçlarını karşılama konusunda istenilen düzeyde olmasa da nispeten yeterli olduğunu göstermiştir.

Şekil 26 Erzincan Anketi - Alınan Meslekî Eğitimlerin Kullanılabilirliği

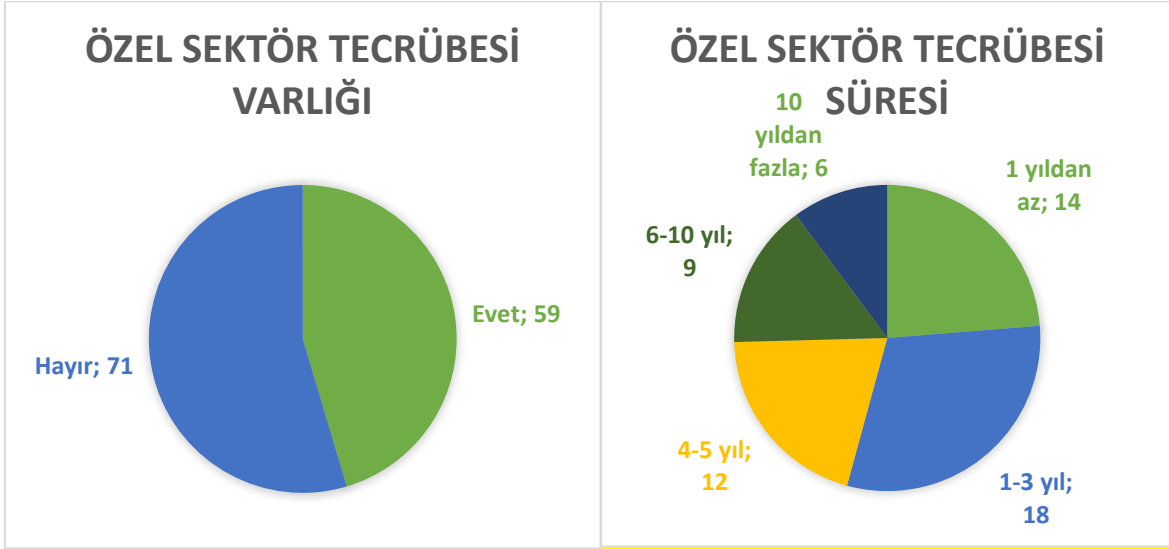

Erzincan'dan ankete katılım sağlayan meslek öğretmenleri şimdiye kadar almış oldukları tüm meslekî eğitimleri kullanılabilirlik açısından değerlendirdiklerinde %18 oranında 5 puan, %46 oranında 4 puan, %25 oranında ise 3 puan vermişlerdir. Soruya 2 puan cevabı verenlerin oranı %10, 1 puan cevabını verenlerin oranı ise %1 olmuştur. Bir katılımcı bu soruya ilişkin değerlendirmede bulunmamıştır. Soruya verilen cevaplar, eğitimlerin güncelliğine ilişkin soruya verilen cevaplar ile örtüşmektedir.

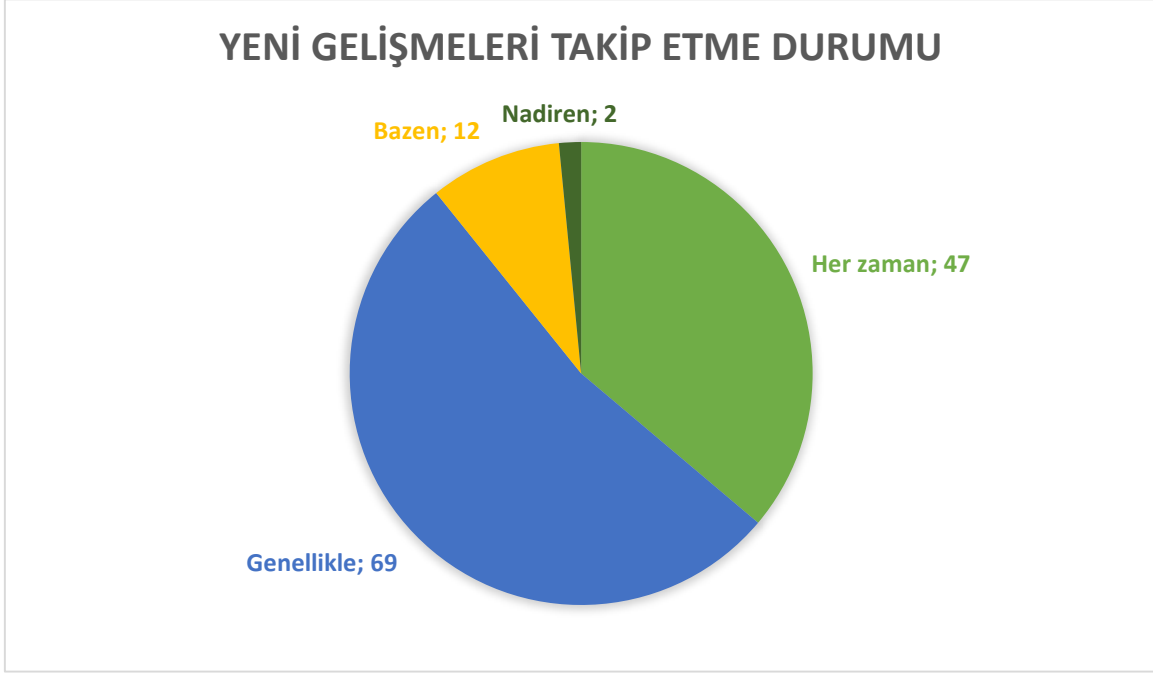
Anket katılımcılarından, günümüzde meslekî eğitimde kullanılan doküman, modül ve diğer eğitim materyallerinin daha önce almış oldukları eğitimlerle örtüşme düzeyini 1 ile 5 arasında değerlendirmeleri istenmiştir. Erzincan anketine katılım sağlayan meslek öğretmenlerinin %10'u 5 puan, %35'i 4 puan, %34'ü ise 3 puan şeklinde değerlendirme yapmıştır. Soruya 2 puan yanıtını veren öğretmenlerin oranı %17, 1 puan yanıtını verenlerin oranı ise %4 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 28 Erzincan Anketi - Özel Sektör Tecrübesi Varlığı ve Süresi

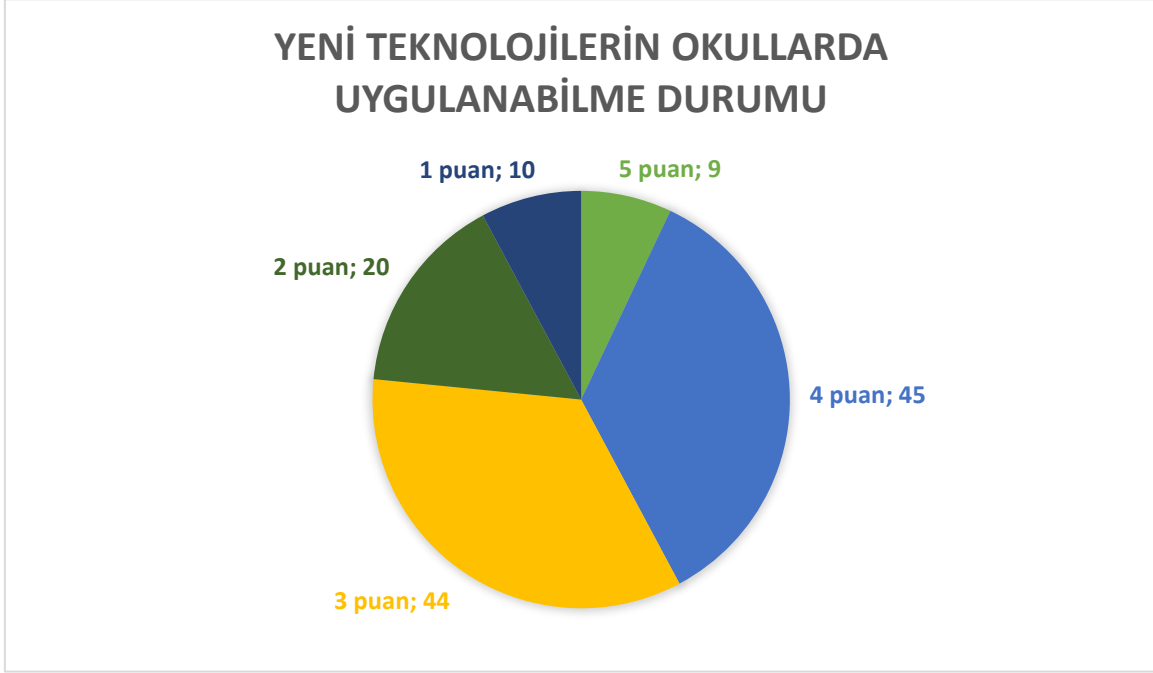

Anket katılımcılarına özel sektör deneyimlerinin olup olmadığı ve deneyimleri varsa bunun süresi sorulmuştur. Katılımcıların %45'i özel sektör deneyiminin olduğunu, %55'i ise olmadığını belirtmiştir. Meslek öğretmenlerinin özel sektör deneyim sürelerine bakıldığında ise %31'inin 1 ile 3 yıl arası, %24'ünün 1 yıldan az, %20'sinin 4-5 yıl, %15'inin de 6-10 yıl arası tecrübeye sahip olduğu görülmektedir. Erzincan anketine katılan ve özel sektör deneyimi olan meslek öğretmenleri arasında 10 yıldan fazla özel sektör tecrübesi olanların oranı ise %10 olarak gerçekleşmiştir. Özetle, Erzincan katılımcılarının yarısından azının özel sektör deneyimi mevcuttur.

Şekil 29 Erzincan Anketi - Yeni Gelişmeleri Takip Etme Durumu

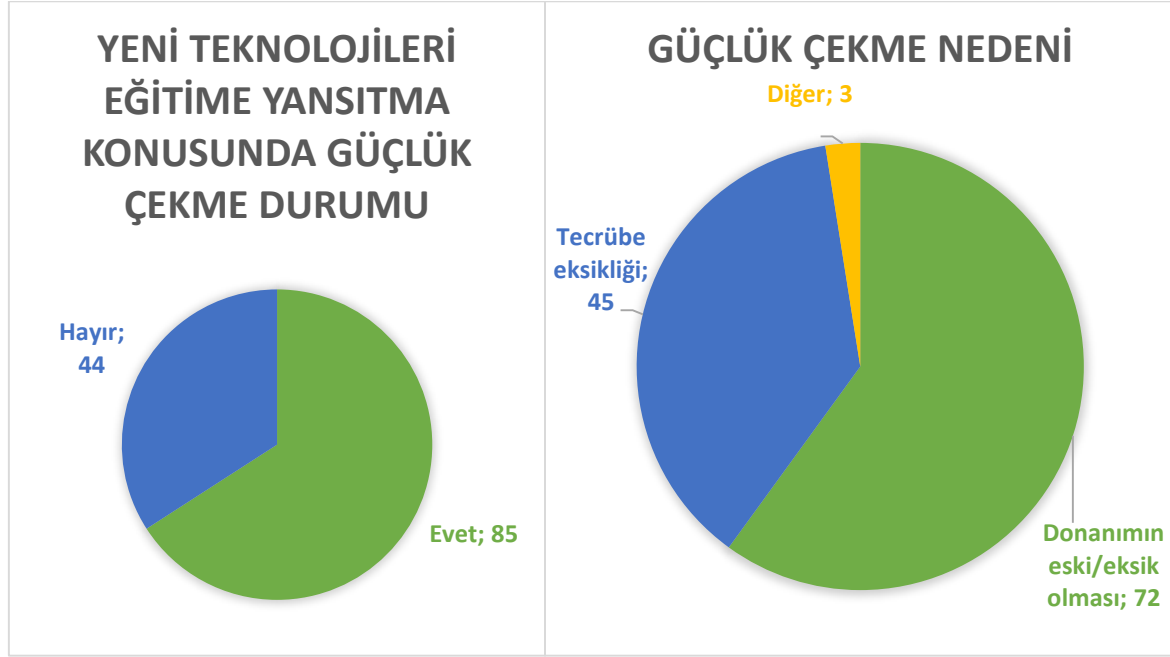
Anket katılımcılarına branşları ile ilgili yeni gelişme ve teknolojileri ne sıklıkla takip ettikleri sorulmuştur. Erzincan katılımcılarının %36'sı gelişmeleri her zaman, %53'ü genellikle, %9'u bazen, %2'si ise nadiren takip ettiğini belirtmiştir. Gelişmeleri hiçbir zaman takip etmediğini beyan eden katılımcı olmamıştır. Anket verilerine göre katılımcıların %88'i yeni gelişme ve teknolojileri genellikle ya da her zaman takip etmektedir.

Erzincan'dan ankete katılım sağlayan meslek öğretmenleri, branşları ile ilgili yeni gelişme ve teknolojilerin okullarında uygulanabilirliğini değerlendirdiklerinde %7 oranında 5 puan, %35 oranında 4 puan ve %34 oranında 3 puan vermişlerdir. Soruya 2 puan yanıtını veren katılımcıların oranı %16, 1 puan yanıtını verenlerin oranı ise %8 olarak gerçekleşmiştir. 2 katılımcı bu soruya ilişkin değerlendirmede bulunmamıştır. Soruya 4 ya da üzeri puan verenlerin oranı %42 olarak gerçekleşmiştir.

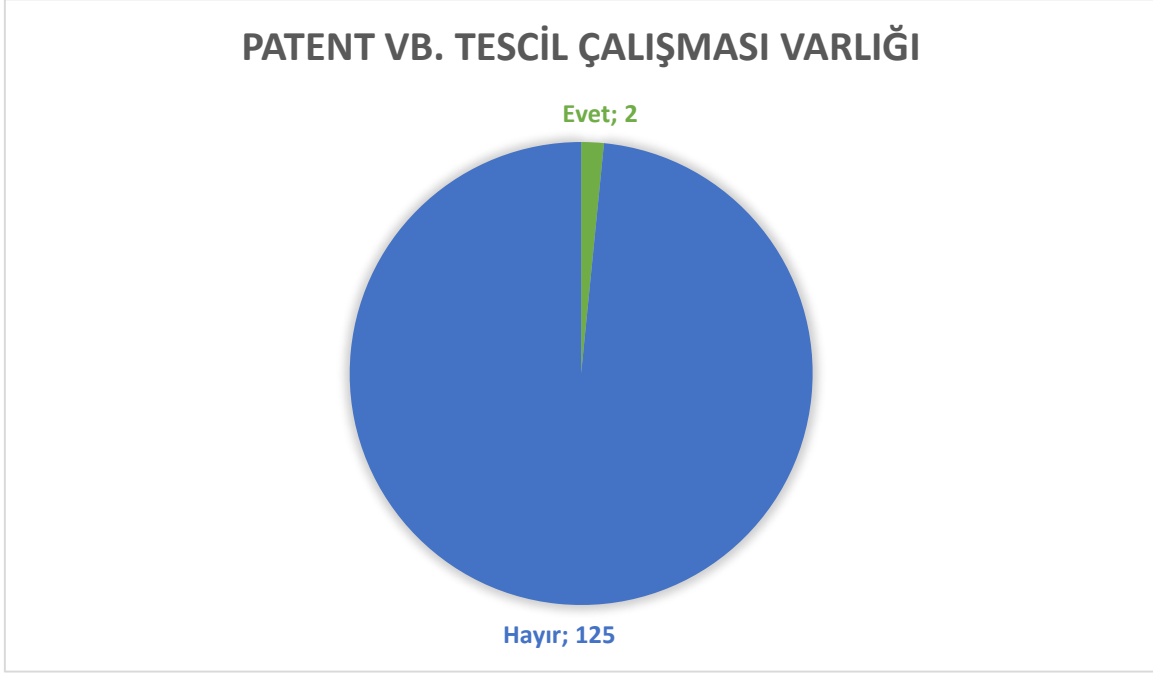

Şekil 31 Erzincan Anketi - Yeni Teknolojileri Eğitime Yansıtma Konusunda Güçlük Çekme Durumu ve Nedeni

Anket katılımcılarına, branşları ile ilgili yeni gelişme ve teknolojileri verdikleri eğitime yansıtma konusunda güçlük çekip çekmedikleri ve güçlük çekiyorlarsa bunun nedeni sorulmuştur. Katılımcıların %66'sı güçlük çektiğini, %34'ü ise güçlük çekmediğini belirtmiştir. 1 katılımcı soruyu yanıtlamamıştır. Güçlük çekme nedenlerine ilişkin soruda katılımcılar birden fazla neden belirtebilmişlerdir. Meslek öğretmenlerinin, alanları ile ilgili gelişmeleri eğitime yansıtma konusunda güçlük çekme nedenlerine bakıldığında ise %60 oranında okuldaki altyapı ya da donanımın eski ya da eksik olması, %38 oranında söz konusu teknolojinin kullanımına ilişkin tecrübe eksikliği seçenekleri işaretlenmiştir. Talep olmaması, ihtiyaç olmaması, öğrenci potansiyelinin sayı ve başarı düzeyi olarak yetersiz olması gibi diğer nedenleri birer öğretmen belirtmiş olup belirtilen diğer nedenlerin toplam oranı %2 olmuştur. Esasen, **bir neden belirten 79 öğretmenin 72'si altyapı ve donanım eksikliği seçeneğini işaretlemiş olup bu oran %91'e tekabül etmektedir.** Tecrübe eksikliği seçeneğini de 79 öğretmenin 45'i işaretlemiş olup bu oran ise %57 olarak gerçekleşmiştir. Dolayısıyla hem altyapı ve donanım eksikliği hem de tecrübe eksikliği çok önemli iki sorun alanı olarak ortaya çıkmaktadır.

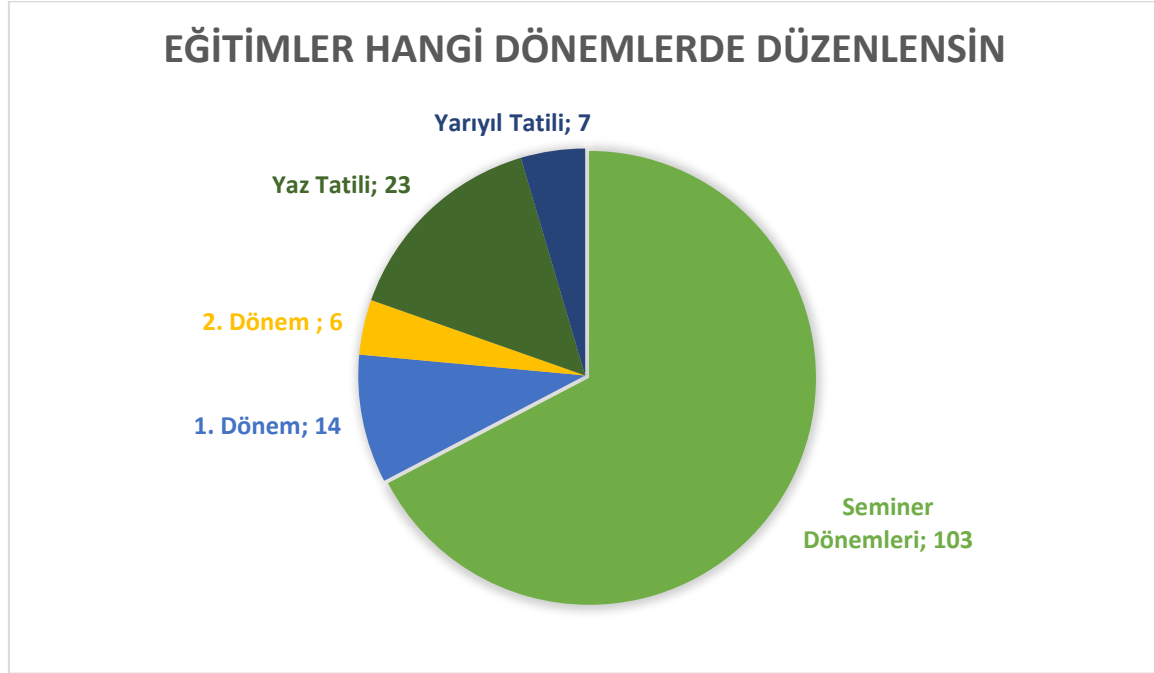
Şekil 32 Erzincan Anketi - Patent vb. Tescil Çalışması Varlığı

Ankette meslek öğretmenlerine branşları ile ilgili patent, faydalı model vb. herhangi bir tescil çalışmalarının olup olmadığı sorulmuştur. Katılımcıların %98'i böyle bir çalışmasının olmadığını belirtmiştir. Yalnızca iki katılımcı bu soruya "Evet" yanıtını vermiş, bu katılımcıların her ikisi de çalışmanın türünü TÜBİTAK ve Sosyal Sorumluluk Projeleri olarak belirtmiştir. Üç katılımcı bu soruyu yanıtlamamıştır. Soruya verilen cevaplar, Erzincan'daki meslek öğretmenleri arasında patent, faydalı model vb. tescil çalışması yapma oranının çok düşük olduğunu göstermektedir.

Anket katılımcılarına branşları ile ilgili yeni çıkan ekipmanları kullanmakta ne sıklıkla zorluk çektikleri sorulmuştur. İlgili soruya katılımcıların %36'sı nadiren, %35'i bazen, %9'u genellikle, %20'si ise hiçbir zaman cevabını vermiştir. Bir katılımcı soruyu yanıtlamamıştır. Bu soruya "nadiren" ya da "hiçbir zaman" yanıtını verenlerin toplam oranı Erzincan anketi özelinde %56 olarak gerçekleşmiştir. Katılımcıların %44'ü ise bazen ya da genellikle zorluk çektiğini ifade etmiş olup "her zaman" zorluk çektiğini ifade eden herhangi bir katılımcı olmamıştır.

Ankette meslek öğretmenlerine alanları ile ilgili eğitimlerin hangi dönemlerde düzenlenmesinin daha faydalı olacağını düşündükleri sorulmuştur. İlgili soruya katılımcılar birden fazla yanıt verebilmişlerdir. Soruya %67 oranında seminer dönemleri, %9 oranında eğitim öğretim yılı birinci dönemi, %4 oranında eğitim öğretim yılı ikinci dönemi, %15 oranında yaz tatili ve %5 oranında yarıyıl tatili cevabı verilmiştir. Esasen, soruyu yanıtlayan 129 öğretmenin 103'ü seminer dönemleri seçeneğini işaretlemiş olup bu oran %80'e tekabül etmektedir.

Tablo 10 Erzincan Anketi - Önerilen Eğitim Konuları

Eğitim Konusu
Meslekî Alan Eğitimleri
Drama, tiyatro
Makine bakım ve onarımı
Pastacılık
İnverter sürücüler, servis motorları
Metal sanayisi
Ev tekstili
CNC kullanımı
Kaynakçılık (robotik kaynak, TİG kaynağı, alimünotermite kaynak, sualtı kaynağı, kaynak simülasyonu)
Demiryolu tamir makinaları ve saha uygulamaları
Raylı sistemler saha uygulamaları
İklimlendirme, soğutma

Uçak aviyoniği, hava aracı bakımı eğitimleri
Muhasebe, finansman, işletme
Coğrafi bilgi sistemleri
Güncel Pedagojik Eğitimler
Özel eğitim
Materyal hazırlama
Farklı öğretim teknik ve uygulamaları
Ölçme ve değerlendirme
Motivasyon artırma
Ergenlik çağı psikolojisi
Rehberlik
Ders yönetimi teknikleri
Bilgisayar Tabanlı Çizim vb. Programları Eğitimleri
Bilgisayarlı kalıp elde etme teknikleri
3D Max
Autocad
TurkCIZIM
Solidworks
Netcad
Netpro
Netmap imar uygulamaları
Nakış programları
Accurate, Photoshop, CorelDraw
Bilgisayar tabanlı muhasebe programları
Resepsiyon programları
İleri düzey bilgisayar eğitimleri
Yazılım, Kodlama, Geleceğin Teknolojileri
Yapay zeka
Robotik
İleri düzey Arduino
PLC
Raspberry pi
Mobil programlama
3 boyutlu yazıcılar
Network CCNA 1 ve 2
Siber güvenlik
Kişisel Gelişim Eğitimleri
Etkili iletişim, insan ilişkileri
Dil eğitimi
İlk yardım

Erzincan anketinde meslek öğretmenleri tarafından çok sayıda eğitim konusu önerilmiştir. Bunlar belli başlıklar altında toplanabilir. Öncelikle en fazla talep

meslekî alan eğitimlerine yönelik olarak gerçekleşmiştir. Öğretmenler kendi alan ve dalları ile ilgili eğitim almak istemekte, bu eğitimlerin uygulamalı olmasını, mümkünse işbaşında verilmesini talep etmektedirler. Tüm öneriler arasında meslekî alan eğitimleri %50'ye yakın bir orana sahiptir. Öğretmenler ayrıca kendi alanları ile ilgili teknolojik gelişmelere ve bu alanlardaki ekipman ve makinelerin kullanımına yönelik eğitimler almak istemektedirler. Anket sonuçlarına göre en fazla öne çıkan eğitim konularından bir diğeri **güncel pedagojik eğitimlerdir**. Öğretmenler hem teknolojinin eğitimde etkin kullanımı gibi güncel eğitim teknik ve uygulamalarını öğrenmek istemekte, hem de ölçme ve değerlendirme, eğitim psikolojisi, öğretim ilke ve yöntemleri gibi eğitim bilimleri alanına giren eğitimleri talep etmektedirler. Ankete katılan meslek öğretmenleri arasında öne çıkan taleplerden bir başkası **bilgisayar tabanlı çizim vb. programlarına ilişkin eğitimlerdir**. Ankette cad/cam programları ve 3D Max gibi çok sayıda programa yönelik eğitimler talep edilmiştir. **Yazılım ve kodlama** ile yapay zeka, arduino, raspberry pi, 3 boyutlu yazıcılar gibi **geleceğin teknolojilerine yönelik eğitimler** de en fazla talep edilen eğitim başlıkları arasında yer almıştır. Etkili iletişim başta olmak üzere **kişisel gelişim eğitimleri** de öne çıkan eğitim konuları arasında yer almıştır. Öğretmenler özellikle veli ve öğrencilerle iletişim ile yabancı dil gibi konularda eğitim talep etmektedirler.

Tablo 11 Erzincan Anketi - Meslekî ve Teknik Eğitimde Öğretmen Niteliklerinin Geliştirilmesine Yönelik Öneriler

Öneri	Öneren Öğretmen Sayısı
Hizmetiçi eğitimlerin arttırılması	45
Müfredat ve modüllerle ilgili sorunların giderilmesi	11
Okulların donanım noktasında geliştirilmesi	6
Özel sektörle ve üniversitelerle işbirliğinin geliştirilmesi	5
Öğretmenlere alanları ile ilgili saha tecrübesi kazandırılması	4
Öğretmenlerin statüsünün iyileştirilmesi	3
Karar mekanizmalarına öğretmenler de dahil edilerek yönetişimin sağlanması	2
Finansman kaynaklarının arttırılması	2
Diğer	11

Meslekî ve teknik eğitimde öğretmen niteliklerinin geliştirilmesine yönelik önerilere ilişkin soruya birden fazla yanıt veren öğretmenler olduğu gibi yanıt vermeyen öğretmenler de olmuştur. Erzincan'dan ankete katılan öğretmenlerin meslekî ve teknik eğitimde öğretmen niteliklerinin geliştirilmesine yönelik başlıca önerisi **hizmetiçi eğitimlerin geliştirilmesidir**. Meslek öğretmenleri hizmetiçi eğitimlerin hem sayı olarak arttırılmasını ve gerekirse zorunlu tutulmasını hem de branşlarına yönelik verilmesini talep etmektedirler. Hizmetiçi eğitimlere yönelik en temel taleplerden biri bu eğitimlerin uygulamalı olması ve gerekirse sahada verilmesidir. Ayrıca söz konusu eğitimlerin gerçekten alanının uzmanı ve üst düzeyde saha deneyimi olan kişiler tarafından verilmesi talep edilmektedir.

Öğretmen niteliklerinin geliştirilmesine yönelik bir başka öneri **müfredat ve modüllerle ilgili sorunların giderilmesidir**. Modüllerin günümüz koşullarına göre güncellenmesini talep eden öğretmenler olduğu gibi sık modül değiştirilmesinin sorunlara yol açtığını beyan eden öğretmenler de mevcuttur. Dolayısıyla yapılacak modül değişikliklerinin gerçekten amaca uygun ve ihtiyaca fazlasıyla cevap verebilecek düzeyde olması gerekmektedir. Ancak söz konusu değişiklikler

öğretmenlerin nitelikli bir eğitim vermesini engelleyecek sıklıkta yapılmamalı ve hizmetiçi eğitimlerle öğretmenlere daha iyi anlatılmalıdır.

Erzincan anketinde meslek öğretmenlerinin niteliklerinin arttırılmasına yönelik bir başka öneri **okulların donanım olarak geliştirilmesinin** sağlanmasıdır. Bu sayede öğretmenler güncel donanıma sahip makine ve ekipmanların kullanımını hem daha iyi öğrenecek hem de öğrencilere daha iyi aktarabileceklerdir.

Anket sonuçlarına göre öğretmen niteliklerinin geliştirilmesi açısından **özel sektörle işbirliği** çok büyük önem taşımaktadır. Bu sayede öğretmenler kendi bilgilerini güncel tutabileceklerdir. Ayrıca öğrenciler doğrudan doğruya sahada çalışan kişilerden eğitim alabilecek ve sahada öğrenebileceklerdir. Özel sektörle işbirliği, ankette öne çıkan bir başka öneri olan **öğretmenlere alanları ile ilgili saha tecrübesi kazandırılması** noktasında da önem taşımaktadır. Ayrıca üniversitelerle de eğitim vb. konularda işbirliklerinin geliştirilmesi fayda sağlayacaktır.

Anket çalışmasına göre yukarıda sayılanlara ilaveten; **öğretmenlerin statüsünün iyileştirilmesi**, üst düzey kararların alındığı mekanizmalara öğretmenlerin de dâhil edilerek **yönetişimin sağlanması** ve okulların **finansman kaynaklarının arttırılması** gibi hususların da öğretmen niteliklerinin geliştirilmesine katkı sağlayacağı görülmektedir.

4.3. Erzurum

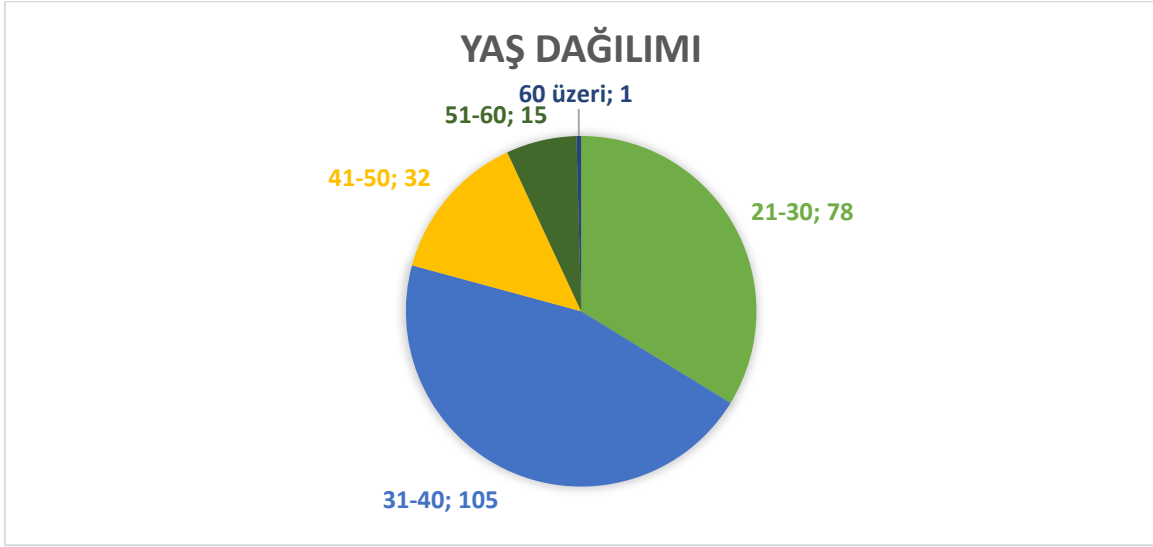
Erzurum'da anket çalışmasına toplam 233 öğretmen katılım sağlamıştır. Millî Eğitim Bakanlığı Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğünün sitesinden derlenen verilere göre Erzurum'daki meslek liselerinde toplam 383 meslek öğretmeni çalışmaktadır. Bu verilerden hareketle Erzurum ilinde ankete katılım oranı %61 olarak gerçekleşmiş olup bu da genel durumu yansıtmaya açısından önemli bir örneklem büyüklüğüne tekabül etmektedir. Her ne kadar Erzurum'dan anket çalışmasına meslekî branşlar dışındaki branşlarda derse giren birkaç öğretmen katılmışsa da bu öğretmenlerin katkı ve gözlemleri de değerli olduğundan anket çalışması kapsamında değerlendirmeye dâhil edilmiştir. Ayrıca söz konusu öğretmenler sayıca az olduklarından meslekî eğitime ilişkin sağlamış oldukları geri dönüşler genel tabloyu değiştirmemektedir. Anket verilerine göre oluşturulan grafikler aşağıda yer almaktadır.

Şekil 35 Erzurum Anketi - Cinsiyet Dağılımı

Erzurum'dan ankete katılım sağlayan öğretmenlerin %47'si bayan %53'ü erkektir. 2 ankette cinsiyet bölümü doldurulmamıştır.

Şekil 36 Erzurum Anketi - Yaş Dağılımı

Erzurum'dan ankete katılım sağlayan öğretmenlerin %45'i 31-40 yaş, %34'ü 21-30 yaş, %14'ü 41-50 yaş aralığındadır. Erzurum katılımcıları arasında 51-60 yaş aralığında olanların oranı %6 olmuş, 60 yaş üzerinde ise 1 katılımcı yer almıştır. Katılımcıların ikisi yaş aralığını belirtmemiştir. Erzurum anketine göre meslek liselerindeki öğretmenlerin yaş profilinin 20 50 aralığında olduğu ve yarısına yakınının 31-40 yaş aralığında bulunduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

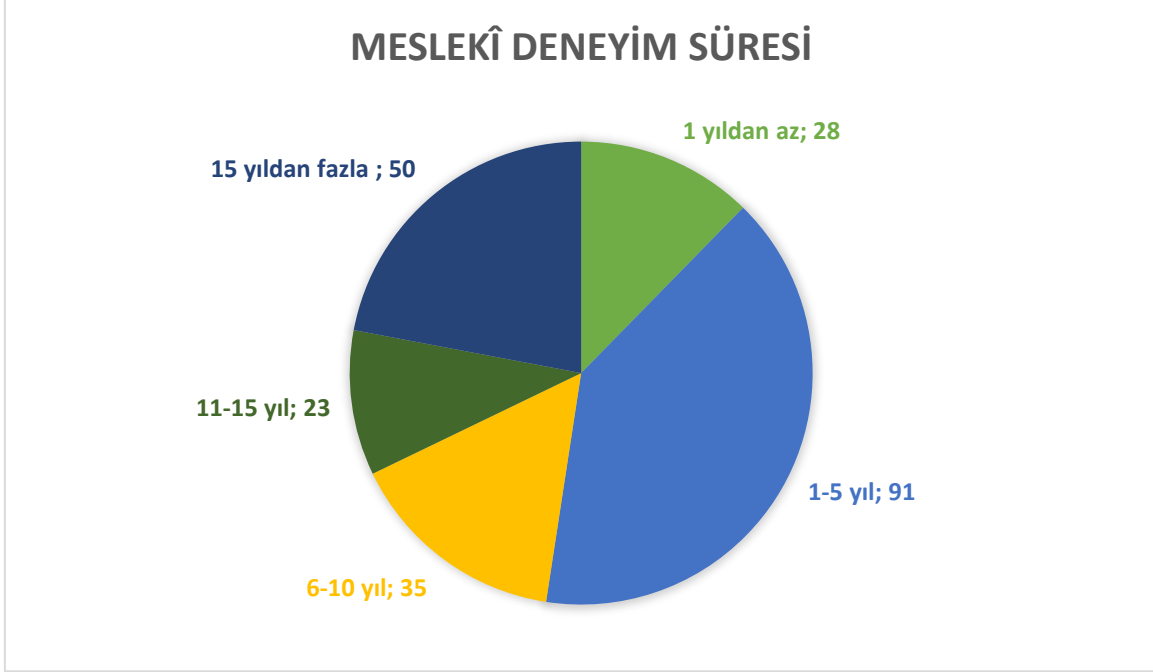
Şekil 37 Erzurum Anketi - Eğitim Durumu

Erzurum'dan ankete katılım sağlayan öğretmenlerin %87'si lisans mezunu iken %11'i yüksek lisans mezunudur. Erzurum katılımcıları arasında %1 oranında önlisans, %1 oranında da doktora mezunu yer almış olup lise mezunu bulunmamaktadır. 4 katılımcı eğitim durumunu belirtmemiştir. Erzurum anketine

göre meslek liselerindeki öğretmenlerin büyük çoğunluğu lisans mezunlarından oluşmaktadır.

Şekil 38 Erzurum Anketi - Meslekî Deneyim Süresi

Erzurum'dan ankete katılım sağlayan öğretmenlerin %15'i 6-10 yıl arası, %40'ı 1-5 yıl arası, %22'si ise 15 yıldan fazla meslekî deneyime sahiptir. Erzurum katılımcıları arasında 11-15 yıl arası deneyime sahip olanların oranı %10 iken 1 yıldan az deneyime sahip olanların oranı %13 olarak gerçekleşmiştir. 6 katılımcı meslekî deneyim süresini belirtmemiştir.

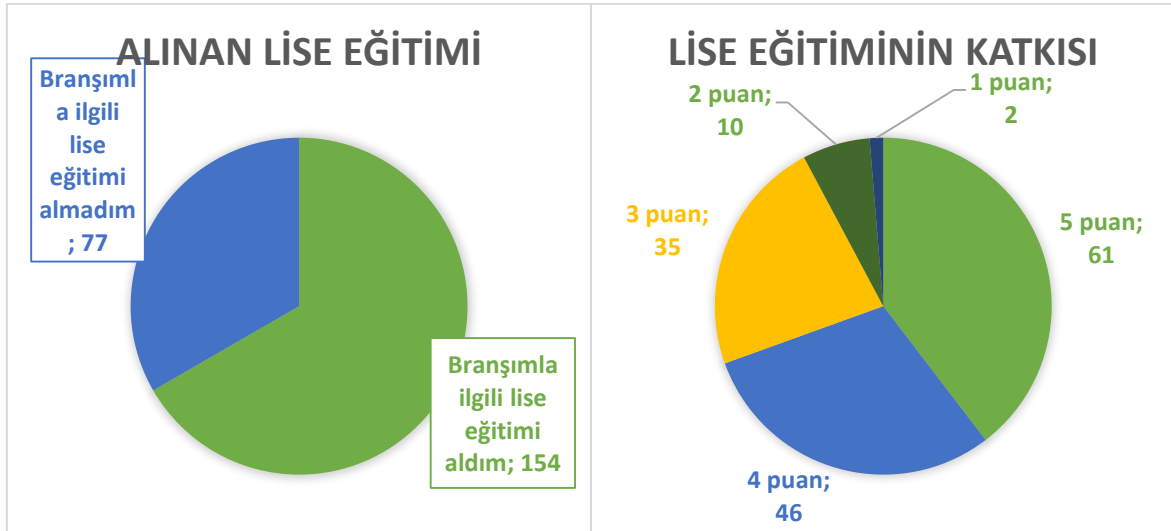
Tablo 12 Erzurum Anketi - Okul Dağılımı

Okul Adı	Ankete Katılan Öğretmen Sayısı
Ahmet Aktepe Çok Programlı Anadolu Lisesi	1
Akşar Çok Programlı Anadolu Lisesi	10
Aşkale İMKB Çok Programlı Anadolu Lisesi	1
Aşkale Nenehatun Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	3
Atatürk Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	26
Cumhuriyet Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	7
Erzurum Dedeman Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	6
Hamidiye Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	9
Hasan Basri Demirbağ Çok Programlı Anadolu Lisesi	1
Hasankale Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	15
Hayme Ana Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	6
Horasan Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	3
İspir İbn-i Sina Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	1
İspir Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	3
Kazım Karabekir Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	9
Kopal Çok Programlı Anadolu Lisesi	1
Köprüköy Yağan Çok Programlı Anadolu Lisesi	1
Mimar Sinan Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	3
Oltu İbn-i Sina Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	6
Oltu Meslekî Eğitim Merkezi	3
Oltu Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	1
Oltu Nenehatun Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	8
Oltu Yavuz Selim Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	5
Olur Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	1
Rıfkı Salim Burçak Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	14
Sultan Abdulhamid Raylı Sistemler Teknolojisi Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	2
Şehit Burak Tatar Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	15
Şehit Uğur Gülmez Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	10
Şenkaya Çok Programlı Anadolu Lisesi	9
Tekman Çok Programlı Anadolu Lisesi	23
Yakutiye Elektrik Elektronik Teknolojisi Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	4
Yakutiye Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	9
Yıldızkent Nafizbey Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	16
Okul Belirtmeyen	1

Tablo 13 Erzurum Anketi - Branş Dağılımı

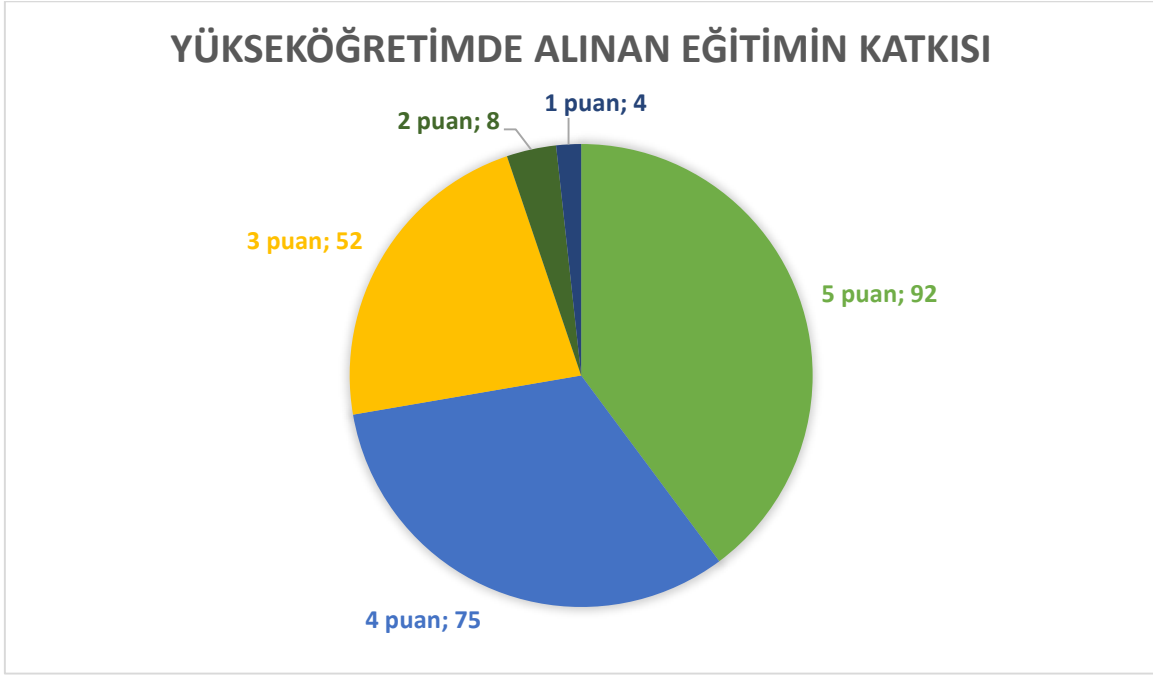
Branş	Ankete Katılan Öğretmen Sayısı
Adalet	11
Almanca	1
Beden Eğitimi	1
Biyoloji	2
Bilişim Teknolojileri	23
Coğrafya	2
Çocuk Gelişimi ve Eğitimi	14
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	1
Edebiyat	1
El Sanatları	1
Elektrik Elektronik Teknolojisi	16
Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri	1
Felsefe	1
Fizik	4
Gıda Teknolojisi	1
Giyim Üretim Teknolojisi	4
Grafik ve Fotoğraf	2
Güzel Sanatlar (Resim)	1
Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri	2
Halkla İlişkiler ve Organizasyon Hizmetleri	4
Harita-Tapu-Kadastro	1
Hasta ve Yaşlı Hizmetleri	6
İngilizce	4
İnşaat Teknolojisi	3
Kimya	3
Kimya Teknolojisi	2
Makine Teknolojisi	6
Matematik	4
Metal Teknolojisi	6
Mobilya ve İç Mekan Tasarımı	7
Moda Tasarım Teknolojileri	2
Motorlu Araçlar Teknolojisi	5
Muhasebe ve Finansman	21
Pazarlama ve Perakende	5
Raylı Sistemler Teknolojisi	1
Rehberlik	2
Radyo-Televizyon	1
Sağlık Hizmetleri	24
Takı Teknolojisi ve Tasarımı	1
Tarih	2
Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme	2
Türk Dili ve Edebiyatı	7
Yiyecek İçecek Hizmetleri	13
Branş Belirtmeyen	7

Şekil 39 Erzurum Anketi - Alınan Lise Eğitimi ve Eğitimin Mesleki Bilgi Düzeyine Katkısı

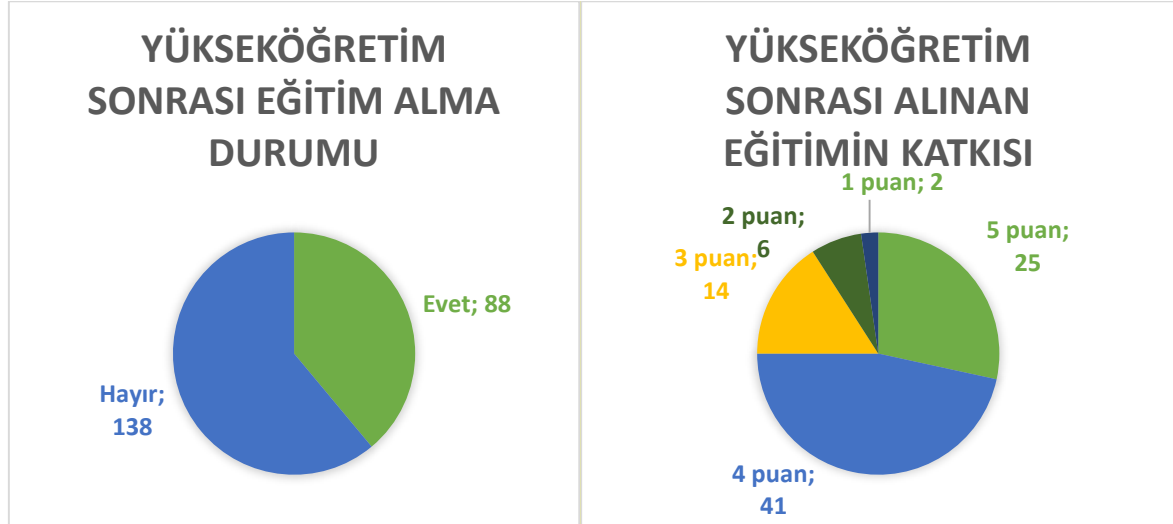
Erzurum anketine katılan meslek öğretmenlerinin %67'si branşı ile ilgili lisede eğitim aldığını, %33'ü ise almadığını belirtmiş, 2 katılımcı bu soruyu yanıtlamamıştır. Ankette, alınan lise eğitiminin öğretmenin mevcut meslekî bilgi ve tecrübesine katkısı da sorulmuş ve katılımcılardan 1 – en düşük, 5 – en yüksek olacak şekilde bir puanlama yapmaları istenmiştir. Bu soruya lisede branşı ile ilgili eğitim almış olan öğretmenlerin %40'15, %30'u 4, %23'ü ise 3 puan vermiştir. Soruya 2 puan yanıtını verenlerin oranı %6, 1 puan yanıtını verenlerin oranı ise %1 olarak gerçekleşmiştir. Erzurum'da, branşı ile ilgili lisede eğitim almış olan meslek öğretmenlerinin %70'i bu eğitimin meslekî bilgileri açısından katkısını 5 veya 4 puan olarak puanlamışlardır. Bu oran Erzincan'daki orana yakın olup Bayburt'taki orandan düşüktür.

Şekil 40 Erzurum Anketi - Yükseköğretimde Alınan Eğitimin Meslekî Bilgi Düzeyine Katkısı

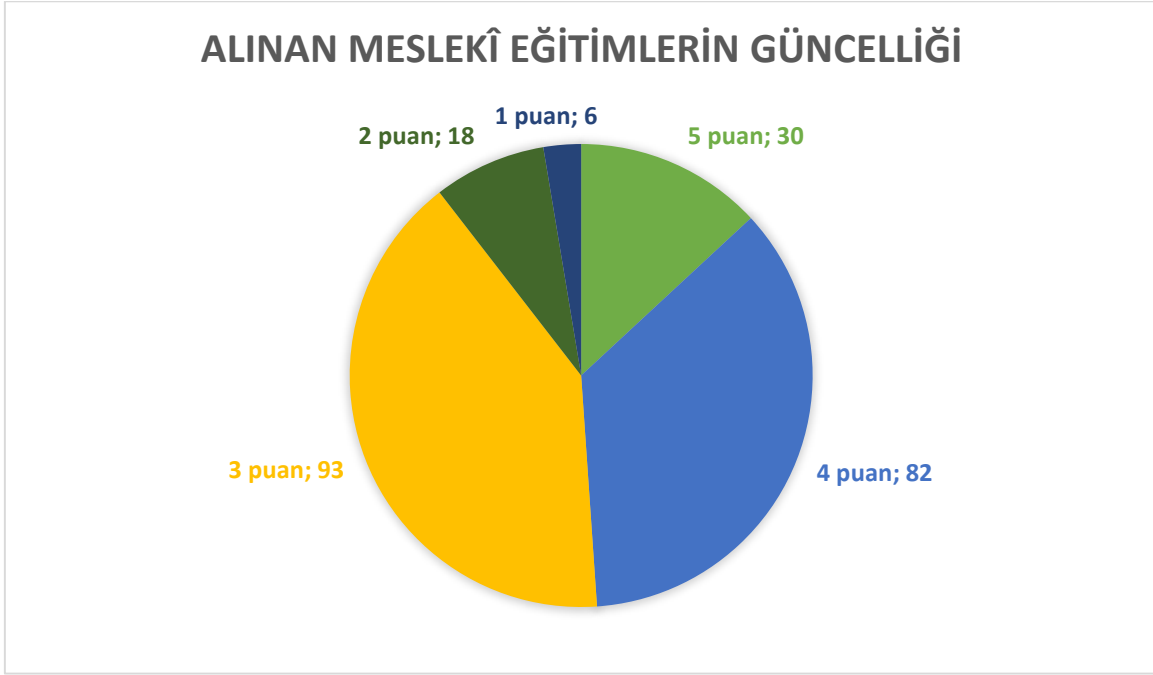
Ankette, yükseköğretimde alınan eğitimin öğretmenin mevcut meslekî bilgi ve tecrübesine katkısı sorulmuş ve katılımcılardan 1 – en düşük, 5 – en yüksek olacak şekilde bir puanlama yapmaları istenmiştir. Bu soruya Erzurum’ dan ankete katılan öğretmenlerin %40’ ı 5, %32’si 4, %23’ü ise 3 puan vermiştir. Soruya 2 puan cevabını verenlerin oranı %3, 1 puan cevabını verenlerin oranı ise %2 olarak gerçekleşmiştir. Bu oranlar Erzincan’ daki oranlar ile büyük ölçüde benzerlik göstermektedir.

Şekil 41 Erzurum Anketi - Yükseköğretim Sonrası Eğitim Alma Durumu ve Eğitimin Mesleki Bilgi Düzeyine Katkısı

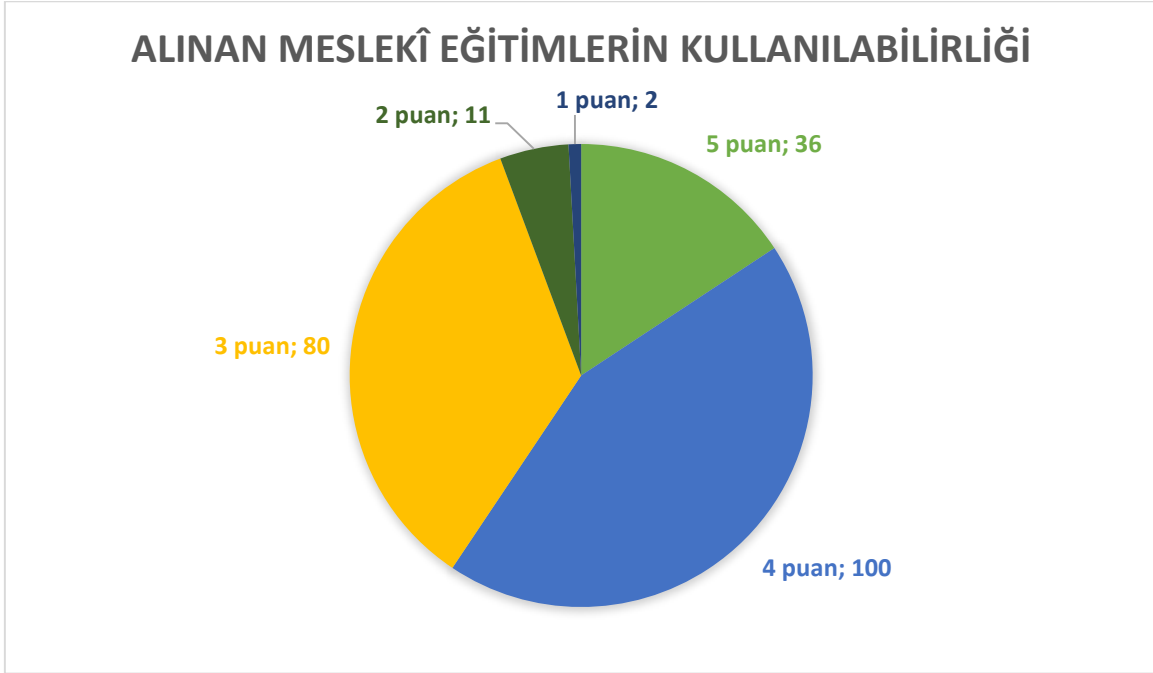
Erzurum'da anket çalışmasına katılım sağlayan meslek öğretmenlerinin %39'u branşı ile ilgili yükseköğretim sonrasında da eğitim almış olduğunu, %61'i ise herhangi bir eğitim almadığını beyan etmiştir. 8 öğretmen bu soruyu yanıtlamamıştır. İlde meslek öğretmenlerinin %60'undan fazlasının yükseköğretim sonrasında alanı ile ilgili eğitim almamış olması kayda değer bir sonuç olarak göze çarpmaktadır. Yükseköğretim sonrası alınan eğitimin öğretmenin mevcut meslekî bilgi ve tecrübesine katkısı sorusuna ise eğitim aldığını söyleyen öğretmenlerin %28'i 5 puan, %47'si 4 puan, %16'sı 3 puan, %7'si ise 2 puan vermiştir. Bu soruya bir puan veren katılımcıların oranı ise %2 olarak gerçekleşmiştir. Erzurum'da branşı ile ilgili yükseköğretim sonrası eğitim alan öğretmenlerin oranı düşüktür. Ancak eğitim alan öğretmenlerin dörtte üçü bu eğitimlerin meslekî bilgilerine katkısını 5 veya 4 puan olarak puanlamışlardır.

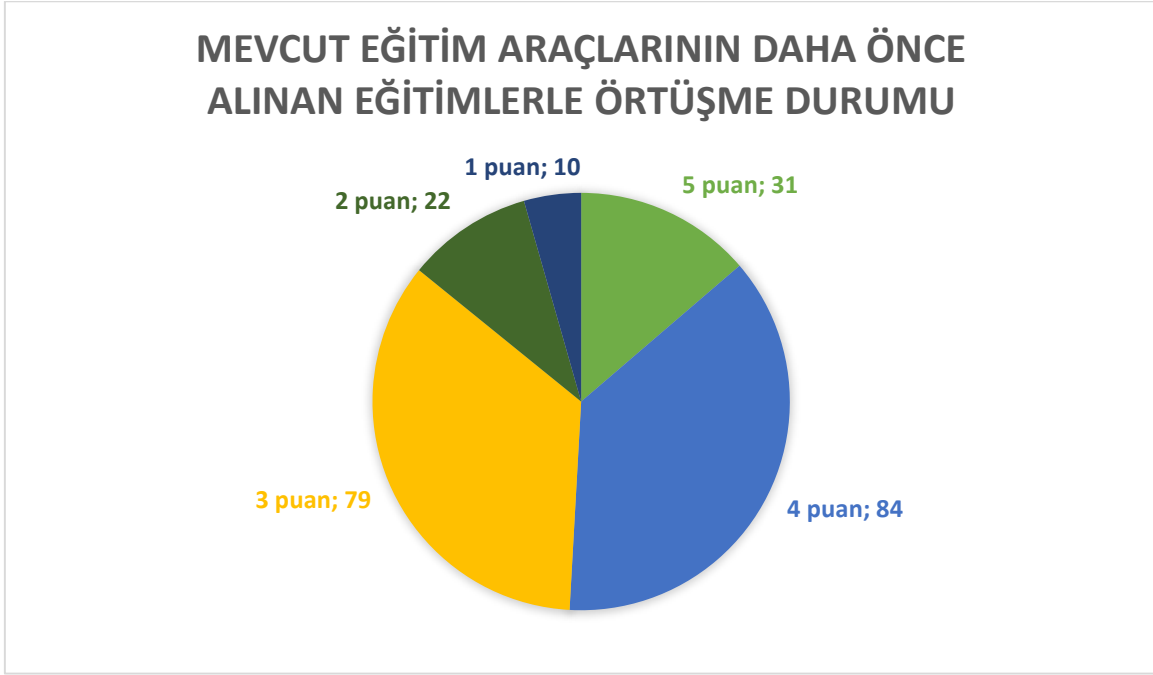

Erzurum'dan ankete katılım sağlayan meslek öğretmenleri şimdiye kadar almış oldukları tüm meslekî eğitimleri günümüz teknolojisi ve sektör ihtiyaçlarına uygunluk açısından değerlendirdiklerinde %13 oranında 5 puan, %36 oranında 4 puan, %41 oranında ise 3 puan vermişlerdir. Soruya 2 puan cevabını verenlerin oranı %8, 1 puan cevabını verenlerin oranı ise %2 olarak gerçekleşmiştir. 4 katılımcı soruyu yanıtlamamıştır. Erzurum'dan ankete katılan meslek öğretmenlerinin %49'u daha önce almış oldukları meslekî eğitimin günümüz teknolojisi ve sektör ihtiyaçlarına uygunluğunu 5 veya 4 puan olarak puanlamışlardır.

Şekil 43 Erzurum Anketi - Alınan Meslekî Eğitimlerin Kullanılabilirliği

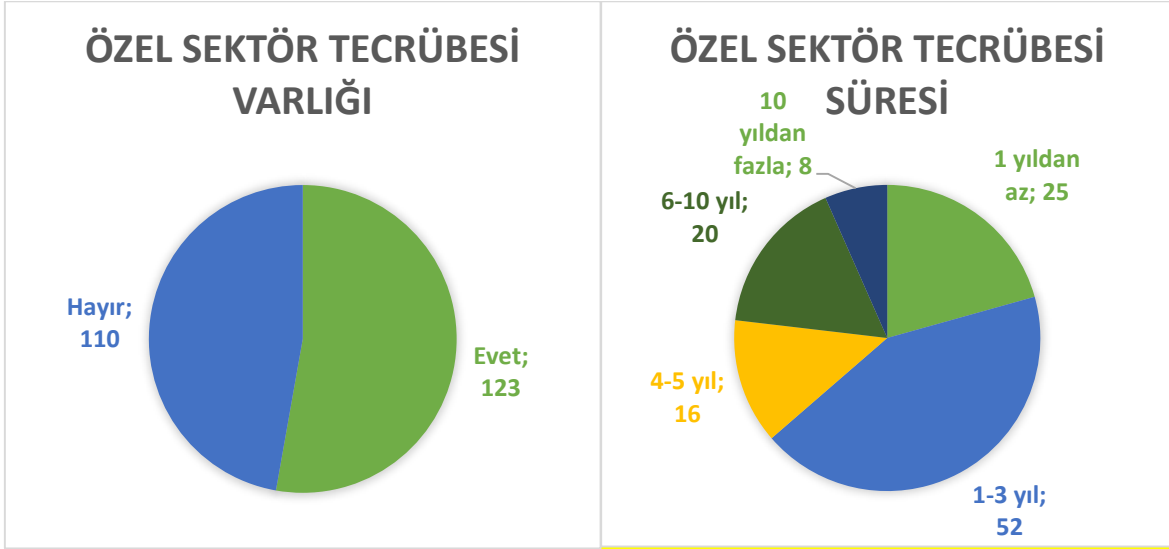

Erzurum'dan ankete katılım sağlayan meslek öğretmenleri şimdiye kadar almış oldukları tüm meslekî eğitimleri kullanılabilirlik açısından değerlendirdiklerinde %16 oranında 5 puan, %43 oranında 4 puan, %35 oranında ise 3 puan vermişlerdir. Soruya 2 puan cevabı verenlerin oranı %5, 1 puan cevabını verenlerin oranı ise %1 olmuştur. Dört katılımcı bu soruya ilişkin değerlendirmede bulunmamıştır. Soruya verilen cevaplar, eğitimlerin güncelliğine ilişkin soruya verilen cevaplar ile örtüşmektedir.

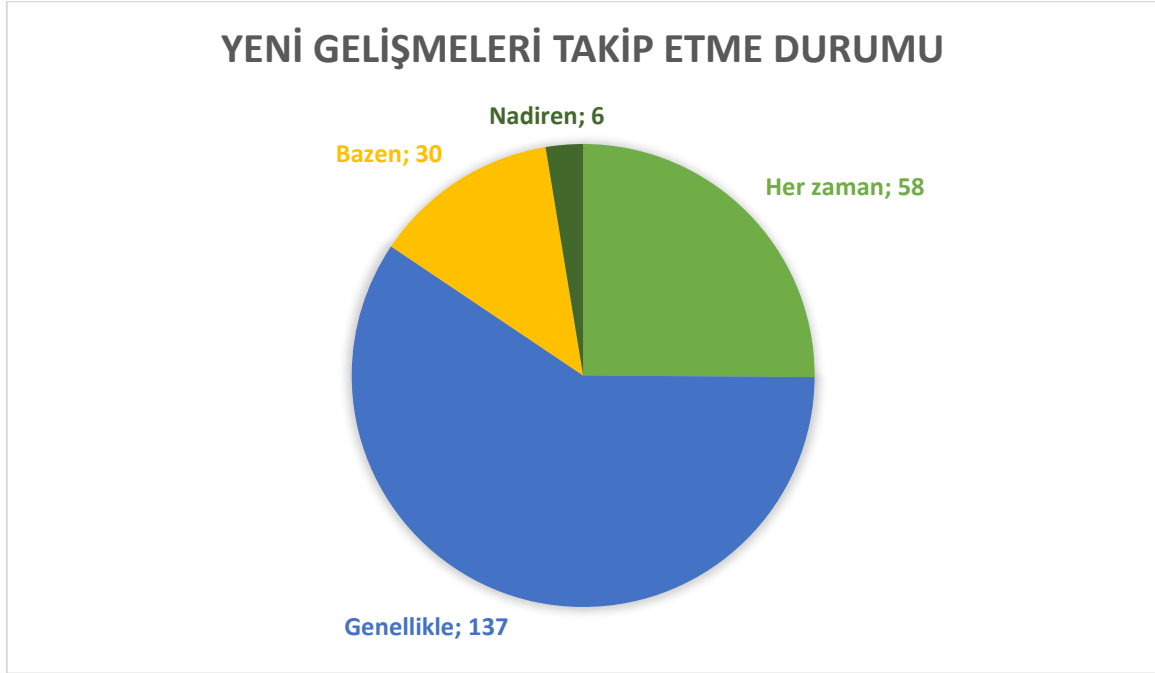
Anket katılımcılarından, günümüzde meslekî eğitimde kullanılan doküman, modül ve diğer eğitim materyallerinin daha önce almış oldukları eğitimlerle örtüşme düzeyini 1 ile 5 arasında değerlendirmeleri istenmiştir. Erzurum anketine katılım sağlayan meslek öğretmenlerinin %14'ü 5 puan, %37'si 4 puan, %35'i ise 3 puan şeklinde değerlendirme yapmıştır. Soruya 2 puan yanıtını veren öğretmenlerin oranı %10, 1 puan yanıtını verenlerin oranı ise %4 olarak gerçekleşmiştir. 7 öğretmen bu soruyu yanıtlamamıştır.

Şekil 45 Erzurum Anketi - Özel Sektör Tecrübesi Varlığı ve Süresi

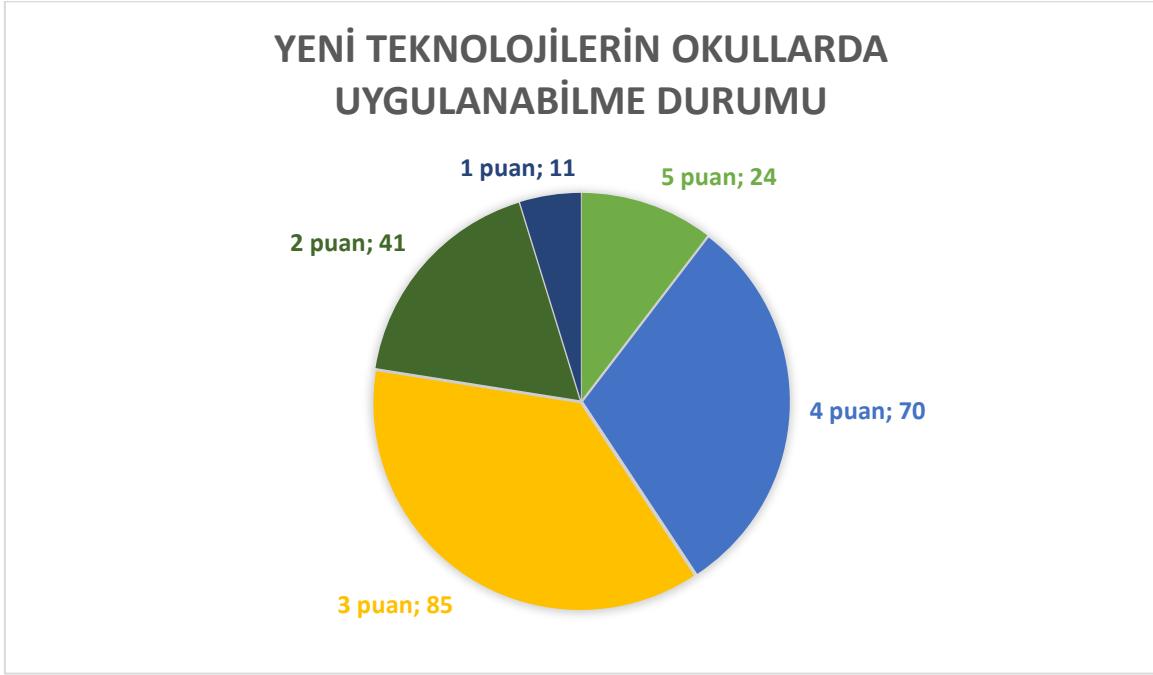

Anket katılımcılarına özel sektör deneyimlerinin olup olmadığı ve deneyimleri varsa bunun süresi sorulmuştur. Katılımcıların %53'ü özel sektör deneyiminin olduğunu, %47'si ise olmadığını belirtmiştir. Meslek öğretmenlerinin özel sektör deneyim sürelerine bakıldığında ise %43'ünün 1 ile 3 yıl arası, %21'inin 1 yıldan az, %13'ünün 4-5 yıl, %16'sının de 6-10 yıl arası tecrübeye sahip olduğu görülmektedir. Erzurum anketine katılan ve özel sektör deneyimi olan meslek öğretmenleri arasında 10 yıldan fazla özel sektör tecrübesi olanların oranı ise %7 olarak gerçekleşmiştir. Özel sektör deneyimi olduğunu belirten iki katılımcı deneyim süresini bildirmemiştir. Özetle, Erzurum katılımcılarının yarısından fazlasının özel sektör deneyimi mevcuttur.

Şekil 46 Erzurum Anketi - Yeni Gelişmeleri Takip Etme Durumu

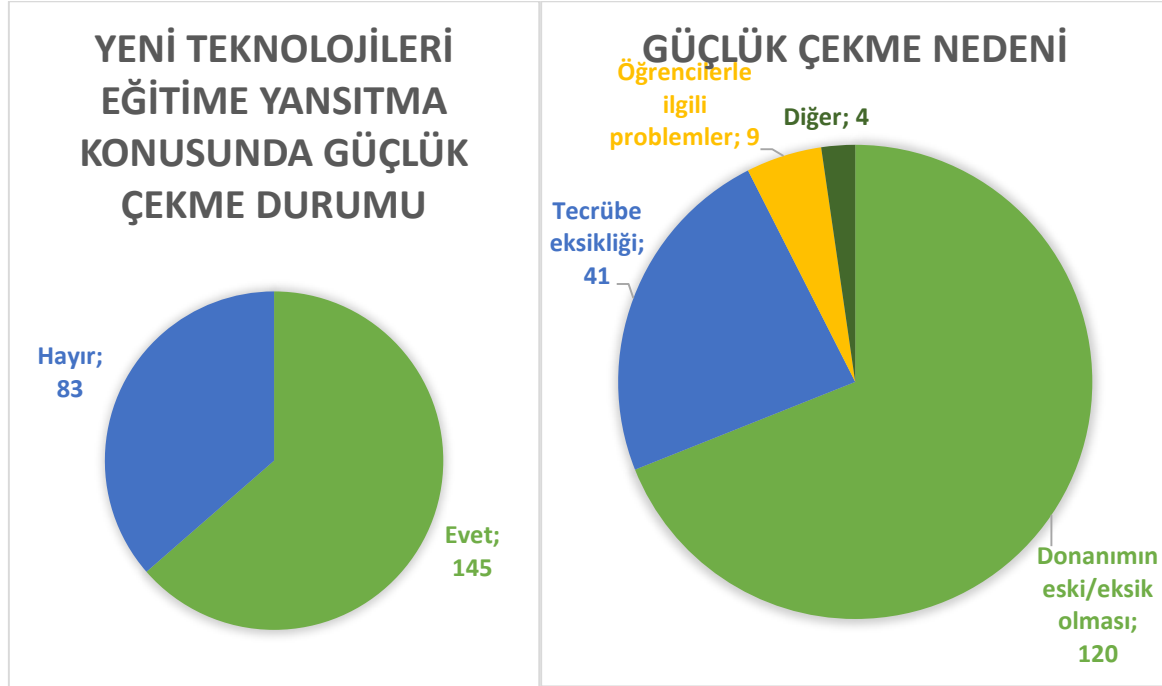

Anket katılımcılarına branşları ile ilgili yeni gelişme ve teknolojileri ne sıklıkla takip ettikleri sorulmuştur. Erzurum katılımcılarının %25'i gelişmeleri her zaman, %59'u genellikle, %13'ü bazen, %3'ü ise nadiren takip ettiğini belirtmiştir. Gelişmeleri hiçbir zaman takip etmediğini beyan eden katılımcı olmamıştır. 2 katılımcı soruyu yanıtlamamıştır. Anket verilerine göre katılımcıların %84'ü yeni gelişme ve teknolojileri genellikle ya da her zaman takip etmektedir.

Erzurum'dan ankete katılım sağlayan meslek öğretmenleri, branşları ile ilgili yeni gelişme ve teknolojilerin okullarında uygulanabilirliğini değerlendirdiklerinde %10 oranında 5 puan, %30 oranında 4 puan ve %37 oranında 3 puan vermişlerdir. Soruya 2 puan yanıtını veren katılımcıların oranı %18, 1 puan yanıtını verenlerin oranı ise %5 olarak gerçekleşmiştir. 2 katılımcı bu soruya ilişkin değerlendirmede bulunmamıştır. Soruya 4 ya da üzeri puan verenlerin oranı %41 olarak gerçekleşmiştir.

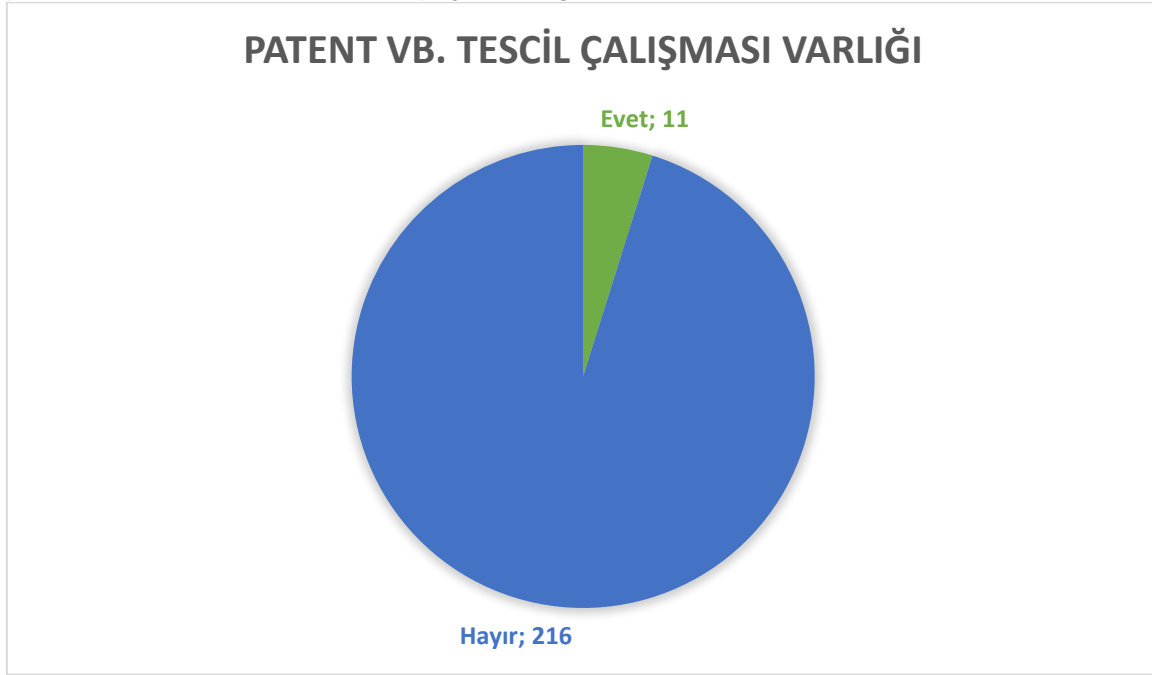
Şekil 48 Erzurum Anketi - Yeni Teknolojileri Eğitime Yansıtma Konusunda Güçlük Çekme Durumu ve Nedeni

Anket katılımcılarına, branşları ile ilgili yeni gelişme ve teknolojileri verdikleri eğitime yansıtma konusunda güçlük çekip çekmedikleri ve güçlük çekiyorlarsa bunun nedeni sorulmuştur. Katılımcıların %64'ü güçlük çektiğini, %36'sı ise güçlük çekmediğini belirtmiştir. 5 katılımcı soruyu yanıtlamamıştır. Güçlük çekme nedenlerine ilişkin soruda katılımcılar birden fazla neden belirtebilmişlerdir. Meslek öğretmenlerinin, alanları ile ilgili gelişmeleri eğitime yansıtma konusunda güçlük çekme nedenlerine bakıldığında ise %69 oranında okuldaki altyapı ya da donanımın eski ya da eksik olması ve %24 oranında söz konusu teknolojinin kullanımına ilişkin tecrübe eksikliği seçenekleri işaretlenmiştir. Bunların dışında en fazla dile getirilen neden %5 oranı ile öğrencilerle ilgili problemler olmuştur. Meslek öğretmenleri; öğrenci potansiyeli, istekliliği ve meslekî eğitime yatkınlığı konusunda yaşanan genel sorunların yeni teknolojileri eğitime yansıtma konusunda da güçlük çekilmesine neden olduğunu belirtmişlerdir. Lise mezunlarının iş sahalarının darlığı, ilde sanayileşmenin yetersizliği, alanın kapalı olması ve modüllerin güncel olmaması şeklinde belirtilen diğer nedenlerin toplam oranı ise %2 olmuştur. Esasen, **bir neden belirten 139 öğretmenin 120'si altyapı ve donanım eksikliği seçeneğini işaretlemiş olup bu oran %86'ya tekabül**

etmektedir. Tecrübe eksikliği seçeneğini de 139 öğretmenin 41'i işaretlemiş olup bu oran ise %29 olarak gerçekleşmiştir. Dolayısıyla hem altyapı ve donanım eksikliği hem de tecrübe eksikliği çok önemli iki sorun alanı olarak ortaya çıkmaktadır. Ayrıca öğrencilerle ilgili problemler de yeni teknolojileri eğitime yansıtma konusunda güçlük çekme nedenleri arasında öne çıkmaktadır.

Şekil 49 Erzurum Anketi - Patent vb. Tescil Çalışması Varlığı

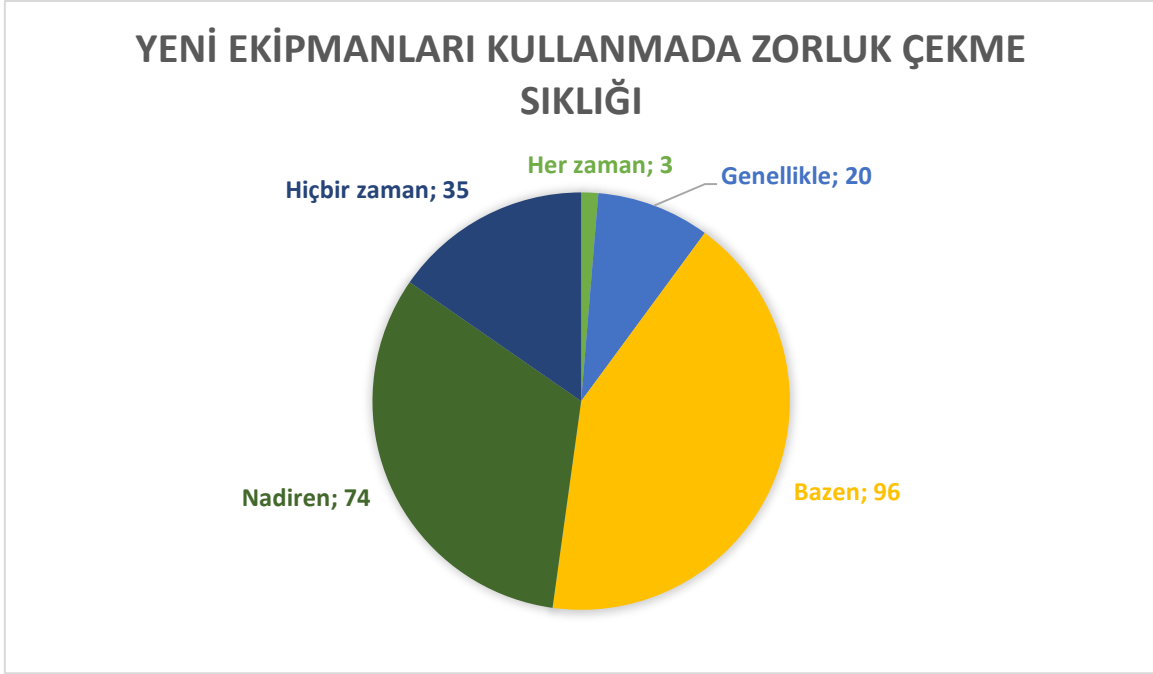

Ankette meslek öğretmenlerine branşları ile ilgili patent, faydalı model vb. herhangi bir tescil çalışmalarının olup olmadığı sorulmuştur. Katılımcıların %96'sı böyle bir çalışmasının olmadığını, %4'ü ise olduğunu belirtmiştir. Bu soruya "Evet" yanıtı veren 11 katılımcıdan biri çalışmanın türünü belirtmemiştir. Söz konusu çalışmalardan 1'i patent (konusu belirtilmemiş), 5'i proje (hayata bağlayan bileklik, arıtma sistemleri, çay atıklarından yonga levha üretimi, çok fonksiyonlu masa, akıllı ütü), 2'si makale, 1'i tez (ilk yardım), 1'i ise etkinlik (yemek yarışması) şeklindedir. Altı katılımcı bu soruyu yanıtlamamıştır. Soruya verilen cevaplar, Erzurum'daki meslek öğretmenleri arasında patent, faydalı model vb. tescil çalışması yapma oranının diğer illere nispetle yüksek olmakla birlikte yeterli düzeyde olmadığını göstermektedir. Ancak 24-26 Nisan 2019 tarihlerinde Erzurum'da düzenlenen Bilim

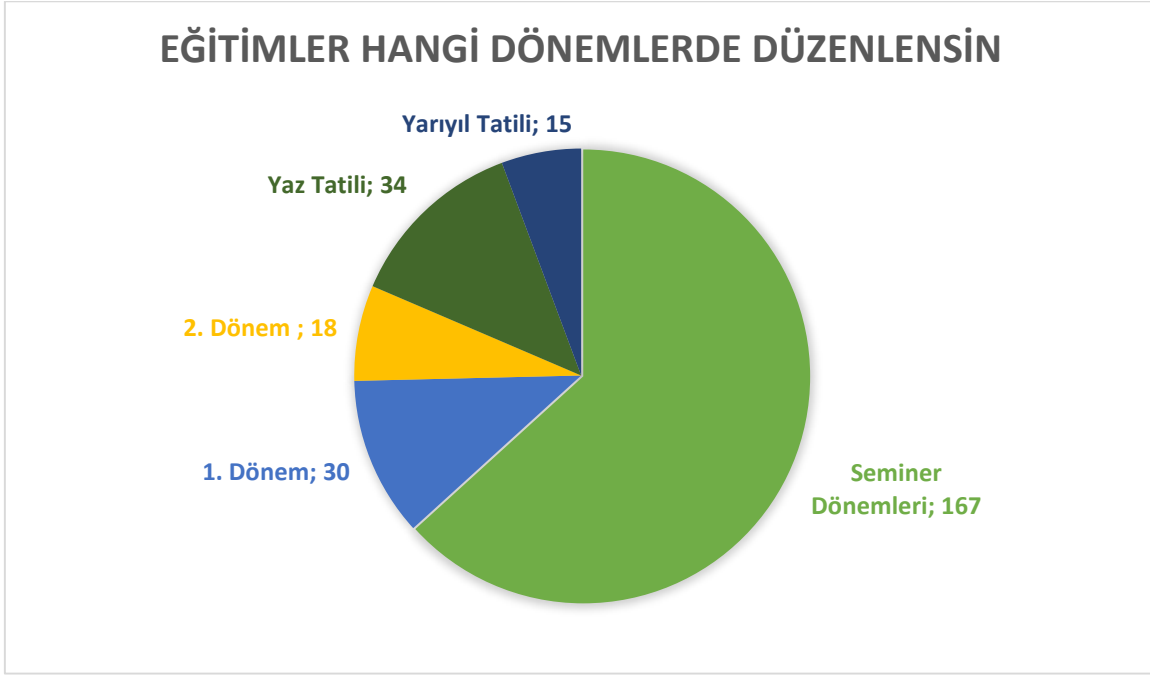

Şenliği'nde sergilenen projeler özellikle arduino vb. alanlarda yapılan çalışma sayısının artmaya başladığını göstermektedir.

Şekil 50 Erzurum Anketi - Yeni Ekipmanları Kullanmada Zorluk Çekme Sıklığı

Anket katılımcılarına branşları ile ilgili yeni çıkan ekipmanları kullanmakta ne sıklıkla zorluk çektikleri sorulmuştur. İlgili soruya katılımcıların %32'si nadiren, %42'si bazen, %8'i genellikle, %15'i, hiçbir zaman, %1'i ise her zaman cevabını vermiştir. Beş katılımcı soruyu yanıtlamamıştır. Bu soruya “nadiren” ya da “hiçbir zaman” yanıtını verenlerin toplam oranı Erzurum anketi özelinde %48 olarak gerçekleşmiştir.

Ankette meslek öğretmenlerine alanları ile ilgili eğitimlerin hangi dönemlerde düzenlenmesinin daha faydalı olacağını düşündükleri sorulmuştur. İlgili soruya katılımcılar birden fazla yanıt verebilmişlerdir. Soruya %63 oranında seminer dönemleri, %11 oranında eğitim öğretim yılı birinci dönemi, %7 oranında eğitim öğretim yılı ikinci dönemi, %13 oranında yaz tatili ve %6 oranında yarıyıl tatili cevabı verilmiştir. Esasen, soruyu yanıtlayan 231 öğretmenin 167'si seminer dönemleri seçeneğini işaretlemiş olup bu oran %72'ye tekabül etmektedir.

Tablo 14 Erzurum Anketi - Önerilen Eğitim Konuları

Eğitim Konusu
Meslekî Alan Eğitimleri
Sağlık teknolojileri
CNC operatörlüğü
Drama, tiyatro
Ses ve görüntü sistemleri
Mutfak ve bar eğitimleri
Önbüro hizmetleri
Yiyecek içecek hizmetleri
Kaporta ve boya
Güncel saç modelleri
Kaynakçılık (sualtı kaynağı, gazaltı kaynağı)
Hasta bakımı
Raylı sistemler

Elektrikli motorlar, dizel motorlar
Sporcu sağlığı
Güncel Pedagojik Eğitimler
Sınıf yönetimi
Rehberlik
Öğrenci koçluđu
Materyal geliştirme
Ortam kullanımı
Öğrenci psikolojisi
Davranıř bilimleri
Öfke kontrolü
Yurtdışında kullanılan eğitim metotları
Ders iřleme teknikleri ve güncel yöntemler
Bilgisayar Tabanlı Çizim vb. Programları Eğitimi
İleri düzey PLC
Solidworks, solidcam
Autocad
Bilgisayarlı nakış makineleri kullanımı
Bilgisayar destekli modelleme
Grafik tasarım
Güncel mühendislik programları
CAD/CAM yazılım programları
Muhasebe programları
Yazılım, Kodlama, Geleceğin Teknolojileri
Robotik kodlama
PLC
Web programlama
Arduino
Tıbbî cihaz geliştirme
Yapay zeka
Mobil programlama
Veritabanı
Kişisel Gelişim Eğitimi
Etkili iletişim
Hitabet, diksiyon
İnovasyon
İlk yardım hizmetleri
Yabancı dil
Zeka oyunları
Felsefe
Girişimcilik

Erzurum anketinde meslek öğretmenleri tarafından çok sayıda eğitim konusu önerilmiştir. Bunlar belli başlıklar altında toplanabilir. Öncelikle en fazla talep **meslekî alan eğitimlerine** yönelik olarak gerçekleşmiştir. Öğretmenler kendi alan ve dalları ile ilgili eğitim almak istemekte, bu eğitimlerin uygulamalı olmasını, mümkünse işbaşında verilmesini talep etmektedirler. Öğretmenler ayrıca kendi alanları ile ilgili teknolojik gelişmelere ve bu alanlardaki ekipman ve makinelerin kullanımına yönelik eğitimler almak istemektedirler. Örneğin CNC operatörlüğü meslekî alan eğitimleri arasında sıklıkla vurgulanan eğitim konularından biri olmuştur.

Anket sonuçlarına göre en fazla öne çıkan eğitim konularından bir diğeri **güncel pedagojik eğitimlerdir**. Öğretmenler hem teknolojinin eğitimde etkin kullanımı gibi güncel eğitim teknik ve uygulamalarını öğrenmek istemekte, hem de öğrenci psikolojisi, sınıf yönetimi gibi eğitim bilimleri alanına giren eğitimleri talep etmektedirler.

Etkili iletişim başta olmak üzere **kişisel gelişim eğitimleri** de öne çıkan eğitim konuları arasında yer almıştır. Öğretmenler özellikle öğrencilerle iletişim, hitabet ve diksiyon gibi konularda eğitim talep etmektedirler.

Mobil programlama ve robotik kodlama gibi **yazılım ve kodlama** eğitimleri ile yapay zeka, arduino gibi **geleceğin teknolojilerine yönelik eğitimler** de en fazla talep edilen eğitim başlıkları arasında yer almıştır.

Ankete katılan meslek öğretmenleri arasında öne çıkan taleplerden bir başkası **bilgisayar tabanlı çizim vb. programlarına ilişkin eğitimlerdir**. Ankette cad/cam programları ve solidworks gibi çok sayıda programa yönelik eğitimler talep edilmiştir.

Tablo 15 Erzurum Anketi - Meslekî ve Teknik Eğitimde Öğretmen Niteliklerinin Geliştirilmesine Yönelik Öneriler

Öneri	Öneren Öğretmen Sayısı
Hizmetiçi eğitimlerin arttırılması	103
Okulların donanım noktasında geliştirilmesi	37
Özel sektörle ve üniversitelerle işbirliğinin geliştirilmesi	21
Müfredat ve modüllerle ilgili sorunların giderilmesi	18
Öğretmenlere alanları ile ilgili saha tecrübesi kazandırılması	12
Meslekî eğitimde sistemin /alanların güncellenmesi	12
Öğretmenlerin statüsünün/özlük haklarının iyileştirilmesi	9
Karar mekanizmalarına öğretmenler de dâhil edilerek yönetişimin sağlanması	7
Diğer	33

Meslekî ve teknik eğitimde öğretmen niteliklerinin geliştirilmesine yönelik önerilere ilişkin soruya birden fazla yanıt veren öğretmenler olduğu gibi yanıt vermeyen öğretmenler de olmuştur. Erzurum'dan ankete katılan öğretmenlerin meslekî ve teknik eğitimde öğretmen niteliklerinin geliştirilmesine yönelik başlıca önerisi **hizmetiçi eğitimlerin geliştirilmesidir**. Meslek öğretmenleri hizmetiçi eğitimlerin hem sayı olarak arttırılmasını ve gerekirse zorunlu tutulmasını hem de branşlarına yönelik verilmesini talep etmektedirler. Hizmetiçi eğitimlere yönelik en temel taleplerden biri bu eğitimlerin uygulamalı olması ve gerekirse sahada verilmesidir. Ayrıca söz konusu eğitimlerin gerçekten alanının uzmanı ve üst düzeyde saha deneyimi olan kişiler tarafından verilmesi talep edilmektedir. Yurt dışında eğitim alınmasına fırsat tanınması da bazı öğretmenler tarafından talep edilmiştir. Hizmetiçi eğitimlerde özellikle branşla ilgili teknolojik ekipman ve makinelerin kullanımının öğretilmesi Erzurum'daki meslek öğretmenleri tarafından çokça talep edilmiştir.

Erzurum anketinde meslek öğretmenlerinin niteliklerinin arttırılmasına yönelik bir başka öneri **okulların donanım olarak geliştirilmesinin** sağlanmasıdır. Bu sayede öğretmenler güncel donanıma sahip makine ve ekipmanların kullanımını hem daha

iyi öğrenecek hem de öğrencilere daha iyi aktarabileceklerdir. Bazı öğretmenler lisanslı program kullanımı, cad/cam programlarını çalıştırabilecek bilgisayar altyapısının eksikliği gibi konularda da sıkıntı yaşandığını belirtmişlerdir.

Öğretmen niteliklerinin geliştirilmesine yönelik bir başka öneri **müfredat ve modüllerle ilgili sorunların giderilmesidir**. Modüllerin günümüz koşullarına göre güncellenmesi ve modül içeriklerinde pratiğe önemli düzeyde yer verilmesi modüllerle ilgili en çok yapılan taleplerdir. Ayrıca güncellenen modüllerin hizmetiçi eğitimlerle öğretmenlere daha iyi anlatılması gerektiği ifade edilmektedir.

Anket sonuçlarına göre öğretmen niteliklerinin geliştirilmesi açısından **özel sektörle işbirliği** çok büyük önem taşımaktadır. Bu sayede öğretmenler kendi bilgilerini güncel tutabileceklerdir. Ayrıca öğrenciler doğrudan doğruya sahada çalışan kişilerden eğitim alabilecek ve sahada öğrenebileceklerdir. Özel sektörle işbirliği, ankette öne çıkan bir başka öneri olan **öğretmenlere alanları ile ilgili saha tecrübesi kazandırılması** noktasında da önem taşımaktadır. Ayrıca üniversitelerle de eğitim vb. konularda işbirliklerinin geliştirilmesi fayda sağlayacaktır.

Erzurum'dan anket çalışmasına katılan meslek öğretmenleri **mesleki eğitimde sistemin/alanların güncellenmesi** hususunda da çeşitli taleplerde bulunmuşlardır. Çok programlı liselerde mesleki eğitimin kaldırılması bu konuya ilişkin en fazla yapılan öneri olmuştur. Sağlık alanının meslekî eğitimden çıkarılarak sağlık meslek liselerinin yeniden faaliyete geçirilmesi de birkaç öğretmen tarafından talep edilmiştir. Kız sanat ortaokullarının yeniden açılması ve mesleki eğitimin lise öncesinde başlatılması da ankette yer alan talepler arasına girmiştir.

Erzurum anketine katılan meslek öğretmenleri tarafından belirtilen bir başka talep, üst düzey kararların alındığı mekanizmalara öğretmenlerin de dâhil edilerek **yönetişimin sağlanmasıdır**. Branş bazında bölgesel temsilcilerin olması ve bu temsilcilerin Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü ile doğrudan iletişim halinde olması, yönetimle ilgili dikkat çeken bir başka öneri olmuştur.

Anket çalışmasında yukarıda sayılanlara ilaveten; **öğretmenlerin statüsünün ve özlük haklarının iyileştirilmesi**, öğretmenler için alan sınavları düzenlenerek bu sınavlarda başarılı olanların teşvik edilmesi, öğretmenlerin üniversite öğrenimi sırasında daha nitelikli bir eğitim almalarının sağlanması gibi öneriler de dile getirilmiştir.

TRA1 Meslekî ve Teknik Eğitim Öğretmen Profili Araştırması kapsamında Erzurum, Erzincan ve Bayburt illerinde meslekî ve teknik eğitime yönelik branşlarda görev yapan öğretmenlere yönelik olarak gerçekleştirilen anket çalışması öğretmenlerin mevcut durumuna ve öğretmen niteliklerine ilişkin gelişim alanlarına yönelik önemli sonuçlar ortaya çıkarmıştır.

Çalışmaya katılan öğretmenlerin %43'ü kadın, %57'si erkektir. Katılımcıların %47'si 31-40 yaş aralığındadır. Bu da meslek öğretmenlerinin neredeyse yarısının 30'lu yaşlarda olduğunu göstermektedir. Anket sonuçlarına göre bölgede meslek öğretmenlerinin %88'i lisans mezunu iken %10'u yüksek lisans mezunudur. Meslek öğretmenleri arasında %1 oranında önlisans ve yine %1 oranında doktora mezunu bulunmaktadır.

Anket çalışmasına göre bölgedeki meslek öğretmenlerinin %26'sı 15 yıldan fazla meslekî deneyime sahiptir. 11-15 yıl arası meslekî deneyime sahip olan öğretmenlerin oranı %11, 6-10 yıl arası meslekî deneyime sahip olan öğretmenlerin oranı ise %18 olarak gerçekleşmiştir. Meslek öğretmenleri arasında meslekî deneyim süresi açısından en yüksek oran %38 ile 1-5 yıl arası meslekî deneyime sahip olan öğretmenlere aittir. 1 yıldan az meslekî deneyime sahip olan öğretmenlerin oranı ise %9'dur. **5 yıl veya daha az meslekî deneyime sahip olan öğretmenlerin toplam oranı %47 olmuştur. Bu da bölgedeki meslek öğretmenlerinin neredeyse yarısının 5 yıl veya daha az meslekî deneyime sahip olduğunu göstermektedir.**

Ankete katılan meslek öğretmenlerinin %64'ü branşı ile ilgili lisede eğitim aldığını, %36'sı ise almadığını belirtmiştir. Ankette, alınan lise eğitiminin öğretmenin mevcut meslekî bilgi ve tecrübesine katkısı da sorulmuş ve katılımcılardan 1 – en düşük, 5 – en yüksek olacak şekilde bir puanlama yapmaları istenmiştir. Bu soruya lisede branşı ile ilgili eğitim almış olan öğretmenlerin %45'i 5, %27'si 4, %22'si ise 3

puan vermiştir. Soruya 2 veya 1 puan yanıtını verenlerin toplam oranı %6'nın altındadır. **Bu veriler, branşı ile ilgili lisede eğitim almış olan öğretmenlerin, almış oldukları bu eğitimlerin meslekî bilgi düzeylerine katkısını oldukça yüksek olarak değerlendirdiklerini göstermektedir.**

Anket sonuçları incelendiğinde meslek öğretmenlerinin yükseköğretimde aldıkları eğitimin mevcut meslekî bilgi düzeylerine katkısını da yüksek olarak **değerlendirdikleri görülmektedir.** İlgili soruya ankete katılan öğretmenlerin %40'ı 5, %32'si 4, %22'si ise 3 puan vermiştir. Soruya 2 puan cevabını verenlerin oranı %4, 1 puan cevabını verenlerin oranı ise %2 olarak gerçekleşmiştir. Bu oranlar lise eğitimine yönelik soruya verilen cevapların oranları ile büyük ölçüde benzerlik göstermektedir.

Anket çalışmasına katılım sağlayan meslek öğretmenlerinin %41'i branşı ile ilgili yükseköğretim sonrasında da eğitim almış olduğunu, %59'u ise bu aşamada herhangi bir eğitim almadığını beyan etmiştir. **Bölgede meslek öğretmenlerinin neredeyse %60'ının yükseköğretim sonrasında alanı ile ilgili eğitim almamış olması kayda değer bir sonuç olarak göze çarpmaktadır.** Yükseköğretim sonrası alınan eğitimin öğretmenin mevcut meslekî bilgi ve tecrübesine katkısı sorusuna ise eğitim aldığını söyleyen öğretmenlerin %31'i 5 puan, %43'ü 4 puan, %17'si 3 puan, %8'i ise 2 puan vermiştir. Bu soruya bir puan veren katılımcıların oranı ise %1 olarak gerçekleşmiştir. Bölgede branşı ile ilgili yükseköğretim sonrası eğitim alan öğretmenlerin oranı istenen seviyede değildir. Ancak eğitim alan öğretmenlerin dörtte üçü bu eğitimlerin meslekî bilgilerine katkısını 5 veya 4 puan olarak puanlamışlardır. Bu oran lise ve yükseköğretim seviyelerinde alınan eğitimler için yapılan puanlamalarda da dörtte üçe yakındır. **Bu durum, hangi kademedeki eğitim alınır alınsın, meslek öğretmenlerinin bu eğitimleri oldukça faydalı bulduklarını göstermektedir.** Meslek öğretmenlerinin hizmetiçi eğitimlerin arttırılmasına yönelik önerileri de farklı kademelerde alınan eğitimlerin

değerlendirilmesine yönelik bu üç anket sorusuna verilen cevapları destekler niteliktedir.

Bölgeden ankete katılım sağlayan meslek öğretmenleri şimdiye kadar almış oldukları tüm meslekî eğitimleri günümüz teknolojisi ve sektör ihtiyaçlarına uygunluk açısından değerlendirdiklerinde %12 oranında 5 puan, %40 oranında 4 puan, %36 oranında ise 3 puan vermişlerdir. Soruya 2 puan cevabını verenlerin oranı %8, 1 puan cevabını verenlerin oranı ise %4 olarak gerçekleşmiştir. **Bölgeden ankete katılan meslek öğretmenlerinin yarısından fazlası daha önce almış oldukları meslekî eğitimlerin günümüz teknolojisi ve sektör ihtiyaçlarına uygunluğunu 5 veya 4 puan olarak puanlamışlardır.** Daha önce alınan meslekî eğitimlerin mevcut durumda kullanılabilirliğine yönelik soruya verilen yanıtlarda da benzer olmakla birlikte bir nebze daha iyi bir tablo karşımıza çıkmaktadır. İlgili soruya %16 oranında 5 puan, %45 oranında 4 puan, %32 oranında ise 3 puan vermişlerdir. Soruya 2 puan cevabı verenlerin oranı %7, 1 puan cevabını verenlerin oranı ise %1 olmuştur.

Anket katılımcılarından, günümüzde meslekî eğitimde kullanılan doküman, modül ve diğer eğitim materyallerinin daha önce almış oldukları eğitimlerle örtüşme düzeyini 1 ile 5 arasında değerlendirmeleri istenmiştir. Bölgede ankete katılım sağlayan meslek öğretmenlerinin %13'ü 5 puan, %36'sı 4 puan, %35'i ise 3 puan şeklinde değerlendirme yapmıştır. Soruya 2 puan yanıtını veren öğretmenlerin oranı %12, 1 puan yanıtını verenlerin oranı ise %4 olarak gerçekleşmiştir. **Soruya verilen yanıtlar öğretmenlerin daha önce almış oldukları meslekî eğitimlerle ilgili güncellik ve kullanılabilirlik yönünden yaşanan sıkıntılardan daha fazla sıkıntının meslekî eğitimde mevcut durumda kullanılan doküman, modül ve diğer araçlarla örtüşme yönünden yaşandığını göstermektedir.**

Çalışmaya katılan meslek öğretmenlerinin %50'si özel sektör deneyiminin olduğunu, %50'si ise olmadığını belirtmiştir. Meslek öğretmenlerinin özel sektör

deneyim sürelerine bakıldığında ise %39'unun 1 ile 3 yıl arası, %22'sinin 1 yıldan az, %16'sının 4-5 yıl, %16'sının da 6-10 yıl arası tecrübeye sahip olduğu görülmektedir. Ankete katılan ve özel sektör deneyimi olan meslek öğretmenleri arasında 10 yıldan fazla özel sektör tecrübesi olanların oranı ise %7 olarak gerçekleşmiştir. **Bölgede özel sektör deneyimi olan meslek öğretmenlerinin %61'inin deneyim süresi 3 yıl veya daha azdır.**

Bölge genelinde ankete katılan meslek öğretmenlerine yöneltilen, branşları ile ilgili yeni gelişme ve teknolojileri ne sıklıkla takip ettiklerine ilişkin soruya verilen yanıtlara bakıldığında katılımcıların %29'unun gelişmeleri her zaman, %57'sinin genellikle, %12'sinin bazen, %2'sinin ise nadiren takip ettiğini belirttiği görülmektedir. Gelişmeleri hiçbir zaman takip etmediğini beyan eden katılımcı olmamıştır. **Anket verilerine göre katılımcıların %86'sı yeni gelişme ve teknolojileri genellikle ya da her zaman takip etmektedir.**

Bölgeden ankete katılım sağlayan meslek öğretmenleri, branşları ile ilgili yeni gelişme ve teknolojilerin okullarında uygulanabilirliğini değerlendirdiklerinde %9 oranında 5 puan, %33 oranında 4 puan ve %35 oranında 3 puan vermişlerdir. Soruya 2 puan yanıtını veren katılımcıların oranı %17, 1 puan yanıtını verenlerin oranı ise %6 olarak gerçekleşmiştir. Bölgede ilgili soruya 5 veya 4 puan verenlerin oranı %42 olarak gerçekleşmiştir. **Soruya verilen yanıtlar yeni gelişme ve teknolojilerin okullarda uygulanabilirliğinin istenilen düzeyde olmadığını göstermektedir.**

Bölgeden ankete katılan meslek öğretmenlerinin %65'i branşı ile ilgili yeni gelişme ve teknolojileri verdiği eğitime yansıtma konusunda güçlük çektiğini, %35'i ise bu konuda güçlük çekmediğini belirtmiştir. Katılımcıların birden fazla seçeneği işaretleyebildiği, güçlük çekme nedenlerine ilişkin soruya verilen yanıtlara bakıldığında ise %66 oranında okuldaki altyapı ya da donanımın eski ya da eksik olması ve %28 oranında söz konusu teknolojinin kullanımına ilişkin tecrübe

eksikliği seçenekleri işaretlenmiştir. Bunların dışında belirtilen diğer nedenlerin toplam oranı %6 olarak gerçekleşmiş olup diğer nedenler arasında en fazla dile getirilen husus öğrencilerle ilgili problemler (öğrencilerin potansiyeli, istekliliği ve meslekî eğitime yatkınlığı konusunda yaşanan sorunlar) olmuştur. Bunun yanı sıra ilgili teknolojilerin pahalı olması/ödenek yetersizliği, lise mezunlarının iş sahalarının darlığı, ilde sanayileşmenin yetersizliği, modüllerin güncel olmaması gibi nedenler de belirtilmiştir. Esasen, **bir neden belirten 238 öğretmenin 211'i altyapı ve donanım eksikliği seçeneğini işaretlemiş olup bu oran %89'a tekabül etmektedir. Tecrübe eksikliği seçeneğini de 238 öğretmenin 89'u işaretlemiş olup bu oran ise %37 olarak gerçekleşmiştir. Dolayısıyla hem altyapı ve donanım eksikliği hem de tecrübe eksikliği çok önemli iki sorun alanı olarak ortaya çıkmaktadır.** Ayrıca öğrencilerle ilgili problemler de yeni teknolojileri eğitime yansıtma konusunda güçlük çekme nedenleri arasında öne çıkmaktadır.

Meslek öğretmenleri tarafından branşları ile ilgili gerçekleştirilen patent, faydalı model vb. tescil çalışmalarına yönelik soruya verilen yanıtlara bakıldığında katılımcıların %96'sının böyle bir çalışmasının olmadığı görülmüştür. Bölgede toplam 14 katılımcı bu soruya "Evet" yanıtını vermiş olup bu katılımcılardan ikisi çalışmanın türünü belirtmemiştir. Türü belirtilen çalışmalardan 1'i patent (konusu belirtilmemiş), 5'i proje (hayata bağlayan bileklik, arıtma sistemleri, çay atıklarından yonga levha üretimi, çok fonksiyonlu masa, akıllı ütü), 2'si TÜBİTAK ve sosyal sorumluluk projeleri, 2'si makale, 1'i tez (ilk yardım), 1'i ise etkinlik (yemek yarışması) şeklindedir. **Soruya verilen cevaplar, Bölge'deki meslek öğretmenleri arasında patent, faydalı model vb. tescil çalışması yapma oranının yeterli düzeyde olmadığını göstermektedir.** Ancak öğretmenler arasında özellikle proje bazında yapılan çalışmalarda bir artış olduğu göze çarpmaktadır. Bunun en somut örneği 24-26 Nisan 2019 tarihlerinde Erzurum'da düzenlenen Bilim Şenliği'nde sergilenen projelerdir. Söz konusu şenlikte sergilenen projeler özellikle arduino vb. alanlarda gerek meslek öğretmen ve öğrencileri gerekse de meslek okul

ve branşları haricindeki öğretmen ve öğrenciler tarafından yapılan proje çalışması sayısının artmaya başladığını göstermektedir.

Yeni çıkan ekipmanları kullanmada zorluk çekme sıklığına yönelik soruya katılımcıların %35'i nadiren, %39'u bazen, %9'u genellikle, %16'sı hiçbir zaman, %1'i ise her zaman cevabını vermiştir. Bu soruya "nadiren" ya da "hiçbir zaman" yanıtını verenlerin toplam oranı bölgede %51 olarak gerçekleşmiştir. **Katılımcıların yarısına yakını yeni ekipmanları kullanmada bazen ya da genellikle güçlük çekmektedir.**

Meslek öğretmenlerine alanları ile ilgili eğitimlerin hangi dönemlerde düzenlenmesinin daha faydalı olacağı sorulmuştur. İlgili soruya katılımcılar birden fazla yanıt verebilmişlerdir. Soruya %64 oranında seminer dönemleri, %11 oranında eğitim öğretim yılı birinci dönemi, %6 oranında eğitim öğretim yılı ikinci dönemi, %14 oranında yaz tatili ve %5 oranında yarıyıl tatili cevabı verilmiştir. Esasen, soruyu yanıtlayan 389 öğretmenin 288'i seminer dönemleri seçeneğini işaretlemiş olup bu oran %74'e tekabül etmektedir. **Bölgede çalışan meslek öğretmenlerinin yaklaşık dörtte üçü branşlarına yönelik eğitimlerin seminer dönemlerinde düzenlenmesini talep etmiştir. Ancak öğretmenler genellikle bu eğitimlerin seminer dönemleri ile sınırlı kalmamasını, uygun diğer zamanlarda da gerçekleştirilmesini talep etmektedirler.**

Meslekî ve Teknik Eğitim Öğretmen Anketi'nde meslek öğretmenleri tarafından çok sayıda eğitim konusu önerilmiştir. Önerilen eğitim konuları incelendikten sonra kategorize edilerek çeşitli başlıklar altında toplanmıştır. **Meslekî alan eğitimleri** en fazla talebin olduğu eğitim kategorisi olmuştur. Öğretmenler kendi alan ve dalları ile ilgili uygulamalı ve işbaşında eğitim almak istemektedirler. Ayrıca meslek öğretmenleri kendi alanları ile ilgili teknolojik gelişmelere ve bu alanlardaki ekipman ve makinelerin kullanımına yönelik eğitimler almak istemektedirler.

Güncel pedagojik eğitimler yoğun talebin olduğu bir başka eğitim kategorisi olmuştur. Öğretmenler hem teknolojinin eğitimde etkin kullanımı gibi güncel eğitim teknik ve uygulamalarını öğrenmek istemekte, hem de öğrenci psikolojisi, sınıf yönetimi gibi eğitim bilimleri alanına giren eğitimleri talep etmektedirler.

Kişisel gelişim eğitimleri de öne çıkan eğitim kategorileri arasında yer almıştır. Öğretmenler özellikle etkili iletişim, hitabet ve diksiyon gibi konularda eğitim talep etmektedirler.

Yazılım ve kodlama eğitimleri ile **geleceğin teknolojilerine yönelik eğitimler** de bölgede sıklıkla talep edilen eğitim başlıkları arasında yer almıştır.

Ankette öne çıkan taleplerden bir başkası **bilgisayar tabanlı çizim vb. programlarına ilişkin eğitimlerdir**. Ankette cad/cam programları ve solidworks gibi çok sayıda programa yönelik eğitimler talep edilmiştir.

Bölgeden ankete katılan öğretmenlerin meslekî ve teknik eğitimde öğretmen niteliklerinin geliştirilmesine yönelik başlıca önerisi **hizmetiçi eğitimlerin geliştirilmesidir**. Meslek öğretmenleri daha çok ve daha nitelikli hizmetiçi eğitim talep etmektedirler. Bu eğitimlere yönelik en temel talepler söz konusu eğitimlerin branşlara yönelik, uygulamalı ve sahada gerçekleştirilmesidir. Ayrıca söz konusu eğitimlerin gerçekten alanının uzmanı ve üst düzeyde saha deneyimi olan kişiler tarafından verilmesi talep edilmektedir. Hizmetiçi eğitimlerde branşla ilgili teknolojik ekipman ve makinelerin kullanımının öğretilmesi de öne çıkan talepler arasında yer almıştır.

Anket sonuçlarına göre **okulların donanım olarak geliştirilmesi** de öğretmen niteliklerinin geliştirilmesi noktasında önemlidir. Bu sayede öğretmenler güncel donanıma sahip makine ve ekipmanların kullanımını hem daha iyi öğrenecek hem de öğrencilere daha iyi aktarabileceklerdir.

Öğretmen niteliklerinin geliştirilmesine yönelik bir başka öneri **müfredat ve modüllerle ilgili sorunların giderilmesi**dir. Modüllerin günümüz koşullarına göre güncellenmesi ve modül içeriklerinde pratiğe önemli düzeyde yer verilmesi modüllerle ilgili en çok yapılan taleplerdir. Ayrıca güncellenen modüllerin hizmetiçi eğitimlerle öğretmenlere daha iyi anlatılması gerektiği ifade edilmektedir.

Anket sonuçlarına göre **özel sektörle işbirliği** öğretmen niteliklerinin geliştirilmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Bu sayede öğretmenler kendi bilgilerini güncel tutabileceklerdir. Ayrıca öğrenciler doğrudan doğruya sahada çalışan kişilerden eğitim alabilecek ve sahada öğrenebileceklerdir. Özel sektörle işbirliği, ankette öne çıkan bir başka öneri olan **öğretmenlere alanları ile ilgili saha tecrübesi kazandırılması** noktasında da önem taşımaktadır. Ayrıca üniversitelerle de eğitim vb. konularda işbirliklerinin geliştirilmesi fayda sağlayacaktır.

Bölgeden anket çalışmasına katılan meslek öğretmenleri **mesleki eğitimde sistemin/alanların güncellenmesi** hususunda da çeşitli taleplerde bulunmuşlardır. Çok programlı liselerde mesleki eğitimin kaldırılması bu konuya ilişkin en fazla yapılan öneriler arasında yer almıştır.

Anket çalışmasına katılan meslek öğretmenleri tarafından belirtilen bir başka talep, üst düzey kararların alındığı mekanizmalara öğretmenlerin de dâhil edilerek **yönetişimin sağlanmasıdır**. Ayrıca **öğretmenlerin statüsünün ve özlük haklarının iyileştirilmesi**, öğretmenler için alan sınavları düzenlenerek bu sınavlarda başarılı olanların teşvik edilmesi, öğretmenlerin üniversite öğrenimi sırasında daha nitelikli bir eğitim almalarının sağlanması gibi öneriler de dile getirilmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı. (2018). Millî Eğitim İstatistikleri - Örgün Eğitim 2017-18.

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı. (2018). 2023 Eğitim Vizyonu.

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı. (2018, Kasım). Türkiye'de Meslekî ve Teknik Eğitimin Görünümü. Ankara.

EK: ANKET FORMU

TRA1 DÜZEY 2 BÖLGESİ MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM ÖĞRETMENLERİ ANKET ÇALIŞMASI

Erzurum, Erzincan ve Bayburt illerinde meslekî eğitim veren okullarda meslekî ve teknik eğitime yönelik branşlarda görev yapan öğretmenlerin mevcut durumunu belirlemek ve öğretmen niteliklerine ilişkin gelişim alanlarını ortaya koymak amacıyla düzenlenen bu ankete katılımınız ve değerli katkılarınız için teşekkür ederiz. Anketlere verilen cevaplar toplu olarak değerlendirilecek, ve anonim tutulacaktır.

A. Genel Bilgiler:

1. Cinsiyet	( ) Kadın ( ) Erkek
2. Yaş	( ) 21-30 ( ) 31-40 ( ) 41-50 ( ) 51-60 ( ) 60 üzeri
3. Eğitim	( ) Lise ( ) Önlisans ( ) Lisans ( ) Yüksek Lisans ( ) Doktora
4. Meslekî Deneyim Süresi	( ) 1 yıldan az ( ) 1-5 yıl ( ) 6-10 yıl ( ) 11-15 yıl ( ) 15 yıldan fazla
5. Okul	
6. Branş	

B. Alınan Eğitimler ve Yapılan Çalışmalar

7. Eğitim vermekte olduğunuz branşla ilgili olarak lisede herhangi bir eğitim aldınız mı? Cevabınız “Evet” ise lütfen bu eğitimin mevcut meslekî bilgi ve tecrübenize katkısını 1 ile 5 arasında değerlendiriniz. (1 en düşük, 5 en yüksek).

( ) Evet ( ) Hayır

( ) 1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4 ( ) 5

8. Yükseköğretimde aldığınız eğitimin, eğitim vermekte olduğunuz branşla ilgili mevcut meslekî bilgi ve tecrübenize katkısını 1 ile 5 arasında değerlendiriniz. (1 en düşük, 5 en yüksek).

( ) 1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4 ( ) 5

9. Eğitim vermekte olduğunuz branşla ilgili olarak yükseköğretim sonrasında herhangi bir eğitim aldınız mı? Cevabınız “Evet” ise lütfen bu eğitimin mevcut meslekî bilgi ve tecrübenize katkısını 1 ile 5 arasında değerlendiriniz. (1 en düşük, 5 en yüksek).

Evet Hayır

1 2 3 4 5

10. Şimdiye kadar almış olduğunuz tüm mesleki eğitimleri dikkate aldığınızda söz konusu eğitimlerin içeriğinin günümüz teknolojisine ve sektörün ihtiyaçlarına uygunluğunu değerlendiriniz. (1 en düşük, 5 en yüksek)

1 2 3 4 5

11. Şimdiye kadar almış olduğunuz tüm mesleki eğitimleri dikkate aldığınızda söz konusu eğitimlerin kullanılabilirlik durumunu değerlendiriniz.

1 2 3 4 5

12. Günümüzde mesleki eğitimde kullanılan doküman, modül ve diğer eğitim materyallerinin daha önce almış olduğunuz eğitimlerle örtüşme düzeyini değerlendiriniz. (1 en düşük, 5 en yüksek)

1 2 3 4 5

13. Eğitim vermekte olduğunuz branşla ilgili saha/özel sektör tecrübeniz var mı? Cevabınız “Evet” ise lütfen süresini belirtiniz.

Evet Hayır

1 yıldan az 1-3 yıl 4-5 yıl 6-10 yıl 10 yıldan fazla

14. Branşınızla ilgili yeni gelişme ve teknolojileri ne sıklıkla takip edebiliyorsunuz?

Her zaman Genellikle Bazen Nadiren Hiçbir zaman

15. Branşınızla ilgili yeni gelişme ve teknolojilerin okul/kurumlarınızda uygulanabilirliğini değerlendiriniz. (1 en düşük, 5 en yüksek)

1 2 3 4 5

16. Branşınızla ilgili yeni gelişme ve teknolojileri verdiğiniz eğitime yansıtma konusunda güçlükle karşılaşıyor musunuz? Cevabınız “Evet” ise lütfen nedenini belirtiniz.

Evet Hayır

Okuldaki altyapının/donanımın (makine, ekipman, sarf malzemesi vb.) eski ya da eksik olması

Söz konusu teknolojinin kullanımına ilişkin tecrübe eksikliği

Diğer (Lütfen Belirtiniz)

.....

17. Branşınızla ilgili patent, faydalı model vb. herhangi bir tescil çalışmanız oldu mu? Cevabınız evet ise lütfen söz konusu çalışmanın türünü belirtiniz.

Evet Hayır

.....

C. Eğitim İhtiyaçları:

18. Alanınızla ilgili yeni çıkan ekipmanları kullanmakta ne sıklıkla zorluk çekiyorsunuz?

Her zaman Genellikle Bazen Nadiren Hiçbir zaman

19. Alanınızla ilgili verilecek eğitimlerin hangi tarihlerde düzenlenmesinin daha faydalı olacağını düşünüyorsunuz?

Seminer dönemleri

Eğitim öğretim yılı 1. dönemi

Yarıyıl tatili

Eğitim öğretim yılı 2. Dönemi

Yaz tatili

20. Hangi konularda alacağınız eğitimlerin verdiğiniz eğitimin niteliğini arttıracığını düşünüyorsunuz?

a.

b.

c.

D. Görüş ve Öneriler:

21. Meslekî ve teknik eğitimde öğretmen niteliklerinin geliştirilmesine yönelik önerileriniz nelerdir?

Verdiğiniz bilgiler ve anketimize katılımınız için teşekkür ederiz.